

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI
ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE
TEATAJA

1971

Nr. 29 (296) Lisa

6. aastakäik

SISUKORD

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi seadus Eesti NSV rajooni tööraha saadikute nõukogu kohta.

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi seadus Eesti NSV linna ja linnarajooni tööraha saadikute nõukogu kohta.

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi tervishoiuseadus.

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI SEADUS

Eesti NSV rajooni tööraha saadikute nõukogu kohta

1. peatükk

RAJOOINI TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGU MOODUSTAMISE JA TEGEVUSE PÕHIPRINTSIIBID

§ 1. Rajooni tööraha saadikute nõukogu on riigivõimuorgan rajoonis ja lahendab seadusega antud õiguste piires kõiki rajoonilise tähtsusega küsimusi, lähtudes üldriiklikest ning rajooni töötajate huvidest.

Rajooni tööraha saadikute nõukogu võtab osa vabariikliku ja üleliidulise tähtsusega küsimuste arutamises.

§ 2. Rajooni tööraha saadikute nõukogu valitakse rajooni territooriumil elunevate kodanike poolt üldise, ühetaolise ja otsese valimisõiguse alusel salajasel hääletamisel kaheks aastaks.

Rajooninõukogu valimiste kord määratakse kindlaks «Eesti NSV rajoonide, linnade, alevite ja külade tööraha saadikute nõukogude valimiste määrustikuga».

§ 3. Rajooni tööraha saadikute nõukogu juhib riiklikku, majanduslikku ja sotsiaalkultuurilist ülesehitustööd rajooni territooriumil, kinnitab rajooni rahvamajanduse plaani ja eelarve, juhib nõukogule alluvate haldusorganite ning rajoonilise alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide tegevust, tagab seaduste täitmise, riikliku ja avaliku korra ning kodanike õiguste kaitse, aitab kaasa riigi kaitsevõime tugevdamisele.

§ 4. Rajooni tööraha saadikute nõukogu koordineerib ja kontrollib kõigi rajooni territooriumil asuvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide tegevust elamu- ja kommunaalehituse alal, sotsiaalkultuuriliste ning elukondlike objektide ehitamisel, rahvatarbekaupade ja kohalike ehitusmaterjalide tootmisel, abinõude väljatöötamisel ja rakendamisel heakor-rastuse, kaubanduse ja toitlustuse, hariduse, tervishoiu ja kultuuri alal ning muudes rajooni elanike teenindamisega seotud valdkondades; kontrollib temale antud õiguste piires rajooni territooriumil asuvate kolhooside ja muude kooperatiivsete ettevõtete ja organisatsioonide, samuti sovhooside ja teiste kõrgema alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide tööd ning seda, kuidas need seadustest kinni peavad.

Käesolevas paragrahvis tähendatud küsimustes kuulab rajooninõukogu kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide

nide juhtijate ettekandeid, võtab nende põhjal vastu otsused ja vajaduse korral esitab oma ettepanekud vastavatele kõrgemalseisvatele organitele.

§ 5. Rajooni tööraha saadikute nõukogu tegevuse aluseks on juhtimise kollektiivsus, avalikkus, rahvasaadikute regulaarne aruandmine valijatele ja täitevkomitee, tema osakondade ning valitsuste regulaarne aruandmine nõukogule ja elanikele ning töötajate laialdane kaasahaaramine nõukogu töösse.

Rajooninõukogu töötab tihedas kontaktis ühiskondlike organisatsioonide rajooniorganitega.

§ 6. Rajooni tööraha saadikute nõukogu juhindub oma tegevuses NSV Liidu konstitutsioonist ja Eesti NSV konstitutsioonist, käesolevast seadusest, teistest NSV Liidu ja Eesti NSV seadustest, NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi ja Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlustest ja otsustest, NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrustest ja korraldustest.

§ 7. Rajooni tööraha saadikute nõukogu ja tema täitevkomitee otsused ja korraldused, mis on tehtud neile antud õiguste piires, on kohustuslikud kõigile rajooni territooriumil asuvatele kolhoosidele, sovhoosidele, ettevõtetele, asutustele ja teistele organisatsioonidele ning ametiisikutele ja kodanikele.

Kui kõrgema alluvusega ettevõtete, asutuste või organisatsioonide juhtijad jätvavad need otsused täitmata, teevad rajooninõukogu ja tema täitevkomitee vastavatele kõrgemalseisvatele organitele esildised nendele juhtijatele distsiplinaarkaristuse määramiseks, kaasa arvatud ametist vabastamine. Esildiste läbivaatamise tulemused tuleb rajooninõukogule või tema täitevkomiteele teatavaks teha hiljemalt kuu aja jooksul.

§ 8. Rajooni tööraha saadikute nõukogu juhib seadusega antud õiguste piires külade, alevite ja rajoonilise alluvusega linnade tööraha saadikute nõukogude tegevust.

§ 9. Rajoonide moodustamine, likvideerimine, piiride muutmise, nimetamine ja ümbernimetamine, samuti nende administratiivkeskuste kindlaksmääramine ja üleviimine toimub Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt Eesti NSV Ministrite Nõukogu esildusel, lähtudes territooriumi majanduslikest, looduslikest ja geograafilistest tingimustest, elanike arvust ja nende teenindamise huvidest ning arvestades vastava rajooni tööraha saadikute nõukogu arvamust.

Rajooni kui territoriaalse administratiivüksuse koosseisu kuuluvad külanõukogud, alevid ja rajoonilise alluvusega linnad.

§ 10. Vastavalt «Eesti NSV riigilipu põhimäärusele» heisatakse Eesti NSV riigilipp hoonel, kus toimub rajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärg, kogu istungjärgu ajaks, rajooninõukogu täitevkomitee hoonel aga alatiseks.

NSV Liidu riigilipp heisatakse rajooninõukogu täitevkomitee hoonel «NSV Liidu riigilipu põhimäärusega» sätestatud korras.

§ 11. Rajooni tööraha saadikute nõukogul on juriidilise isiku õigused.

Rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteel on riigivapiga pitsat, mis vastab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi kinnitatud näidisele.

2. peatükk

RAJOOINI TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGU ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

§ 12. Planeerimise, arvestuse ja aruandluse alal rajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) kinnitab rajoonimajanduse arendamise ning rajooni sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö koondperspektiivplaanid ja -aastaplaanid, organiseerib ja kontrollib nende täitmist; vaatab läbi kolhooside, sovhooside ja teiste põllumajandusettevõtete tootmis- ja finantsplaanid; kinnitab külade, alevite ja rajoonilise alluvusega linnade arendamise põhilised plaaninäitajad; kinnitab perspektiiv- ja aastaplaaniülesanded rajoonilise alluvusega ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele, samuti tähendatud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide paigutamise, arendamise ja spetsialiseerimise plaanid;

2) vaatab läbi põllumajandussaadusi vastuvõtivate ettevõtete ja punktide, põllumajandussaadusi töötlevate ettevõtete, kohaliku tööstuse, teenindus-, kaubandus- ja toitlustusettevõtete, kõrgema alluvusega kultuuri-, haridus- ja tervishoiuorganisatsioonide ning -asutuste paigutamise, arendamise ja spetsialiseerimise plaanid, esitab vajaduse korral oma ettepanekud vastavatele kõrgemalseisvatele organitele;

3) vaatab läbi rajooni territooriumil asuvate kõrgema alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide plaanide projektid selles osas, mis puutub elamu- ja kommunaalmajanduse arendamise, teede ning sotsiaal-, kultuuri- ja elukondlike objektide ehitamise, rahvatarbekaupade ja kohalike ehitusmaterjalide tootmise, heakorrastusse, kaubandusse, toitlustusse, haridusse, tervishoiusse, kultuurisse ja muudesse elanike teenindamisega seotud küsimustesse, esitab vajaduse korral oma ettepanekud vastavatele kõrgemalseisvatele organitele, kinnitab nendes küsimustes plaanilised koondnäitajad, lülitades need rajoonimajanduse arendamise ning rajooni sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö plaani;

4) tagab tööjõuressursside, kohalike ehitusmaterjalide ja kütuse kasutamise bilansside, maabilansi, elanike rahaliste tulude ja kulude bilansi ning muude bilansside koostamise, mis on tarvilikud rajooni majanduse kompleksse arendamise planeerimiseks;

5) kontrollib mineraaltooraine-, metsa-, vee- ja energiavarude ratsionaalset kasutamist;

6) teeb külade, alevite ja rajoonilise alluvusega linnade nõukogudele teatavaks kolhooside, sovhooside, samuti rajoonilise alluvusega ettevõtete ja organisatsioonide plaaninäitajad;

7) kontrollib arvestust ja aruandlust rajoonilise alluvusega ettevõtete, asutustes ja organisatsioonides;

8) osutab kaasabi riiklikele statistikaorganitele; tagab aruandlusandmete koostamise ja esitamise korda sätestava seadusandluse täitmise.

§ 13. Eelarve ja rahanduse alal rajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) vaatab läbi ja kinnitab rajooni eelarve tulude üldsummas, näidates eraldi tulude põhiallikad, ning kulude üldsummas, näidates eraldi assig-

neeringud rajoonimajanduse finantseerimiseks, sotsiaalkultuurilisteks üritusteks ning rajooni riigivõimu- ja riigivalitsemisorganite ülalpidamiseks;

2) kinnitab rajoonilise eelarve, selle tulude ja kulude kvartalijaotuse ning rajoonilise eelarve kassalise käibefondi suuruse;

3) jaotab rajooni eelarve tulud ja kulud rajoonilise eelarve ning külade, alevite ja rajoonilise alluvusega linnade eelarvete vahel;

4) määrab kindlaks alama astme nõukogude eelarved tulude üldsummas ja kulude üldsummas iga küla-, alevi-, rajoonilise alluvusega linna nõukogu järgi, samuti nende eelarvete kassalise käibefondi suuruse; kinnitab eraldiste suurused riigimaksudest ja -tuludest külade, alevite ja rajoonilise alluvusega linnade nõukogude eelarvetesse;

5) organiseerib rajooni eelarve täitmist; kontrollib külade, alevite ja rajoonilise alluvusega linnade eelarvete täitmise käiku, finantsdistsipliini kinnipidamist, tootmis- ja finantsplaanide ning eelarvesse maksekohustuste täitmist ning ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide eelarve-summade säästlikku kulutamist;

6) suunab rajoonilise eelarve täitmisel täiendavalt saadud tulud, samuti summad, mille võrra tulud ületavad aasta lõpuks kulusid tuludeosa ületamise või kulude alal tehtud kokkuhoiu tulemusena, rajoonimajanduse ning sotsiaalkultuuriliste ürituste finantseerimiseks (kaasa arvatud kapitalmahutused), administratiivhoonete ehitamiseks ja transpordivahendite soetamiseks rajooninõukogude täitevkomiteele ning külade, alevite ja rajoonilise alluvusega linnade nõukogude täitevkomiteedele; täitevkomiteede, nende osakondade ja valitsuste ning kohtuorganite hoonete kapitalremondiks, neile inventari ja sisustuse soetamiseks (tähendatud summade äravõtmine rajoonilisest eelarvest ei ole lubatud, välja arvatud assigneeringud, mis on jäänud kasutamata seoses tsentraliseeritud kapitalmahutuste plaani ning sotsiaalkultuuriliste asutuste võrgu arendamise plaani mittetäitmisega);

7) vajaduse korral jaotab eelarve täitmise käigus rajoonilise eelarve summad ümber ühest osast teise, samuti jaotab ümber palgaassigneeringud kinnitatud palgafondi piires;

8) vaatab läbi ja kinnitab rajooni eelarve täitmise aruande;

9) vajaduse korral annab seadusandlusega kehtestatud korras ja määral rajoonilise eelarve summadest ühekordset rahalist toetust loodusõnnetuse läbi kannatanud kodanikele;

10) juhib riigi- ja kohalike maksude arvestamise ning võtmise alast tööd;

11) vastavalt NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Kohalike maksude kohta» §-le 2 vähendab maksumäära ja võimaldab soodustusi kohalike maksude osas nii üksikute maksustatavate objektide kategooriatele ja maksumaksjate gruppidele kui ka üksikutele maksumaksjatele; omab õiguse rajooni territooriumil mitte kehtestada transpordivahendite maksu ja loomademaksu;

12) võimaldab seadusandlusega ettenähtud korras üksikutele maksumaksjatele lisasoodustusi vastavalt NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Riigilõivust» §-le 3 ja NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Elanikkonna tulumaksu kohta» §-le 4; vabastab kindlaksmää-

ratud korras taludest ja väheasustatud kohtadest suurtesse asulatesse ümberasuvate kodanike majapidamised põllumajandusmaksust;

13) annab vastavalt NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Kolhooside tulumaksu kohta» §-dele 8 ja 9 loodusõnnetuse läbi kannatanud kolhoosidele tulumaksu tasumise pikendust jooksva aasta piires, samuti taotleb vastavatele kõrgemalseisvatelt organitelt nendele kolhoosidele suurema maksupikenduse andmist või nende täielikku või osalist vabastamist maksu tasumisest vastava eelarve arvel;

14) vaatab läbi NSV Liidu Riigipanga osakonna kvartalikassaplaanid ja võtab tarvitusele abinõud nende täitmiseks; vaatab läbi kolhooside avaldused ja kinnitab nende pikaajalise krediteerimise plaanid kapitaal-ehituseks, tehnika soetamiseks ja muudeks põllumajandusliku tootmise arendamise vajadusteks, kontrollib krediitide kasutamise õigsust; jaotab külade, alevite ja rajoonilise alluvusega linnade nõukogude vahel NSV Liidu Riigipanga ja NSV Liidu Ehituspanga rahalaenude limiite individuaalelamuehituseks ja kodanikele isikliku omandiõiguse alusel kuuluvate majade remontimiseks;

15) suunab riiklike hoiukassade tööd, määrab kindlaks nende võrgu laiendamise ja paigutuse;

16) suunab riikliku kindlustuse kohalike organite tööd, abistab neid kõigi kindlustusliikide arendamisel; annab üksikutele kodanikele vastavalt seadusandlusele soodustusi riikliku kohustusliku kindlustuse alal;

17) kontrollib maaelanike enesemaksustamise õigsust.

§ 14. Põllumajanduse alal rajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib põllumajandusliku tootmise arendamist ning selle materiaal-tehnilise baasi tugevdamist; kinnitab riikliku kokkuostu plaaniülesanded kolhoosidele, sovhoosidele ja teistele põllumajandusettevõtetele; vaatab läbi kolhooside aastaaruanded;

2) tagab plaanide ja riiklike kohustuste õigeaegse täitmise kolhooside, sovhooside ja teiste põllumajandusettevõtete poolt, põldude ja istandike kaitse, põllukultuuride saagikuse ja karja produktiivsuse tõstmise, toodangu omahinna alandamise ning materiaalsete, tööjõu- ja finantsressursside efektiivse kasutamise abinõude rakendamise;

3) võtab tarvitusele abinõud kolhoosides, sovhoosides ja teistes põllumajandusettevõtetes majandusliku töö täiustamiseks, tööviljakuse tõstmiseks, majandisese isemajandamise rakendamiseks, kolhoosnikute ja sovhoositöölise materiaalsete huvi printsiipide järgimiseks; võtab osa kolhooside ja sovhooside spetsialiseerimise kindlaksmääramisest;

4) organiseerib eesrindlike kogemuste ja teaduse saavutuste rakendamist ning propagandat põllumajanduslikus tootmises; osutab abi agrotööstusele ja zootehniliste õppuste korraldamisel kolhoosnikutele ja sovhoositöölisele;

5) registreerib kolhooside põhikirjad, samuti põhikirjade muudatused ja täiendused, vaatab läbi nende registreerimisel külade, alevite ja rajoonilise alluvusega linnade nõukogude märkused ja ettepanekud;

6) kontrollib kolhooside põhikirjade täitmist, kolhoosi juhtimise demokraatlikest alustest kinnipidamist, kolhoosnikute isiklike ja ühiskondlike huvide õiget ühitamist;

7) vaatab läbi ja lahendab kolhoosnikute kaebused kolhoosist väljaheitmise kohta;

8) registreerib rajooni territooriumil asuvate kolhoosidevaheliste ning riiklik-kolhooslike ettevõtete ja organisatsioonide põhimäärused (põhikirjad), samuti põhimääruste (põhikirjade) muudatused ja täiendused;

9) kontrollib kolhoosidevaheliste ja riiklik-kolhooslike ettevõtete ning organisatsioonide tegevust; abistab kolhoose ja sovhoose abiettevõtete ning töonduste, samuti tööstus- ja kaubandusettevõtete ning -organisatsioonide filiaalide (tsehhide) organiseerimisel ja arendamisel;

10) kontrollib põllumajandusmasinate, mineraalväetiste ja mürkemikaalide õiget kasutamist ja hoidmist;

11) juhib veterinaarjärelevat rajoonis; kontrollib loomahaiguste vältimise ja likvideerimise abinõude rakendamist; vajalikel juhtudel kehtestab karantiini;

12) kontrollib kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide, samuti kodanike poolt kohustuslike abinõude täitmist võitluses põllukultuuride kahjurite ja haiguste ning umbrohu vastu; ohutustehnika eeskirjade järgimist keemiliste taimekaitsevahendite kasutamisel ja taimekarantiini eeskirjadest kinnipidamist.

§ 15. Maakasutuse, veekasutuse ja metsamajanduse alal rajooni töörahva saadikute nõukogu:

1) teostab riiklikku kontrolli kogu maa kasutamise üle rajoonis;

2) annab kasutada ja võtab ära maatükke ning lahendab maavaidlusi juhtudel ja korras, mis on kindlaks määratud NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega; annab arvamusi kõrgemalseisvate organite poolt maatükkide andmise ja äravõtmise kohta;

3) annab kolhoosidele, sovhoosidele ja teistele maakasutajatele maakasutamiseõiguse riiklikke akte;

4) võtab vastu otsuseid maa ajutiseks kasutamiseks andmise kohta põllumajanduslikuks otstarbeks kolhoosidele, sovhoosidele, ettevõtetele, asutustele ja muudele organisatsioonidele ning kodanikele NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega ettenähtud korras ja tingimustel;

5) kontrollib mullaviljakuse tõstmise, maa kuivendamise ja niisutamise, kuivendatud maa õige kasutamise, mullaerosioonitõrje abinõude rakendamist ja põllukaitse-metsavööndite rajamist maakasutajate poolt;

6) organiseerib maakorraldustöid; annab arvamusi rajooni territooriumil tehtavate maakorraldustööde plaanide kohta;

7) määrab vajaduse korral rajooni territooriumil vastavate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide poolt tehtavate geoloogiliste mõõdistamis- ja otsingutööde, geodeetiliste ja muude uuringutööde alguse ja koha;

8) annab loa üldlevinud maavarade kaevandamiseks, kontrollib tööde tegemise korrast kinnipidamist;

9) haldab seadusandlusega kindlaks määratud ulatuses ja korras veeobjekte rajooni territooriumil ning teostab riiklikku kontrolli vee kasutamise ja kaitse üle; kontrollib melioratsiooni- ja irrigatsioonirajatiste ehitamist ning ekspluateerimist;

10) kontrollib metsa kasvatamise, kaitse ja õige kasutamise, metsamelioratsiooni ja metsakorralduse abinõude rakendamist.

§ 16. Looduskaitse ja looduslike ressursside ratsionaalse kasutamise alal rajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) kontrollib, kuidas kolhoosid, sovhoosid, ettevõtted, asutused ja muud organisatsioonid ning kodanikud peavad kinni looduskaitseeadustest ja rakendavad abinõusid loodusressursside ning loomastiku säilitamiseks ja taastamiseks; kontrollib jahi- ja kalapüügieeskirjadest kinni pidamist;

2) tagab riiklike looduskaitsealade ja kaitsealade, parkide ning teiste looduskaitseobjektide kaitse rajooni territooriumil;

3) tagab maastiku kaitseks ja hooldamiseks ettenähtud abinõude rakendamise rajooni territooriumil;

4) rakendab abinõusid vee reostamise vastu;

5) jälgib kalavarude ja ulukite säilitamiseks ning taastamiseks ettenähtud abinõude tarvituselevõtmist;

6) abistab ühiskondlikke organisatsioone ja looduskaitseorganeid nende töös loodusressursside ja looduskaitseobjektide säilitamisel ning taastamisel;

7) esitab vastavatele kõrgemalseisvatele organitele ettepanekuid loodusressursside säilitamise ja ratsionaalse kasutamise kohta.

§ 17. Tööstuse alal rajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib rajoonilise alluvusega tööstusettevõtteid, tagab tootmis- ja finantsplaanide täitmise, kontrollib põhifondide ja käibevahendite kasutamist ning toodangu kvaliteeti; kinnitab nende finants- ja majandustegevuse tulemused ning saadud kasumi kehtestatud korras jaotamise;

2) otsustab kooskõlastatult kõrgemalseisvate riigivalitsemisorganitega rajoonilise alluvusega tööstusettevõtete organiseerimise, reorganiseerimise või likvideerimise;

3) jaotab rajoonilise alluvusega tööstusettevõtete toodangut, mis on tehtud kohalikust toorainest, jäätmetest või ettevõtete endi varutud toorainest;

4) rakendab abinõusid rahvatarbekaupade ja kohalike ehitusmaterjalide tootmiseks kohalikust toorainest ning rajooni territooriumil asuvate ettevõtete tootmisjäätmetest, mis ei kuulu jaotamisele tsentraliseeritud korras, samuti rakendab abinõusid põllumajandussaaduste töötlemiseks; otsustab täiendavalt väljaselgitatud kohaliku tooraine ja kütuse ressursside ning tööstusliku ja põllumajandusliku tootmise jäätmete kasutamist;

5) abistab rajooni territooriumil asuvaid kõrgema alluvusega tööstusettevõtteid tootmise efektiivsuse suurendamisel, materiaalsete, tööjõu- ja finantsressursside kasutamisel, tööviljakuse tõstmisel, tööliste ja teenistujate sotsiaalse, kultuurilise ning elukondliku teenindamise parandamisel;

6) annab kohustuslikule läbiarutamisele kuuluvaid arvamusi küsimustes, mis on seotud tööstusettevõtete, -hoonete ja -rajatiste laiendamise ning uute ehitamisega, esitab vajaduse korral ettepanekuid kõrgema alluvusega tööstusettevõtete organiseerimiseks, reorganiseerimiseks või likvideerimiseks rajooni territooriumil;

7) aitab tööstusettevõtteid planeerimise ja majandusliku stimuleerimise uute vormide rakendamisel, abistab neid töö majanduslikul analüüsimisel, tootmisreservide väljaselgitamisel ja kasutamisel ning tehnilise progressi kiirendamisel;

8) rakendab abinõusid rahvakunstialase töönduse ja käsitöö ettevõtete organiseerimiseks ja arendamiseks; annab rajooni territooriumil elunevatele kodanikele kehtestatud korras lubasid tegelemiseks töönduse ja käsitööga;

9) rakendab abinõusid kala- ja jahimajanduse arendamiseks.

§ 18. Ehituse, planeerimise ja hoonestamise alal rajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) vaatab läbi rajooni planeerimise skeemi ja esitab selle kinnitamiseks Eesti NSV Ministrite Nõukogule; ettenähtud korras kinnitab või kooskõlastab asulate planeerimise ja hoonestamise projektid;

2) kontrollib ehitustegevust rajooni territooriumil; keelab või paneb seisma elamute ja tsiviilobjektide ehitamise, kui see toimub seaduse nõudeid rikkudes;

3) juhib rajoonilise alluvusega ehitus- ja remondiorganisatsioone, tagab nende tootmis- ja finantsplaanide täitmise;

4) organiseerib elamute, kommunaalobjektide, teede, kultuuriasutuste, elukondlike objektide, haridus-, tervishoiu-, kaubandus-, toitlustus- ja muude objektide ehitamist kohalikele nõukogudele eraldatavate vahendite arvel; lahendab rajooni territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide nõusolekul küsimusi, mis on seotud elamute, kommunaalobjektide, teede, kultuuriasutuste, elukondlike objektide, haridus-, tervishoiu-, kaubandus- ja toitlustusobjektide ehitamiseks neile eraldatavate vahendite ühise kasutamise, ning vajaduse korral vahendite ühendamise küsimusi, on tellijaks või määrab tellija nendes ehitusliikides;

5) kinnitab rajoonilise alluvusega ehitiste ja objektide projektid ja tiitelnimestikud Eesti NSV seadusandlusega kehtestatud eelarvelise maksumuse piires;

6) teeb kehtestatud korras elamute, kommunaalobjektide, kultuuriasutuste, elukondlike objektide, tervishoiu-, haridus-, sotsiaalkindlustus- ning muude rajoonilise alluvusega objektide rekonstrueerimis-, laiendamise-, remont- ja heakorrastustöid;

7) määrab kehtestatud korras riiklikud vastuvõtukomisjonid, vaatab läbi ja kinnitab valminud elamute ja tsiviilobjektide eksploatatsiooni võtmise aktid ning võtab osa rajooni territooriumil asuvate muude valminud ehitusobjektide eksploatatsiooni vastuvõtmisest.

§ 19. Teedeehituse, transpordi ja side alal rajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib rajooni territooriumil kohaliku tähtsusega autoteede ehitamist ja remonti, aitab kaasa üldriikliku ning vabariikliku tähtsusega autoteede ehitamisele ja õigele kasutamisele; kontrollib teede ehitamisel ja remontimisel tööjõu ning mehhanismide ratsionaalset kasutamist;

2) kaasab seadusandlusega kindlaksmääratud korras kolhoose, sovhoose, tööstus-, transpordi-, ehitus- ning muid ettevõtteid ja majandusorganisatsioone kohalike autoteede ehitamisele ja remontimisele, kontrollib, et nad õigeaegselt kannaksid makseid teedefondi;

3) juhib rajoonilise alluvusega transpordiettevõtteid ja -organisatsioone;

4) kontrollib kõrgema alluvusega transpordiettevõtete ja -organisatsioonide tegevust rajooni elanike teenindamisel;

5) kinnitab kohaliku transpordi marsruudid ja liiklusgraafikud; kontrollib transpordivahendite ja jalakäijate ohutu liiklemise tagamist;

6) tagab ettevõtete, asutuste, organisatsioonide ja kodanike autode ning muude transpordivahendite arvestuse; kontrollib kodanike isiklikus omanduses olevate autode ja mootorrataste õiget kasutamist;

7) kontrollib reisijate teenindamist raudtee-, autobussi- ja lennujaa- mades ning sadamates;

8) kontrollib sideettevõtete ja -organisatsioonide tööd rajooni elanike teenindamisel, osutab neile abi telefoni- ja postiside ning radiofitseerimise ja televisiooni arendamisel ning sideliinide remontimisel ja kaitsmisel.

§ 20. Elamu- ja kommunaalmajanduse ning heakorrastuse alal rajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib elamu- ja kommunaalmajandust, asulate heakorrastust, rajoonilise alluvusega kommunaalmajandus- ja heakorrastusettevõtteid ning -organisatsioone, tagab nende tootmisplaanide täitmise;

2) kontrollib ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele kuuluvate elamute, kommunaalsettevõtete ja -rajatiste seisukorda ning seda, et neid kasutataks õigesti, samuti kontrollib kooperatiivselamute ja kodanike isiklikus omanduses olevate elamute seisukorda;

3) jaotab nõukogule kuuluvat elamufondi; kontrollib, et elamispinda riiklike, kooperatiivsete ja muude ühiskondlike organisatsioonide majades õigesti jaotataks; annab kindlaksmääratud juhtudel kodanikele ühtseid ordineid eluruumi asustamiseks;

4) otsustab elamu-, suvilaehitus- ja aianduskooperatiivide ning muude seadusandlusega ettenähtud kooperatiivide organiseerimist; registreerib nende kooperatiivide põhikirjad ja kontrollib nende tegevust;

5) rakendab abinõusid rajooni asulate elektrifitseerimiseks, vesivarustuse ja kanalisatsiooni rajamiseks ning gasifitseerimiseks; juhib rajoonilise alluvusega elektri-, vesivarustuse-, kanalisatsiooni-, kütte- ja gaasivõrgu ning -rajatiste ekspluateerimist; vaatab läbi ja annab arvamusi tähendatud võrkude ja rajatiste ehitamise plaanide kohta, mida ehitavad kõrgema alluvusega ettevõtted, asutused ja organisatsioonid; kontrollib puhastusseadmete ja -rajatiste ehitamist ning ekspluateerimist;

6) kaasab kindlaksmääratud korras rajooni territooriumil asuvaid kõrgema alluvusega ettevõtteid, asutusi ja organisatsioone asulate heakorrastamisele; kontrollib kõigi rajoonis asuvate ettevõtete ja organisatsioonide territooriumide heakorrastust;

7) kontrollib haridus-, kultuuri-, tervishoiu- ja sotsiaalhooldusasutuste varustamist küttega ning neile muude kommunaalteenuste osutamist, nende hoonete remontimist ja nende asutuste töötajatele vajalike korteri- ja olustikutingimuste loomist, kaasab rajooni territooriumil asuvaid ettevõtteid ja organisatsioone nende nõusolekul tähendatud abinõude täitmisele;

8) tagab kalmistute ja vennaskalmude korrashoiu.

§ 21. Kaubanduse ja toitlustuse alal rajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib riiklikku ja kooperatiivkaubandust ning toitlustust rajooni territooriumil, rajoonilise alluvusega kaubandus- ja toitlustusettevõtteid ning -organisatsioone;

2) kontrollib kõrgema alluvusega kaubandus- ja toitlustusettevõtete ning -organisatsioonide tööd;

3) kinnitab kaubakäibe plaaniülesanded rajoonilise alluvusega kaubandus- ja toitlustusettevõtetele ning -organisatsioonidele; kinnitab tarbijate kooperatiivide esildusel tarbijate kooperatiivide organisatsioonidele jaekaubakäibeplaanid külanõukogude, alevite ja rajoonilise alluvusega linnade järgi;

4) rakendab abinõusid põllumajandussaaduste komisjonikaubanduse laiendamiseks tarbijate kooperatiivide kaudu;

5) kontrollib tarbijate kooperatiivide põhikirjade täitmist ja demokraatlikest alustest kinnipidamist tarbijate kooperatiivide juhtimisel;

6) rakendab abinõusid kolhoosikaubanduse arendamiseks, kolhoositurgude ehitamiseks ja heakorrastamiseks; määrab seadusandlusega ettenähtud korras ja ulatuses ühekordse lõivu ja tasumäärad kolhoositurgudel osutatavate teenuste eest;

7) kontrollib kaubandusorganisatsioonide tööd põllumajandussaaduste, metsamarjade ja -viljade kokkuostmisel, hoidmisel, töötlemisel ja müümisel;

8) kontrollib hindadest ning kaubanduseeskirjadest kinnipidamist, kaalude ja teiste mõõduriistade korrasolekut, samuti sanitaareeskirjade täitmist, kaubandus- ja toitlustusettevõtetes ning -organisatsioonides, turgudel ja muudes müügikohtades;

9) rakendab abinõusid kohalike tööstus- ja toidukaubaressursside kaubakäibesse suunamiseks, teeninduskultuuri tõstmiseks ja uute kaubandusvormide kasutuselevõtmiseks.

§ 22. Teeninduse alal rajooni töörahva saadikute nõukogu:

1) juhib elanike elukondlikku teenindamist ning rajoonilise alluvusega teenindusettevõtteid ja -organisatsioone; tagab tootmis- ja finantsplaanide täitmise; kontrollib põhifondide ja käibevahendite kasutamist, kinnitab nende finants- ja majandustegevuse tulemused ning saadud kasumi kehtestatud korras jaotamise;

2) kontrollib kõrgema alluvusega teenindusettevõtete ja -organisatsioonide tööd; kontrollib teenuste kvaliteeti ja hinnakirjadest kinnipidamist teenindusettevõtetes;

3) otsustab kooskõlastatult kõrgemalseisvate riigivalitsemisorganitega rajoonilise alluvusega teenindusettevõtete ja -organisatsioonide organiseerimise, reorganiseerimise või likvideerimise;

4) organiseerib uute teenindusvormide ja -liikide kasutuselevõtmist.

§ 23. Hariduse alal rajooni töörahva saadikute nõukogu:

1) juhib haridust ning laste koolieelset ja koolivälist kasvatust; tagab üldise koolikohustuse täitmise; peab kooliealiste laste arvestust;

2) kontrollib nende lastekodude, koolieelsete ja kooliväliste lasteasutuste tööd, mis ei ole rajoonilisel eelarvel;

3) rakendab abinõusid koolide, internaatkoolide, koolieelsete ja kooliväliste lasteasutuste õppe- ning materiaalse baasi tugevdamiseks;

4) jaotab ettenähtud korras üldise koolikohustuse fondi ja kontrollib selle kasutamist;

5) annab seadusandlusega kehtestatud juhtudel ja korras kodanikele soodustusi tasumisel laste ülalpidamise eest internaatkoolides ja kooli-internaatides, ning laste toitlustamise eest pikapäevakoolides (-rühmades);

6) tagab vanemateta jäänud laste paigutamise lastekodudesse, internaatkoolidesse ja kooliinternaatidesse või kodanike perekondadesse kasvatamiseks andmise; otsustab lapsendamise küsimusi; juhib alaealiste eestkostet ja hooldust.

§ 24. Kultuuritöö ja teaduse alal rajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib kultuuritööd, rajoonilise alluvusega kultuurhariduslikke organisatsioone ja asutusi, rakendab abinõusid nende materiaalse ja finantsbaasi tugevdamiseks, kontrollib muude kultuuriorganisatsioonide ja -asutuste tööd, alluvusest olenemata;

2) võtab tarvitusele abinõud kultuuriasutuste vajaliku kompleksi organiseerimiseks igas suuremas asulas;

3) kontrollib kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide kultuurifondide summade kasutamist ning vajaduse korral võtab nendega kooskõlastatult tarvitusele abinõud tähendatud summade tsentraliseeritud kasutamiseks;

4) juhib elanike kinoteenindust, võtab tarvitusele abinõusid kinovõrgu laiendamiseks;

5) võtab tarvitusele abinõusid rahvaloomingu ja kunstilise isetegevuse arendamiseks; korraldab ülerajoonilisi kultuuriüritusi;

6) aitab kaasa teaduse arendamisele; abistab rajooni territooriumil asuvaid teaduslikke asutusi, kõrgemaid ja kesk-eriõppeasutusi nende töös;

7) aitab kaasa uute tavandite juurutamisele;

8) tagab kultuurimälestiste arvestuse ja kaitse.

§ 25. Tervishoiu, kehakultuuri ja spordi alal rajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib tervishoiukorraldust rajoonis ja rajoonilise alluvusega tervishoiuasutusi, rakendab abinõusid nende materiaaltehnilise baasi tugevdamiseks ja elanikele antava arstiabi paremaks korraldamiseks;

2) kontrollib kõrgema alluvusega tervishoiuasutuste tööd;

3) rakendab abinõusid elamutes ja ühiskondlikes hoonetes sanitaareeskirjade täitmiseks ning vajaliku sanitaarseisundi tagamiseks asulates; võtab tarvitusele abinõusid sanitaarharidustöö korraldamiseks elanike hulgas;

4) tagab abinõude rakendamise müra vältimiseks, selle intensiivsuse vähendamiseks ja kõrvaldamiseks loomis- ning ühiskondlikes hoonetes ja elamutes, õuedel ning asulate lanavatel ja väljakutel;

5) teostab riiklikku kontrolli õhu, vee, mullastiku ja looduskeskkonna kaitse eeskirjade täitmise üle ning kontrollib sanitaarnõuete täitmist selles valdkonnas;

6) tagab abinõude rakendamise nakkushaiguste leviku vältimiseks ning nende likvideerimiseks; epideemiliste nakkushaiguste tekkimise või leviku ohu korral kehtestab ettenähtud korras rajooni territooriumil töö,

õppimise, liikluse ja vedude eritingimused ning -režiimi, mille eesmärgiks on tähendatud haiguste leviku ennetamine ja nende likvideerimine;

7) organiseerib emade- ja lastekaitset; tagab tervistusürituste läbi viimise laste ja noorukite hulgas, kontrollib lastele ja noorukitele antava arstiabi organiseerimist;

8) võtab osa paikkonna kuurordiks tunnistamise, kuurortide sanitaarkaitsetsoonide piiride kindlaksmääramise ja nende režiimi kehtestamise küsimuste otsustamisest;

9) juhib eestkostet ja hooldust kodanike suhtes, kes vaimuhaiguse või nõrgamõistuslikkuse tõttu või alkohoolsete jookide või narkootiliste ainete kuritarvitamise tõttu ei suuda iseseisvalt teostada oma õigusi ega täita oma kohustusi, võtab tarvitusele abinõusid nende elutingimuste parandamiseks;

10) suunab Punase Risti Seltsi tegevust;

11) juhib kehakultuuri- ja sporditööd; organiseerib ülerajoonilisi spordiüritusi;

12) kinnitab rajooni territooriumile spordihoonete ja -rajatiste paigutamise plaanid, alluvusest olenemata;

13) rakendab abinõusid puhketsoonide arendamiseks, nende varustamiseks ja heakorrastamiseks, kontrollib nende tsoonide kasutamist.

§ 26. Töö ja kaadri ettevalmistamise alal rajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) peab tööjõuressursside arvestust ja reguleerib nende jaotamist rajooni territooriumil, rakendab abinõusid nende ratsionaalseks kasutamiseks; korraldab kodanike töölerakendamist;

2) kontrollib tööseadusandluse ja töökaitse ning ohutustehnika eeskirjade täitmist ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides;

3) kinnitab üldharidusliku kooli lõpetavate noorte töölerakendamise plaanid ja tagab nende plaanide täitmise kõigi ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide poolt;

4) osutab abi kutsekoolidele nende töös ning nende komplekteerimisel õpilastega; kontrollib kaadri ettevalmistamist massilistel kutsealadel ja nendele töötajatele täiendusõppuste korraldamist kolhoosides, sovhoosides, ettevõtetes, asutustes ja muudes organisatsioonides;

5) tagab tööliste organiseeritud värbamise ja ümberasustamise plaanide täitmise; kontrollib, kuidas ettevõtted ja organisatsioonid täidavad oma kohustusi ümberasunutele vajalike töö-, korteri- ja elutingimuste loomisel;

6) aitab kaasa sotsialistliku võistluse korraldamisele, töö teaduslikule organiseerimisele, eesrindlike töömeetodite levitamisele ja tööviljakuse tõstmisele, töö- ning tootmisdistiipliini tugevdamisele ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides;

7) planeerib haridus-, kultuuri- ja tervishoiutöötajate ning rajoonile vajalike teiste töötajate kontingenti; tagab selle kaadri õige paigutamise, kasutamise ja kvalifikatsiooni tõstmise;

8) määrab kindlaks rajooni elanike teenindamisega tegelevate ettevõtete ja organisatsioonide tööpäevad ja -tunnid.

§ 27. Sotsiaalkindlustuse alal rajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib sotsiaalkindlustust; tagab seadusandlusega kehtestatud pensionide ja toetuste õigeaegse ja õige määramise ning väljamaksmise ja seadusandluses ettenähtud soodustuste ja eeliste andmise kodanikele;

2) kontrollib kolhooside eraldiste õigeaegset kandmist kolhoosnikute sotsiaalhoolduse tsentraliseeritud üleliidulisse fondi ja kolhoosnikute sotsiaalkindlustuse tsentraliseeritud üleliidulisse fondi, moodustab kolhoosnikute sotsiaalkindlustuse rajooninõukogu ja kontrollib selle tegevust;

3) taotleb seaduses ettenähtud korras personaalpensionide määramist;

4) rakendab abinõusid invaliidide, sõjaväelaste, langenud sõjameeste ja partisanide perekonnaliikmete töölerakendamiseks; korraldab invaliidide kutsealast väljaõpet; tagab tootmisalade organiseerimise, kus kasutatakse invaliidide tööjõudu;

5) otsustab kodanike sotsiaalhooldusasutustesse saatmise; kontrollib rajooni territooriumil asuvate sotsiaalhooldusasutuste tööd;

6) juhib nende täisealiste kodanike hooldust, kes füüsiliste puuduste või haiguse tõttu vajavad kaasabi oma õiguste teostamisel ja kohustuste täitmisel, võtab tarvitusele abinõusid nende elutingimuste parandamiseks;

7) kontrollib arstliku tööeksperdiisi organite tööd;

8) kontrollib külade, alevite ja rajoonilise alluvusega linnade nõukogude täitevkomiteede poolt toetuste määramist ja väljamaksmist isikutele, kel ei ole õigust pensionile;

9) abistab pimedate ja kurtide ühinguid nende tegevuses.

§ 28. Rahvakontrolli, sotsialistliku seaduslikkuse tagamise, riikliku ja avaliku korra ning kodanike õiguste kaitse alal rajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) moodustab rajooni rahvakontrolli komitee ja juhib selle tegevust; võtab tarvitusele abinõusid töötajate osavõtu koordineerimiseks riiklikust ja ühiskondlikust kontrollist rajooni territooriumil;

2) tagab NSV Liidu ja Eesti NSV seaduste ning kõrgemalseisvate riigivõimu- ja riigivalitsemisorganite muude aktide täitmise, riikliku ja avaliku korra, sotsialistliku omandi, kodanike, riigiasutuste, riiklike ettevõtete ja kooperatiivsete ning muude ühiskondlike organisatsioonide õiguste ja seadusega tagatud huvide kaitse; organiseerib seadusandluse selgitamist elanikele;

3) tühistab vajaduse korral nõukogule alluvate haldusorganite, samuti rajoonilise alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijate käskkirjad ja korraldused; tühistab kolhoosiliikmete üldkoosolekute (volinike koosolekute), tarbijate kooperatiivide osanike üldkoosolekute (volinike koosolekute), rajooni territooriumil asuvate kolhoosidevaheliste ja riiklik-kolhooslike ettevõtete ja organisatsioonide volinike koosolekute, kolhooside, tarbijate kooperatiivide ning teiste kooperatiivsete organisatsioonide juhatuste, kolhoosidevaheliste ja riiklik-kolhooslike ettevõtete ning organisatsioonide nõukogude otsused, mis on vastuolus seadusandlusega.

4) peatab kõrgema alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijate seadusandlusega vastuolus olevate käskkirjade ja korralduste täitmise maakasutamise, asulate hoonestamise, heakorastuse, elamu- ja kommunaalehituse, kultuuri- ning elukondlike objektide ehitamise, looduskaitse ja kultuurimälestiste kaitse, elanike sotsiaalkultuurilise ja elu-

kondliku teenindamise küsimustes ning teatab sellest vastavatele kõrgemalseivatele organitele;

5) tagab kodanike ettepanekute, avalduste ja kaebuste õigeaegse ning õige läbivaatamise ja lahendamise; kontrollib kodanike ettepanekute, avalduste ja kaebuste läbivaatamise olukorda rajooni territooriumil asuvates kolhoosides, sovhoosides, ettevõtetes, asutustes ja muudes organisatsioonides ning kuulab nende juhtijate aruandeid neis küsimustes;

6) võtab vastu seadusandluses ettenähtud juhtudel ja korras otsuseid, mis näevad nende rikkumise eest ette administratiivvastutuse kindlaksmääratud piires;

7) juhib alluvaid siseasjade organeid; tagab passisüsteemi eeskirjade täitmise;

8) teostab järelevalvet rajooni territooriumil asuvate parandusliku töö asutuste tegevuse üle;

9) juhib perekonnaseisuorganite ja rajooniarhiivi tegevust;

10) osutab kaasabi kohtu-, prokuratuuri- ja muude justiitsorganite tööle;

11) juhib avaliku korra kaitse, vabatahtlike rahvamalevate ja seltsimehelike kohtute tegevust;

12) juhib tuletõrjealast tööd rajooni territooriumil ja kontrollib vabatahtlike tuletõrjesalkade tegevust;

13) võtab tarvitusele abinõusid loodusõnnetuste ennetamiseks ja nende tagajärgede likvideerimiseks; kaasab vajaduse korral kolhoose, sovhoose, ettevõtteid, asutusi ja muid organisatsioone ning elanikke võitluse loodusõnnetustega ja nende tagajärgede likvideerimisele;

14) organiseerib vetelpäästet jõgedel, järvedel ja mere rannavetes;

15) kontrollib usukultuste kohta kehtiva seadusandluse täitmist.

§ 29. Riigikaitse alal rajooni töörahva saadikute nõukogu:

1) tagab NSV Liidu seaduse «Üldisest sõjaväekohustusest» täitmise kõigi ametiisikute ja kodanike ning ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide poolt;

2) juhib tsiviilkaitset rajooni territooriumil;

3) osutab kaasabi kodanike sõjaväe tegevteenistusse kutsumisel, õppekogunemiste ja sõjalise algettevalmistuse organiseerimisel ning läbi viimisel;

4) kontrollib NSV Liidu relvastatud jõududest reservi arvatud ja demobiliseeritud kodanikele ettenähtud soodustuste ja eeliste kohta kehtiva seadusandluse täitmist;

5) teeb sõjalis-patriootilist kasvatustööd elanike hulgas ja propageerib võitlustraditsioone; organiseerib töötajate kollektiivide šefiust sõjaväeosade üle; osutab kaasabi riigikaitsealaste vabatahtlike ühingute tegevusele.

§ 30. Rajooni töörahva saadikute nõukogu vaatab läbi ja algatab taotlusi autasustamiseks NSV Liidu ordenite ja medalitega, kangelasema aunimetuse andmiseks, samuti Eesti NSV autasude määramiseks.

§ 31. Rajooni töörahva saadikute nõukogu võib peale käesolevas seaduses ettenähtud küsimuste lahendada ka muid riikliku, majandusliku ja sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö küsimusi, mis on NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega antud tema pädevusse.

RAJOOINI TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGU TÖÖ KORRALDUS

1. Rajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärk

§ 32. Rajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärgud kutsub kokku nõukogu täitevkomitee vähemalt kuus korda aastas.

Rajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärgu võib kokku kutsuda ka vähemalt $\frac{1}{3}$ rajooninõukogu saadikute nõudmisel.

Rajooninõukogu istungjärgu aja ja koha, samuti nõukogule arutamiseks esitatavad küsimused teeb rajooninõukogu täitevkomitee rahvasaadikutele ning elanikele teatavaks hiljemalt kümme päeva enne istungjärku.

§ 33. Rajooni tööraha saadikute nõukogu uue koosseisu esimese istungjärgu kutsub kokku eelmise koosseisu rajooninõukogu täitevkomitee hiljemalt kahe nädala jooksul pärast valimisi. Rajooni tööraha saadikute nõukogu uue koosseisu esimese istungjärgu avab üks vanemaid rahvasaadikuid, kõik järgmised istungjärgud aga nõukogu täitevkomitee esimees. Istungjärgu juhtimiseks valib rajooninõukogu rahvasaadikute hulgast juhataja ja sekretäri.

§ 34. Rajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärk on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt $\frac{2}{3}$ rahvasaadikutest.

§ 35. Rajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärgu tööst võivad nõuandva häälega osa võtta kõrgemalseisvate nõukogude saadikud, samuti istungjärgule kutsutud alama astme nõukogude saadikud ning kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide esindajad.

§ 36. Õigus esitada küsimusi rajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärgu päevakorda on rajooninõukogu täitevkomiteel, alalistel komisjonidel ja rahvasaadikutel.

Ettepanekuid rajooninõukogu istungjärgu päevakorra kohta võivad teha ühiskondlike organisatsioonide rajooniorganid. Istungjärgu päevakord kinnitatakse nõukogu istungjärgul.

§ 37. Rajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärgul võidakse lahendada kõiki rajooninõukogu pädevusse kuuluvaid küsimusi, kusjuures ainult istungjärgudel võib arutada ja otsustada järgmisi küsimusi:

1) rahvasaadikute volituste tunnustamine; rahvasaadikute volitustest vabastamine nende avalduste alusel;

2) täitevkomitee valimine ja tema koosseisu muutmine; alaliste komisjonide moodustamine ja nende koosseisu muutmine;

3) täitevkomitee ja alaliste komisjonide tööaruanded;

4) täitevkomitee osakondade ja valitsuste moodustamine, nende juhatajate kinnitamine ning ametist vabastamine;

5) täitevkomitee aparadi, tema osakondade ja valitsuste struktuuri ja koosseisude kinnitamine;

6) rajooni rahvakontrolli komitee moodustamine, tema koosseisu kinnitamine, rahvakontrolli komitee esimehe nimetamine ja ametist vabastamine;

7) täitevkomitee juurde administratiiv- ja järelevalvekomisjonide ning alaealiste asjade komisjonide moodustamine;

8) rajooni rahvakohtu esimehe kinnitamine;

9) rajoonimajanduse arendamise ja rajooni sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö koondperspektiivplaanide ja -aastaplaanide kinnitamine; riikliku kokkuostu plaaniülesannete kinnitamine kolhoosidele, sovhoosidele ja muudele põllumajandusettevõtetele;

10) valijate juhendite täitmise abinõude plaanide kinnitamine;

11) otsuste tegemine rahvasaadikute arupärimiste põhjal;

12) rajooni eelarve ja selle täitmise aruande kinnitamine;

13) täitevkomitee otsuste kinnitamine, mis puutuvad rajoonilise eelarve täitmisel täiendavalt saadud tuludesse, samuti summade kasutamisse, mille võrra tulud ületavad aasta lõpuks kulused tuludeosa ületamise või kulude alal tehtud kokkuhoiu tulemusena;

14) rajooni planeerimise skeemi läbivaatamine ja selle esitamine kinnitamiseks Eesti NSV Ministrite Nõukogule.

§ 38. Rajooni töörahva saadikute nõukogu otsused võetakse vastu lahtisel hääletamisel kõigi nõukogu saadikute lihthäälteenamusega. Otsustele kirjutavad alla nõukogu täitevkomitee esimees ja sekretär.

Rajooninõukogu otsustele täitevkomitee valimise või tema koosseisu muutmise kohta kirjutavad alla nõukogu istungjärgu juhataja ja sekretär.

§ 39. Rajooni töörahva saadikute nõukogu otsused teeb rajooninõukogu täitevkomitee asjaomastele organisatsioonidele, ametiisikutele ja kodanikele teatavaks hiljemalt kümne päeva jooksul.

Rajooni töörahva saadikute nõukogu otsustes sisalduvad ettepanekud ja soovitused rajooni territooriumil asuvate kõrgema alluvusega ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele on kohustatud nende organisatsioonide juhtijad läbi vaatama ning nõukogule läbivaatamise tulemustest teatama hiljemalt kümne päeva jooksul.

§ 40. Rajooni töörahva saadikute nõukogu otsuseid võib vastavalt Eesti NSV konstitutsioonile tühistada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium ja peatada Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

2. Rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee

§ 41. Rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee on rajooninõukogu täidesaatev ja korraldav organ, kes valitakse rahvasaadikute hulgast koosseisus: esimees, esimehe asetäitjad, sekretär ja 5—7 liiget.

Rajooninõukogu täitevkomitee arvulise koosseisu määrab kindlaks rajooni töörahva saadikute nõukogu.

§ 42. Rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee annab vahetult aru teda valinud nõukogule, samuti Eesti NSV Ministrite Nõukogule.

§ 43. Rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee juhib riiklikku, majanduslikku ja sotsiaalkultuurilist ülesehitustööd rajooni territooriumil rajooninõukogu ning kõrgemalseisvate riigivõimu- ja riigivalitsemisorganite otsuste alusel.

Rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsustab nõukogu pädevusse antud küsimusi, välja arvatud need, mis kuuluvad otsustamisele ainult rajooninõukogu istungjärgul.

§ 44. Rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee kutsub kokku nõukogu istungjärgud ja tagab nende ettevalmistuse, organiseerib tähtsamates küsimustes nõukogu otsuste projektide eelnevat läbiarutamist elanike poolt.

§ 45. Rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee koordineerib nõukogu istungjärgude vahelisel ajal nõukogu alaliste komisjonide tööd, kaasab neid nõukogu istungjärgudel ja täitevkomitee istungitel arutamisele tulevate küsimuste ettevalmistamisele, vaatab läbi komisjonide ettepanekuid.

§ 46. Rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee abistab rahvasaadikuid nende kohustuste täitmisel, valijaile aruandmise ettevalmistamisel ja läbiviimisel, informeerib rahvasaadikuid nõukogu otsuste täitmise käigust ja abinõudest, mis nõukogu istungjärgul rahvasaadikute kriitiliste märkuste ning ettepanekute põhjal on tarvitusele võetud.

§ 47. Rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee esitab nõukogule kinnitamiseks rajoonimajanduse arendamise ning rajooni sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö koondperspektiivplaanid ja -aastaplaanid, rajooni eelarve ja selle täitmise aruande.

§ 48. Rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee esitab nõukogule kinnitamiseks valijate juhendite täitmise abinõude plaanid ja organiseerib nende täitmist ning informeerib rahvasaadikuid ja elanikke juhendite täitmise käigust.

§ 49. Rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee juhhib täitevkomitee osakondi ja valitsusi ning rajoonilise alluvusega ettevõtteid, asutusi ja organisatsioone; nõukogu istungjärgude vahelisel ajal määrab ametikohustuste täitjaks ja kõrvaldab ametikohustuste täitmisest täitevkomitee osakondade ning valitsuste juhatajaid järgneva kinnitamisega järjekordsel istungjärgul.

Rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee nimetab ametisse ja vabastab ametist teisi täitevkomitee osakondade ja valitsuste juhtivaid töötajaid ning rajoonilise alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijaid vastavalt ametikohtade loetelule, mille rajooninõukogu täitevkomitee on kinnitanud kooskõlastatult kõrgemalseisva riigivalitsemisorganiga.

Rajooninõukogu täitevkomitee võib arutada küsimusi, mis kuuluvad tema osakondade ja valitsuste pädevusse.

§ 50. Rajooni territooriumil asuvate ja elanike teenindamise seisukohalt suurt tähtsust omavate kõrgema alluvusega kaubandus-, toitlustus- ja teenindustevõtete ning -organisatsioonide, tervishoiu-, sotsiaalhooldus- ja kultuuriorganisatsioonide ning -asutuste juhtijate ametisse nimetamine ning ametist vabastamine toimub ainult kooskõlastatult rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteega.

§ 51. Rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee istungist võivad nõuandva häälega osa võtta alaliste komisjonide esimehed ja liikmed, nõukogu saadikud, nõukogu täitevkomitee osakondade ning valitsuste juhatajad, kes ei kuulu täitevkomitee koosseisu, samuti nõukogu täitevkomitee istungile kutsutud kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude riiklike, kooperatiivsete ning ühiskondlike organisatsioonide esindajad.

§ 52. Rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee otsused võetakse vastu kogu täitevkomitee koosseisu lihthälteenamusega ning nendele kirjutavad alla nõukogu täitevkomitee esimees ja sekretär.

Rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee korraldustele kirjutab alla täitevkomitee esimees.

§ 53. Rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee otsuseid ja korraldusi võivad tühistada rajooni tööraha saadikute nõukogu ning Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

§ 54. Rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee annab vähemalt kord aastas aru oma tööst teda valinud nõukogule, samuti elanike koosolekul kolhoosides, sovhoosides, ettevõtetes, asutustes ja muudes organisatsioonides ning kodanike elukohas.

§ 55. Rajooni tööraha saadikute nõukogu volituste lõppemisel säilitab rajooninõukogu täitevkomitee oma volitused kuni uue täitevkomitee moodustamiseni rajooninõukogu uue koosseisu poolt.

§ 56. Rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee osakonnad ja valitsused moodustatakse kooskõlas Eesti NSV seadusandlusega ning nad on eelarvel või isemajandamisel.

Rajooninõukogude täitevkomiteede osakondade ja valitsuste pädevus määratakse kindlaks Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt kinnitatavate põhimäärustega.

Täitevkomitee aparaadi, tema osakondade ja valitsuste struktuur ning koosseisud kinnitatakse lähtudes Eesti NSV-s kehtivatest normatiividest ja antud täitevkomiteele kindlaksmääratud administratiiv-halduspersonali arvust. Koosseisud määratakse kindlaks kehtestatud korras töötasufondi piires.

§ 57. Rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee osakonnad ja valitsused alluvad oma tegevuses nii rajooninõukogule ja tema täitevkomiteele kui ka Eesti NSV vastavale ministeeriumile või keskasutusele.

§ 58. Rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee osakondade ja valitsuste juhatajad annavad osakondade ja valitsuste pädevuse piires ning rajooninõukogu ja tema täitevkomitee otsuste ning korralduste, samuti kõrgemalseisvate riigivõimu- ja riigivalitsemisorganite aktide alusel ning nende täitmiseks käskkirju.

§ 59. Rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee osakonnad ja valitsused annavad oma tegevusest aru rajooninõukogule ja tema täitevkomiteele, samuti töötajate koosolekul kolhoosides, sovhoosides, ettevõtetes, asutustes ja muudes organisatsioonides ning kodanike elukohas.

§ 60. Rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee juhib ja kontrollib rajooninõukogu poolt täitevkomitee juurde moodustatud administratiiv- ja järelevalvekomisjone, samuti alaealiste asjade komisjone. Tähendatud komisjonide pädevus määratakse kindlaks põhimäärustega, mille kinnitab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium.

Rajooninõukogu moodustab täitevkomitee juurde ka muid komisjone, mille vajalikkus määratakse kindlaks NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega.

Rajooninõukogu täitevkomitee võib oma tegevusaladel moodustada ka muid komisjone, mille ülesanded määratakse kindlaks nende moodustamisel.

3. Rajooni tööraha saadikute nõukogu alalised komisjonid

§ 61. Nõukogu pädevusse kuuluvate küsimuste eelnevaks arutamiseks ja ettevalmistamiseks ning nõukogu otsuste elluviimisele kaasaaitamiseks moodustab rajooni tööraha saadikute nõukogu oma volituste ajaks alalised komisjonid.

§ 62. Rajooni tööraha saadikute nõukogu alaliste komisjonide põhiülesanded on:

välja töötada ettepanekuid läbivaatamiseks rajooninõukogus ja tema täitevkomitees;

ette valmistada arvamusi rajooninõukogus ja tema täitevkomitees arutusele tulevate küsimuste kohta;

osa võtta organiseerimistööst rajooninõukogu ja tema täitevkomitee otsuste ning kõrgemalseisvate riigiorganite otsuste elluviimisel;

kontrollida rajooninõukogu täitevkomitee osakondade ja valitsuste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide tegevust rajooninõukogu, tema täitevkomitee ja kõrgemalseisvate riigiorganite otsuste elluviimisel, samuti NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandluse järgimisel.

§ 63. Alalised komisjonid valib rajooni tööraha saadikute nõukogu rahvasaadikute hulgast. Alaliste komisjonide koosseisu ei või valida rajooninõukogu täitevkomitee koosseisu kuuluvaid rahvasaadikuid.

§ 64. Alalised komisjonid vastutavad rajooni tööraha saadikute nõukogu ees ja annavad talle aru.

§ 65. Rajooni tööraha saadikute nõukogu moodustab mandaatkomisjoni, plaani- ja eelarvekomisjoni, sotsialistliku seaduslikkuse ja avaliku korra kaitse komisjoni, noorsookomisjoni ning kohalikke tingimusi arvestades alalised komisjonid ka majandusliku ja sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö harude järgi.

§ 66. Rajooni tööraha saadikute nõukogu mandaatkomisjon:

1) kontrollib nõukogu saadikute volitusi ja esitab nõukogule läbivaatamiseks ettepanekuid tunnistada valitud rahvasaadikute volitusi või tühistada mõne rahvasaadiku valimine;

2) valmistab ette ja esitab rajooninõukogu täitevkomiteele ettepanekuid väljalangenud rahvasaadikute asemele uute rahvasaadikute valimiste läbiviimiseks;

3) annab arvamusi seoses rahvasaadiku isikupuutumuse ja ärakutsumisega, samuti rahvasaadiku avaldusega vabastada ta saadikukohustustest.

§ 67. Rajooni tööraha saadikute nõukogu plaani- ja eelarvekomisjon:

1) vaatab läbi rajoonimajanduse arendamise ja rajooni sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö koondperspektiivplaanid ning -aastaplaanid, mis täitevkomitee on esitanud kinnitamiseks nõukogule, ja annab nende kohta arvamuse;

2) vaatab läbi rajooni eelarve ja selle täitmise aruande, mille täitevkomitee on esitanud kinnitamiseks nõukogule, ning annab nende kohta arvamuse;

3) vaatab läbi ja kooskõlastab nõukogu teistelt alalistelt komisjonidelt rajoonimajanduse arendamise ja rajooni sotsiaalkultuurilise ülesehi-

tustöö plaanide, rajooni eelarve ja selle täitmise aruande kohta saabunud märkused ja ettepanekud;

4) suunab majandisestest reserve ja eelarve täiendavate tulude väljaselgitamist ning säästurežiimi tugevdamist riiklike vahendite kulu- tamisel;

5) kontrollib rajoonimajanduse arendamise ja rajooni sotsiaalkultuu- rilise ülesehitustöö plaanide ning rajooni eelarve täitmist;

6) võtab osa muude plaani- ja eelarve- ning rahandusküsimuste aru- tamisest, mis esitatakse läbivaatamiseks nõukogule või tema täitevkomitee- le.

§ 68. Rajooni töörahva saadikute nõukogu sotsialistliku seadus- likkuse ja avaliku korra kaitse komisjon:

1) võtab osa abinõude väljatöötamisest ja rakendamisest sotsialistliku seaduslikkuse tagamiseks ning avaliku korra kaitseks rajooni territo- riumil;

2) annab arvamusi nõukogu otsuste projektide kohta, mis näevad nende rikkumise eest ette administratiivvastutuse;

3) kontrollib sotsialistlikust seaduslikkusest kinnipidamist nõukogu täitevkomitee osakondades ja valitsustes, kolhoosides, sovhoosides, ette- võtetes, asutustes ja muudes organisatsioonides, kodanike ettepanekute, avalduste ja kaebuste läbivaatamise ning nende vastuvõtu organiseeri- mise olukorda;

4) abistab avaliku korra kaitse vabatahtlikke rahvamalevaid ja seltsi- mehelikke kohtuid;

5) võtab osa õiguspropaganda organiseerimisest elanike hulgas.

§ 68. Rajooni töörahva saadikute nõukogu noorsookomisjon:

1) valmistab ette ja esitab nõukogule ja tema täitevkomiteele läbi- vaatamiseks otsuste projekte ning muid ettepanekuid noorte kasvatus- e, hariduse, kutsehariduse, töö, elutingimuste, puhkuse ning tervise kaitse küsimustes ning noorte osavõtu kohta riiklikust, majanduslikust ja sot- siaalkultuurilisest ülesehitustööst;

2) vaatab eelnevalt läbi talle arvamuse andmiseks esitatud nõukogu ja selle täitevkomitee otsuste projekte tema pädevusse kuuluvates küsi- mustes ning koostab vastava arvamuse;

3) võtab osa komisjoni pädevuse piires rajoonimajanduse arenda- mise ja rajooni sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö plaanide, rajooni eelarve ja selle täitmise aruande eelnevast läbivaatamisest.

§ 70. Majandusliku ja sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö harude järgi moodustatud rajooni töörahva saadikute nõukogu alalised komisjonid:

1) võtavad osa nõukogule ja tema täitevkomiteele läbivaatamiseks esitatavate küsimuste ettevalmistamisest, mis on seotud majandusliku või sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö vastava haruga;

2) vaatavad eelnevalt läbi rajoonimajanduse arendamise ja rajooni sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö plaanide, rajooni eelarve ja selle täit- mise aruande vastavad osad ning esitavad nende kohta oma märkused ja ettepanekud;

3) selgitavad välja täiendavaid reserve ning võimalusi põllumajan- duse, kohaliku tööstuse, kommunaalmajanduse ja heakorrastuse arenda- miseks ning elanike sotsiaalkultuurilise ja elukondliku teenindamise pa-

randamiseks, töötavad nendes küsimustes välja ettepanekuid ning esitavad need läbivaatamiseks nõukogule ja tema täitevkomiteele;

4) kontrollivad oma volituste piires nõukogu täitevkomitee osakondade ja valitsuste, rajooni territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide tööd, esitavad kontrolli tulemuste põhjal ettepanekuid, mis kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide juhtijad peavad läbi vaatama, vajaduse korral esitavad ettepanekuid läbivaatamiseks nõukogule ja tema täitevkomiteele.

§ 71. Rajooni töörahva saadikute nõukogu alalised komisjonid võivad nende pädevusse antud küsimustes kuulata oma istungitel nõukogu täitevkomitee osakondade ja valitsuste, kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide juhtijate ettekandeid ning informatsioone ja anda neile soovitusi.

Alalistel komisjonidel on õigus vajaduse korral nõuda rajooninõukogu täitevkomitee osakondade ja valitsuste ning rajooni territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide juhtijatelt vastavaid materjale ja dokumente.

Nõukogu täitevkomitee osakondade ja valitsuste, rajooni territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide juhtijad on kohustatud rajooninõukogu alaliste komisjonide soovitusel läbi vaatama. Soovituste läbivaatamise tulemustest tuleb vastavale alalisele komisjonile teatada hiljemalt kümne päeva jooksul.

§ 72. Rajooni töörahva saadikute nõukogu alalised komisjonid juhivad oma tegevuses käesolevast seadusest ja «Eesti NSV kohalike töörahva saadikute nõukogude alaliste komisjonide põhimäärusest».

§ 73. Rajooni töörahva saadikute nõukogu võib moodustada ajutisi komisjone.

4. Rajooni töörahva saadikute nõukogu saadik

§ 74. Rajooni töörahva saadikute nõukogu saadiku volitused algavad tema valimise päevast ja lõpevad rajooninõukogu uue koosseisu valimise päeval.

§ 75. Rajooni töörahva saadikute nõukogu saadik on kohustatud osa võtma rajooninõukogu tööst, täitma temalt saadud ülesandeid, pidama sidet valijatega, informeerima neid nõukogu ja tema täitevkomitee otsustest, taotlema valijate juhendite ja ettepanekute elluviimist, vastu võtma kodanikke ja osutama abi nende ettepanekute, avalduste ning kaebuste lahendamisel.

§ 76. Rajooni töörahva saadikute nõukogu saadikul on õigus esitada nõukogule, tema täitevkomiteele ja alalistele komisjonidele arutamiseks ettepanekuid saadikutegevuses üleskerkinud küsimustes.

§ 77. Rajooni töörahva saadikute nõukogu saadik võtab nõukogu, tema täitevkomitee või alaliste komisjonide ülesandel osa rajooni territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide töö kontrollimisest ning teeb oma ettepanekuid kontrolli tulemuste kohta.

§ 78. Rajooni töörahva saadikute nõukogu saadikul või saadikute grupil on õigus pärida istungjärgul aru täitevkomiteelt, tema osakondade ja valitsuste, samuti rajooni territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide juhtijatelt kõigis rajooninõukogu pädevusse kuuluvates küsimustes.

Rajooninõukogu täitevkomitee, tema osakonna või valitsuse ning kolhoosi, sovhoosi, ettevõtte, asutuse või muu organisatsiooni juhtija, kelle poole rahvasaadik arupärimisega pöördub, on kohustatud arupärimisele vastama nõukogu istungjärgul, kui aga vastuse ettevalmistamiseks on vaja pikemat aega, siis rajooninõukogu poolt määratud aja jooksul, kusjuures vastus tuleb istungjärgul teatavaks teha. Rahvasaadiku arupärimisele antud vastuse põhjal võtab rajooninõukogu vastu otsuse.

§ 79. Rajooni töörahva saadikute nõukogu saadik võib pöörduda saadikutegevusega seotud küsimustes rajooni territooriumil asuvate kolhooside, sovhooside, ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide juhtijate poole, kes on kohustatud rahvasaadiku küsimusele vastama hiljemalt kümne päeva jooksul.

§ 80. Vastavalt Eesti NSV konstitutsioonile on rajooni töörahva saadikute nõukogu saadik kohustatud valijatele oma saadikutööst ning rajooninõukogu tööst regulaarselt aru andma.

Valijate nõudmisel võidakse rahvasaadiku aruanne ära kuulata igal ajal.

§ 81. Rajooni töörahva saadikute nõukogu saadik vabastatakse istungjärgu, täitevkomitee või alalise komisjoni (mille koosseisu ta on valitud) istungi ajaks oma tööülesannete või ametikohustuste täitmisest, kusjuures talle säilitatakse keskmine palk või töötasu alatises töökohas.

§ 82. Oma saadikukohustuste täitmisel on rajooninõukogu saadikul õigus tasuta kasutada kõiki kohalikke üldkasutatavaid transpordiliike rajooni piirides.

§ 83. Rajooni töörahva saadikute nõukogu saadikut ei või administratsiooni algatusel vallandada ettevõttest, asutusest või organisatsioonist või välja heita kolhoosist, samuti ei või teda rajooni territooriumil kriminaalvastutusele võtta või areteerida rajooninõukogu nõusolekuta, istungjärgudevahelisel ajal aga tema täitevkomitee nõusolekuta.

§ 84. Rajooni töörahva saadikute nõukogu saadikut, kes ei ole õigustanud temale osutatud usaldust, võib valijate enamiku otsusel seadusega kehtestatud korras igal ajal ära kutsuda.

§ 85. Juhul kui rajooni töörahva saadikute nõukogu saadik asub alatiselt elama väljapoole rajooni piire või kui ta muudel põhjustel ei saa oma valimisringkonnas saadikukohustusi täita, pöördub ta rajooninõukogu poole avaldusega vabastada ta rahvasaadiku volitustest. Rajooninõukogu vaatab rahvasaadiku avalduse oma istungjärgul läbi ja võtab selles küsimuses vastu otsuse, mille teeb teatavaks vastava ringkonna valijatele.

§ 86. Rajooni töörahva saadikute nõukogu saadiku volitused lõpevad enne tähtaega, kui rahvasaadiku kutsuvad ära valijad, samuti nõukogu otsuse põhjal vabastada rahvasaadik volitustest.

§ 87. Rahvasaadiku väljalangemise korral rajooni töörahva saadikute nõukogu koosseisust määrab rajooninõukogu täitevkomitee hiljemalt kahe

kuu jooksul pärast rahvasaadiku väljalangemist vastavas valimisringkonnas uue rahvasaadiku valimised.

5. Elanike osavõtt rajooni tööraha saadikute nõukogu tööst

§ 88. Rajooni tööraha saadikute nõukogu organiseerib kodanike laialdase osavõtu kohaliku ja üldriikliku tähtsusega küsimuste lahendamisest.

§ 89. Rajooni tööraha saadikute nõukogu tagab elanike informeerimise oma tegevusest, alaliste komisjonide, täitevkomitee, tema osakondade ja valitsuste tööst nõukogu saadikute ning täitevkomitee, tema osakondade ja valitsuste töötajate regulaarse esinemisega elanikele, samuti ajakirjanduses, raadios ja televisioonis.

Kõige tähtsamad riikliku, majandusliku ja sotsiaalkultuurilise üleshitustöö küsimused rajoonis esitab rajooninõukogu arutamiseks töötajate koosolekutele kolhoosides, sovhoosides, ettevõtetes, asutustes ja muudes organisatsioonides ning kodanike elukohas.

§ 90. Rajooni tööraha saadikute nõukogu suunab rajooni vabatahtlike ühingute tegevust ja juhib elanike omaalgatuslike organite tööd.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär B. TOLBAST

Tallinn, 14. juulil 1971.

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI SEADUS

Eesti NSV linna ja linnarajooni tööraha saadikute nõukogu kohta

1. peatükk

LINNA JA LINNARAJOONI TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGU MOODUSTAMISE JA TEGEVUSE PÕHIPRINTSIIBID

§ 1. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu on riigi-võimuorgan linnas ja linnarajoonis ning lahendab seadusega antud õiguste piires kõiki kohaliku tähtsusega küsimusi, lähtudes üldriiklikest ning linna töötajate huvidest.

Linna tööraha saadikute nõukogu võtab osa vabariikliku ja üleliidulise tähtsusega küsimuste arutamisest. Rajoonilise alluvusega linna tööraha saadikute nõukogu ja linnarajooni nõukogu võtavad osa ka vastava rajooni ja ülelinnalise tähtsusega küsimuste arutamisest.

§ 2. Linna ja linnarajooni tööraha saadikute nõukogud valitakse linna ja linnarajooni territooriumil elunevate kodanike poolt üldise, ühe-taolise ja otsese valimisõiguse alusel salajasel hääletamisel kaheks aastaks.

Linna- ja linnarajooninõukogu valimiste kord määratakse kindlaks «Eesti NSV rajoonide, linnade, alevite ja külade tööraha saadikute nõukogude valimiste määrustikuga».

§ 3. Linna ja linnarajooni tööraha saadikute nõukogu juhib riiklikku, majanduslikku ja sotsiaalkultuurilist ülesehitustööd linna või linnarajooni territooriumil, kinnitab linna või linnarajooni rahvamajanduse plaani ja eelarve, juhib nõukogule alluvate haldusorganite ning vastava linna või linnarajooni alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide tegevust, tagab seaduste täitmise, riikliku ja avaliku korra ning kodanike õiguste kaitse, aitab kaasa riigi kaitsevõime tugevdamisele.

§ 4. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu koordineerib ja kontrollib kõigi linna või linnarajooni territooriumil asuvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide tegevust elamu- ja kommunaalehituse alal, sotsiaalkultuuriliste ning elukondlike objektide ehitamisel, rahvatarbekaupade ja kohalike ehitusmaterjalide tootmisel, abinõude väljatöötamisel ja rakendamisel heakorrastuse, kaubanduse ja toitlustuse, hariduse, tervishoiu ja kultuuri alal ning muudes linna või linnarajooni elanike teenindamisega seotud valdkondades; kontrollib talle antud õiguste piires linna või linnarajooni territooriumil asuvate kõrgema allu-

vusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide tööd ning seda, kuidas need seadustest kinni peavad.

Käesolevas paragrahvis tähendatud küsimustes kuulab linna- või linnarajooninõukogu ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijate ettekandeid, võtab nende põhjal vastu otsuseid ja vajaduse korral esitab oma ettepanekud vastavatele kõrgemalseisvatele organitele.

§ 5. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu tegevuse aluseks on juhtimise kollektiivsus, avalikkus, rahvasaadikute regulaarne aruandmine valijatele ning täitevkomitee, tema osakondade ja valitsuste regulaarne aruandmine nõukogule ja elanikele ning töötajate laialdane kaasamine nõukogu töösse.

Linna- või linnarajooninõukogu töötab tihedas kontaktis ühiskondlike organisatsioonide linna- või linnarajooniorganitega.

§ 6. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu juhindub oma tegevuses NSV Liidu konstitutsioonist ja Eesti NSV konstitutsioonist, käesolevast seadusest, teistest NSV Liidu ja Eesti NSV seadustest, NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi ja Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlustest ja otsustest, NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrustest ja korraldustest ning kõrgemalseisvate tööraha saadikute nõukogude ja nende täitevkomiteede otsustest.

§ 7. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu ning tema täitevkomitee otsused ja korraldused, mis on tehtud talle antud õiguste piires, on kohustuslikud kõigile linna või linnarajooni territooriumil asuvatele ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele ning ametiisikutele ja kodanikele.

Kui kõrgema alluvusega ettevõtete, asutuste või organisatsioonide juhtijad jätaavad need otsused täitmata, teeb linna- või linnarajooninõukogu ning tema täitevkomitee vastavatele kõrgemalseisvatele organitele esildised nendele juhtijatele distsiplinaarkaristuse määramiseks, kaasa arvatud ametist vabastamine. Esildiste läbivaatamise tulemused tuleb linna- või linnarajooninõukogule või tema täitevkomiteele teatavaks teha hiljemalt kuu aja jooksul.

§ 8. Asulate linnadeks ümberkujundamine toimub Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt Eesti NSV Ministrite Nõukogu esildusel. Linna piirid kinnitab ja muudab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium Eesti NSV Ministrite Nõukogu esildusel.

Linnarajoonide moodustamine toimub Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt vastava linna tööraha saadikute nõukogu taotlusel ning Eesti NSV Ministrite Nõukogu esildusel, lähtudes linna elanike arvust ja nende teenindamise huvidest. Linnarajoonide piiride kindlaksmääramine ja muutmine toimub Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt Eesti NSV Ministrite Nõukogu esildusel, arvestades vastavate rajoonide tööraha saadikute nõukogude arvamusi.

Linnade ja linnarajoonide nimetamine ja ümbernimetamine toimub NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega kehtestatud korras.

§ 9. Vastavalt «Eesti NSV riigilipu põhimäärusele» heisatakse Eesti NSV riigilipp hoonel, kus toimub linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärg, kogu istungjärgu ajaks, linna- ja linnarajooninõukogu täitevkomitee hoonel aga alatiseks.

NSV Liidu riigilipp heisatakse linna- ja linnarajooninõukogu täitevkomitee hoonel «NSV Liidu riigilipu põhimäärusega» sätestatud korras. § 10. Linna ja linnarajooni tööraha saadikute nõukogul on juriidilise isiku õigused.

Linna ja linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteel on riigivapiga pitsat, mis vastab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi kinnitatud näidisele.

2. peatükk

LINNA TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGU ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

§ 11. Linna tööraha saadikute nõukogu õigused ja kohustused määratakse kindlaks NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega sõltuvalt linna kuuluvusest vabariigilise või rajoonilise alluvusega linna kategooriasse. Linna kategooriasse kuuluvus määratakse Eesti NSV seadusandlusega kehtestatud korras, arvestades linna elanike arvu, linna poliitilist, majanduslikku ja kultuurilist tähtsust.

1. Vabariigilise alluvusega linna tööraha saadikute nõukogu õigused ja kohustused

§ 12. Planeerimise, arvestuse ja aruandluse alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) kinnitab linnamajanduse arendamise ning linna sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö koondperspektiivplaanid ja -aastaplaanid, organiseerib ja kontrollib nende täitmist; kinnitab perspektiiv- ja aastaplaaniülesanded linnalise alluvusega ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele, samuti tähendatud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide paigutamise, arendamise ja spetsialiseerimise plaanid;

2) vaatab läbi kohaliku tööstuse, teenindus-, kaubandus- ja tootlustus-ettevõtete, kõrgema alluvusega kultuuri-, haridus- ja tervishoiuorganisatsioonide ning -asutuste paigutamise, arendamise ja spetsialiseerimise plaanid, esitab vajaduse korral oma ettepanekud vastavatele kõrgemalseisvatele organitele;

3) vaatab läbi linna territooriumil asuvate kõrgema alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide plaanide projektid selles osas, mis puutub elamu- ja kommunaalmajanduse arendamisse, teede ning sotsiaal-, kultuuri- ja elukondlike objektide ehitamisse, rahvatarbekaupade ja kohalike ehitusmaterjalide tootmisse, heakorrasusse, kaubandusse, tootlustusse, haridusse, tervishoiusse, kultuurisse ja muudesse elanike teenindamisega seotud küsimustesse, esitab vajaduse korral oma ettepanekud vastavatele kõrgemalseisvatele organitele, kinnitab nendes küsimustes plaanilised koondnäitajad, lülitades need linnamajanduse arendamise ning linna sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö plaani;

4) tagab tööjõuressursside, kohalike ehitusmaterjalide ja kütuse kasutamise bilansside, elanike rahaliste tulude ja kulude bilansi ning muude

bilansside koostamise, mis on tarvilikud linna majanduse kompleksse arendamise planeerimiseks;

5) kontrollib mineraaltooraine-, metsa-, vee- ja energiavarude ratsionaalset kasutamist;

6) kontrollib arvestust ja aruandlust linnalise alluvusega ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides;

7) osutab kaasabi riiklikele statistikaorganitele; tagab aruandlusandmete koostamise ja esitamise korda sätestava seadusandluse täitmise.

§ 13. Eelarve ja rahanduse alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) vaatab läbi ja kinnitab linna eelarve tulude üldsummas, näidates eraldi tulude põhiallikad, ning kulude üldsummas, näidates eraldi assigneeringud linnamajanduse finantseerimiseks, sotsiaalkultuurilisteks üritusteks ning linna riigivõimu ja riigivalitsemisorganite ülalpidamiseks;

2) kinnitab linnalise eelarve, selle tulude ja kulude kvartalijaotuse ning linnalise eelarve kassalise käibefondi suuruse;

3) organiseerib linna eelarve täitmist; kontrollib finantsdistsipliinist kinnipidamist, tootmis- ja finantsplaanide ning eelarvesse maksekohustuste täitmist ning ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide eelarvesummade säästlikku kulutamist;

4) suunab linnalise eelarve täitmisel täiendavalt saadud tulud, samuti summad, mille võrra tulud ületavad aasta lõpuks kulusid tuludeosa ületamise või kulude alal tehtud kokkuhoiu tulemusena, linnamajanduse ning sotsiaalkultuuriliste ürituste finantseerimiseks (kaasa arvatud kapitaal-mahutused), administratiivhoonete ehitamiseks ja transpordivahendite soetamiseks linnanõukogu täitevkomiteele ning linnarajoonide ja alevite nõukogude täitevkomiteedele; täitevkomiteede, nende osakondade ja valitsuste ning kohtuorganite hoonete kapitaalremondiks, neile inventari ja sisustuse soetamiseks (tähendatud summade äravõtmine linnalisest eelarvest ei ole lubatud, välja arvatud assigneeringud, mis on jäänud kasutamata seoses tsentraliseeritud kapitaal-mahutuste plaani ning sotsiaalkultuuriliste asutuste võrgu arendamise plaani mittetäitmisega);

5) vajaduse korral jaotab eelarve täitmise käigus linnalise eelarve summad ümber ühest osast teise, samuti jaotab ümber palgaassigneeringud kinnitatud palgafondi piires;

6) vaatab läbi ja kinnitab linna eelarve täitmise aruande;

7) vajaduse korral annab seadusandlusega kehtestatud korras ja määral linnalise eelarve summadest ühekordset rahalist toetust loodusõnnetuse läbi kannatanud kodanikele;

8) juhib riigi- ja kohalike maksude arvestamise ja võtmise alast tööd;

9) vastavalt NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Kohalike maksude kohta» §-le 2 vähendab maksumäära ja võimaldab soodustusi kohalike maksude osas nii üksikute maksustatavate objektide kategooriatele ja maksumaksjate gruppidele kui ka üksikutele maksumaksjatele; omab õiguse linna territooriumil mitte kehtestada transpordivahendite maksu ja loomademaksu; võimaldab vastavalt NSV Liidu seaduse «Põllumajandusmaksu kohta» §-le 18 soodustusi;

10) võimaldab seadusandlusega ettenähtud korras üksikutele maksumaksjatele lisasoodustusi vastavalt NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi

seadluse «Riigilõivust» §-le 3 ja NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Elanikkonna tulumaksu kohta» §-le 4;

11) vaatab läbi NSV Liidu Riigipanga osakonna kvartalikassaplaanid ja võtab tarvitusele abinõud nende täitmiseks; teeb otsuseid rahalaenude andmise kohta NSV Liidu Riigipanga ja NSV Liidu Ehituspanga asutuste poolt individuaalelamuehituseks ja kodanikele isikliku omandi õiguse alusel kuuluvate majade remontimiseks eraldatud limiidi piires;

12) suunab riiklike hoiukassade tööd, määrab kindlaks nende võrgu laiendamise ja paigutuse;

13) suunab riikliku kindlustuse kohalike organite tööd, abistab neid kõigi kindlustusliikide arendamisel; annab üksikutele kodanikele vastavalt seadusandlusele soodustusi riikliku kohustusliku kindlustuse alal.

§ 14. Tööstuse alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib linnalise alluvusega tööstusettevõtteid, tagab tootmis- ja finantsplaanide täitmise, kontrollib põhifondide ja käibevahendite kasutamist ning toodangu kvaliteeti; kinnitab nende finants- ja majandustegevuse tulemused ning saadud kasumi kehtestatud korras jaotamise;

2) otsustab kooskõlastatult kõrgemalseisvate riigivalitsemisorganitega linnalise alluvusega tööstusettevõtete organiseerimise, reorganiseerimise, likvideerimise või firmade, koondiste ja trustide moodustamise küsimused;

3) jaotab linnalise alluvusega tööstusettevõtete toodangut, mis on tehtud kohalikust toorainest, jäätmetest või ettevõtete endi varutud toorainest;

4) rakendab abinõusid rahvatarbekaupade ja kohalike ehitusmaterjalide tootmiseks kohalikust toorainest ning linna territooriumil asuvate ettevõtete tootmisjäätmetest, mis ei kuulu jaotamisele tsentraliseeritud korras, samuti rakendab abinõusid põllumajandussaaduste töötlemiseks; otsustab täiendavalt väljaselgitatud kohaliku tooraine ja kütuse ressursside ning tööstusliku ja põllumajandusliku tootmise jäätmete kasutamist;

5) abistab linna territooriumil asuvaid kõrgema alluvusega tööstusettevõtteid tootmise efektiivsuse suurendamisel, materiaalsete, tööjõu- ja finantsressursside kasutamisel, tööviljakuse tõstmisel, tööliste ja teenistujate sotsiaalse, kultuurilise ning elukondliku teenindamise parandamisel;

6) annab kohustuslikule läbiarutamisele kuuluvaid arvamusi küsimustes, mis on seotud tööstusettevõtete, hoonete ja -rajatiste laiendamise ning uute ehitamisega, esitab vajaduse korral ettepanekuid kõrgema alluvusega tööstusettevõtete organiseerimiseks, reorganiseerimiseks või likvideerimiseks linna territooriumil;

7) aitab tööstusettevõtteid planeerimise ja majandusliku stimuleerimise uute vormide rakendamisel, abistab neid töö majanduslikul analüüsimisel, tootmisreservide väljaselgitamisel ja kasutamisel ning tehnilise progressi kiirendamisel;

8) rakendab abinõusid rahvakunstialase töönduse ja käsitöö ettevõtete organiseerimiseks ja arendamiseks; annab linna territooriumil elunevatele kodanikele kehtestatud korras lubasid tegelemiseks kodutöõnduse ja käsitööga.

§ 15. Ehituse, planeerimise, hoonestuse, maakasutuse ja veekasutuse alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) organiseerib linna generaalplaani projekti ja linnalähedase tsooni planeerimise projekti väljatöötamise, vaatab need projektid läbi ning esitab kehtestatud korras kinnitamiseks Eesti NSV Ministrite Nõukogule;

2) kinnitab rajoonide, mikrorajoonide ja muude linnaehituskomplekside detailplaneerimise projektid ja hoonestusprojektid, linna insenerirajatiste ja heakorrastuse projektid;

3) kinnitab linna hoonestamise eeskirjad vastavalt generaalplaanile;

4) kontrollib ehitustegevust linna territooriumil; keelab või paneb seisma elamute ja tsiviilobjektide ehitamise, kui see toimub seaduse nõudeid rikkudes;

5) juhib linnalise alluvusega ehitus- ja remondiorganisatsioone, tagab nende tootmis- ja finantsplaanide täitmise;

6) organiseerib elamute, kommunaalobjektide, teede, kultuuriasutuste, elukondlike objektide, haridus-, tervishoiu-, kaubandus-, toitlustus- ja muude objektide ehitamist kohalikele nõukogudele eraldatavate vahendite arvel; lahendab linna territooriumil asuvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide nõusolekul küsimusi, mis on seotud elamute, kommunaalobjektide, teede, kultuuriasutuste, elukondlike objektide, haridus-, tervishoiu-, kaubandus- ja toitlustusobjektide ehitamiseks neile eraldatavate vahendite ühise kasutamise, ning vajaduse korral vahendite ühendamise küsimusi, on tellijaks või määrab tellija nendes ehitusliikides;

7) kinnitab linnalise alluvusega ehitiste ja objektide projektid ja tiitelnimestikud Eesti NSV seadusandlusega kehtestatud eelarvelise maksumuse piires;

8) teeb kehtestatud korras elamute, kommunaalobjektide, kultuuriasutuste, elukondlike objektide, tervishoiu-, haridus-, sotsiaalkindlustus- ja muude linnalise alluvusega objektide rekonstrueerimis-, laiendamise-, remondi- ja heakorrastustööd;

9) määrab kehtestatud korras riiklikud vastuvõtukomisjonid, vaatab läbi ja kinnitab valminud elamute ja tsiviilobjektide eksploatatsiooni võtmise aktid ning võtab osa linna territooriumil asuvate muude valminud ehitusobjektide eksploatatsiooni vastuvõtmisest;

10) haldab kogu maad linna piirides; annab kasutada ja võtab ära maatükke ning lahendab maavaidlusi NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega kindlaksmääratud juhtudel ning korras; teostab riiklikku kontrolli maa kasutamise üle;

11) haldab seadusandlusega kindlaksmääratud ulatuses ja korras veeobjekte linna territooriumil ning teostab riiklikku kontrolli vee kasutamise ja kaitse üle;

12) annab loa üldlevinud maavarade kaevandamiseks, kontrollib tööde tegemise korrast kinnipidamist.

§ 16. Looduskaitse ja looduslike ressursside ratsionaalse kasutamise alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) kontrollib, kuidas ettevõtted, asutused, organisatsioonid ja kodanikud peavad kinni looduskaitse seadustest ja rakendavad abinõusid loodusressursside ning loomastiku säilitamiseks ja taastamiseks; kontrollib jahija kalapüügieeskirjadest kinnipidamist;

2) tagab riiklike looduskaitse- ja kaitsealade, parkide ja teiste looduskaitseobjektide kaitse linna territooriumil;

3) tagab maastiku kaitseks ja hooldamiseks ettenähtud abinõude rakendamise linna territooriumil;

4) rakendab abinõusid vee reostamise vastu;

5) jälgib kalavarude ja ulukite säilitamiseks ning taastamiseks ettenähtud abinõude tarvituselevõtmist;

6) abistab ühiskondlikke organisatsioone ja looduskaitseorganeid nende töös loodusressursside ja looduskaitseobjektide säilitamisel ning taastamisel;

7) esitab vastavatele kõrgemalseisvatele organitele ettepanekuid loodusressursside säilitamise ja ratsionaalse kasutamise kohta.

§ 17. Elamu- ja kommunaalmajanduse ning heakorrastuse alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib elamumajandust ning nõukogule alluvaid elamumajanduse organeid; kinnitab elamumajanduse arendamise koondperspektiiv- ja jooksvad plaanid ning kontrollib nende täitmist; tagab linnanõukogu haldamises oleva elamufondi nõuetekohase tehnilise seisukorra, kapitaal- ja jooksva remondi;

2) juhib linna kommunaalmajandust, heakorrastust, samuti linnalise alluvusega kommunaalmajanduse ja heakorrastuse ettevõtteid ning organisatsioone; kinnitab kommunaalmajanduse ja heakorrastuse arendamise koondperspektiiv- ja jooksvad plaanid ning kontrollib nende täitmist;

3) juhib linnalise alluvusega elektri-, vesivarustuse-, kanalisatsiooni-, kütte- ja gaasivõrgu ning -rajatiste ekspluateerimist; vaatab läbi ja annab arvamusi tähendatud võrkude ja rajatiste ehitamise plaanide kohta, mida ehitavad kõrgema alluvusega ettevõtted, asutused ja organisatsioonid; kontrollib puhastusseadmete ja -rajatiste ehitamist ning ekspluateerimist;

4) kontrollib kõrgema alluvusega elamu- ja kommunaalmajanduse organite tegevust; kontrollib ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele kuuluvate elamute, kommunaalettevõtete ja -rajatiste seisukorda ning seda, et neid kasutataks õigesti, samuti kontrollib kooperatiivelamute ja kodanike isiklikus omanduses olevate elamute seisukorda;

5) kaasab kindlaksmääratud korras kõrgema alluvusega ettevõtteid, asutusi ja organisatsioone linna heakorrastamisele ja teede ehitamisele; kontrollib kõigi linna territooriumil asuvate ettevõtete ja organisatsioonide territooriumide heakorrastust;

6) peab elamispinda vajavate kodanike arvestust; kontrollib elamispinda vajavate tööliste ja teenistujate arvestust ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides, alluvusest olenemata;

7) jaotab nõukogule kuuluvat elamufondi; kontrollib, et elamispinda jaotataks õigesti; kinnitab administratsiooni ning ametiühingu vabriku-, tehase- või kohaliku komitee ühised otsused elamispinna andmise kohta riiklike, kooperatiivsete ja muude ühiskondlike organisatsioonide majades, välja arvatud seadusandlusega ettenähtud juhud; annab kodanikele ühtseid ordineid eluruumi asustamiseks;

8) peab mitteeluruumide arvestust ning kooskõlastatult ettevõtete, asutuste ja organisatsioonidega jaotab neid;

9) otsustab linna territooriumil elamuehituskooperatiivide ja aianduskooperatiivide ning muude seadusandlusega ettenähtud kooperatiivide organiseerimist; registreerib nende põhikirjad ja kontrollib nende koöperatiivide tegevust;

10) annab vastavalt seadusandlusele nimetused tänavatele, väljakutele, puisteedele ja parkidele ning määrab kindlaks majade numeratsiooni;

11) tagab kalmistute ja vennaskalmude korrashoiu.

§ 18. Transpordi ja side alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib linnatransporti, linnalise alluvusega transpordiettevõtteid ja -organisatsioone;

2) kontrollib kõrgema alluvusega transpordiettevõtete ja -organisatsioonide tegevust linna elanike teenindamisel;

3) kinnitab linnasisese transpordi kasutamise eeskirjad, marsruudid ja liiklusgraafikud; kontrollib transpordivahendite ja jalakäijate ohutu liiklemise tagamist;

4) tagab ettevõtete, asutuste, organisatsioonide ja kodanike autode ning muude transpordivahendite arvestuse; kontrollib kodanike isiklikus omanduses olevate autode ja mootorrataste õiget kasutamist;

5) kontrollib reisijate teenindamist raudtee-, autobussi- ja lennujaa- mades ning sadamates;

6) kontrollib sideettevõtete ja -organisatsioonide tööd linna elanike teenindamisel, osutab neile abi telefoni- ja postiside ning radiofitseerimise ja televisiooni arendamisel ning sideliinide remontimisel ja kaitsmisel.

§ 19. Kaubanduse ja toitlustuse alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib riiklikku ja kooperatiivkaubandust ning toitlustust linna territooriumil, linnalise alluvusega kaubandus- ja toitlustusettevõtteid ning -organisatsioone;

2) kontrollib kõrgema alluvusega kaubandus- ja toitlustusettevõtete ning -organisatsioonide tööd;

3) kinnitab kaubakäibe plaaniülesanded linnalise alluvusega kaubandus- ja toitlustusettevõtetele ning -organisatsioonidele; kinnitab hooaja väikejaekaubanduse laiendamise plaanid;

4) juhib kolhoositurge linna territooriumil, rakendab abinõusid kolhoosikaubanduse arendamiseks, kolhoositurgude ehitamiseks ja heakor- rastamiseks, samuti põllumajandussaaduste komisjonikaubanduse laiendamiseks tarbijate kooperatiivide kaudu; määrab seadusandlusega ettenähtud korras ja ulatuses ühekordse lõivu ja tasumäärad kolhoositurgudel osutatavate teenuste eest; kontrollib riiklike kaubandusorganisatsioonide ja tarbijate kooperatiivide tööd põllumajandussaaduste kokkuostmisel, hoidmisel, töötlemisel ja müümisel;

5) kontrollib hindadest ning kaubanduseeskirjadest kinnipidamist, kaalude ja teiste mõõduriistade korrasolekut, samuti sanitaareeskirjade täitmist kaubandus- ja toitlustusettevõtetes ning -organisatsioonides, tur- gudel ja muudes müügikohtades;

6) rakendab abinõusid kohalike tööstus- ja toidukaubaressursside kaubakäibesse suunamiseks, teeninduskultuuri tõstmiseks ja uute kaubandusvormide kasutuselevõtmiseks.

§ 20. Teeninduse alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib elanike elukondlikku teenindamist ning linnalise alluvusega teenindusettevõtteid ja -organisatsioone; tagab tootmis- ja finantsplaanide täitmise; kontrollib põhifondide ja käibevahendite kasutamist, kinnitab nende finants- ja majandustegevuse tulemused ning saadud kasumi kehtestatud korras jaotamise;

2) kontrollib kõrgema alluvusega teenindusettevõtete ja -organisatsioonide tööd; kontrollib teenuste kvaliteeti ja hinnakirjadest kinnipidamist teenindusettevõtetes;

3) otsustab kooskõlastatult kõrgemalseisvate riigivalitsemisorganitega linnalise alluvusega teenindusettevõtete ja -organisatsioonide, firmade, koondiste ja trustide organiseerimise, reorganiseerimise või likvideerimise;

4) organiseerib uute teenindusvormide ja -liikide kasutuselevõtmist.

§ 21. Hariduse alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib haridust ning laste koolieelset ja koolivälisest kasvatust; tagab üldise koolikohustuse täitmise; peab kooliealiste laste arvestust;

2) kontrollib nende lastekodude, koolieelsete ja kooliväliste lasteasutuste tööd, mis ei ole linnalisel eelarvel;

3) rakendab abinõusid koolide, internaatkoolide, koolieelsete ja kooliväliste lasteasutuste õppe- ning materiaalse baasi tugevdamiseks;

4) jaotab ettenähtud korras üldise koolikohustuse fondi ja kontrollib selle kasutamist;

5) annab seadusandlusega kehtestatud juhtudel ja korras kodanikele soodustusi tasumisel laste ülalpidamise eest internaatkoolides ja kooli-internaatides ning laste toitlustamise eest pikapäevakoolides (-rühmades);

6) tagab vanemateta jäänud laste paigutamise lastekodudesse, internaatkoolidesse, kooli-internaatidesse või kodanike perekondadesse kasvatamiseks andmise; otsustab lapsendamise ning alaealiste eestkoste ja hoolduse küsimusi.

§ 22. Kultuuritöö ja teaduse alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib kultuuritööd, linnalise alluvusega kultuurhariduslikke organisatsioone ja asutusi, rakendab abinõusid nende materiaalse ja finantsbaasi tugevdamiseks, kontrollib muude kultuuriorganisatsioonide ja -asutuste tööd alluvusest olenemata;

2) kontrollib ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide kultuurifondide summade kasutamist ning vajaduse korral võtab nendega kooskõlastatult tarvitusele abinõud tähendatud summade tsentraliseeritud kasutamiseks; võtab tarvitusele abinõusid rahvaloomingu ja kunstilise isetegevuse arendamiseks; korraldab ülelinnalisi kultuuriüritusi;

3) juhib elanike kinoteenindust, võtab tarvitusele abinõusid kinovõrgu laiendamiseks;

4) aitab kaasa teaduse arendamisele; abistab linna territooriumil asuvaid teaduslikke asutusi, kõrgemaid ja kesk-eriõppeasutusi nende töös;

- 5) aitab kaasa uute tavandite juurutamisele;
- 6) tagab kultuurimälestiste arvestuse ja kaitse.

§ 23. Tervishoiu, kehakultuuri ja spordi alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib tervishoiukorraldust linnas ja linnalise alluvusega tervishoiuasutusi, rakendab abinõusid nende materiaaltehnilise baasi tugevdamiseks ja elanikele antava arstiabi paremaks korraldamiseks;

2) kontrollib kõrgema alluvusega tervishoiuasutuste tööd;

3) rakendab abinõusid elamutes ja ühiskondlikes hoonetes sanitaareeskirjade täitmiseks ning linnas vajaliku sanitaarseisundi tagamiseks; võtab tarvitusele abinõusid sanitaarharidustöö korraldamiseks elanike hulgas; juhib veterinaarjärelevalvet;

4) tagab abinõude rakendamise müra vältimiseks, selle intensiivsuse vähendamiseks ja kõrvaldamiseks tootmis- ning ühiskondlikes hoonetes ja elamutes, õuedel ning linna tänavatel ja väljakutel;

5) teostab riiklikku kontrolli õhu, vee, mullastiku ja looduskeskkonna kaitse eeskirjade täitmise üle ning kontrollib sanitaarnõuete täitmist selles valdkonnas;

6) tagab abinõude rakendamise nakkushaiguste leviku vältimiseks ning nende likvideerimiseks; epideemiliste nakkushaiguste tekkimise või leviku ohu korral kehtestab ettenähtud korras linna territooriumil töö, õppimise, liikluse ja vedude eritingimused ning -režiimi, mille eesmärgiks on tähendatud haiguste leviku ennetamine ja nende likvideerimine;

7) võtab osa paikkonna kuurordiks tunnistamise, kuurortide sanitaarkaitsepiirkondade piiride kindlaksmääramise ja nende režiimi kehtestamise küsimuste otsustamisest;

8) organiseerib emade- ja lastekaitset; tagab tervistusürituste läbi viimise laste ja noorukite hulgas, kontrollib lastele ja noorukitele antava arstiabi organiseerimist;

9) juhib eestkostet ja hooldust kodanike suhtes, kes vaimuhaiguse või nõrgamõistuslikkuse tõttu või alkohoolsete jookide või narkootiliste ainete kuritarvitamise tõttu ei suuda iseseisvalt teostada oma õigusi ega täita oma kohustusi, võtab tarvitusele abinõusid nende elutingimuste parandamiseks;

10) suunab Punase Risti Seltsi tegevust;

11) juhib kehakultuuri- ja sporditööd; organiseerib ülelinnalisi spordiüritusi;

12) kinnitab linna territooriumile spordihoonete ja -rajatiste paigutamise plaanid alluvusest olenemata.

13) rakendab abinõusid linnalähedaste puhketsoonide arendamiseks, nende varustamiseks ja heakorrastamiseks, kontrollib nende tsoonide kasutamist.

§ 24. Töö ja kaadri ettevalmistamise alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) peab tööjõuressursside arvestust ja reguleerib nende jaotamist linna territooriumil, rakendab abinõusid nende ratsionaalseks kasutamiseks; korraldab kodanike töölerakendamist;

2) kontrollib tööseadusandluse ja töökaitse ning ohutustehnika eeskirjade täitmist ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides;

3) kinnitab üldharidusliku kooli lõpetavate noorte tööerakendamise plaanid ja tagab nende plaanide täitmise kõigi ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide poolt;

4) osutab abi kutsekoolidele nende töös ning nende komplekteerimisel õpilastega; kontrollib kaadri ettevalmistamist massilistel kutsealadel ja nendele töötajatele täiendusõppuste korraldamist ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides;

5) tagab tööliste organiseeritud värbamise plaanide täitmise; kontrollib, kuidas ettevõtte ja organisatsioonid täidavad oma kohustusi ettevõtetesse ja ehitustele suunatud tööliste vajalike töö-, korteri- ja elutingimuste loomisel;

6) aitab kaasa sotsialistliku võistluse korraldamisele, töö teaduslikule organiseerimisele, eesrindlike töömeetodite levitamisele ja tööviljakuse tõstmisele, töö- ja tootmisdistsipliini tugevdamisele ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides;

7) planeerib haridus-, kultuuri- ja tervishoiutöötajate ning linnale vajalike teiste töötajate kontingenti; tagab selle kaadri õige paigutamise, kasutamise ja kvalifikatsiooni tõstmise;

8) määrab kooskõlastatult linna territooriumil asuvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonidega nende töö alguse aja; määrab kindlaks elanike teenindamisega tegelevate ettevõtete ja organisatsioonide tööpäevad ja -tunnid.

§ 25. Sotsiaalkindlustuse alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) juhib sotsiaalkindlustust; tagab seadusandlusega kehtestatud pensionide ja toetuste õigeaegse ja õige määramise ning väljamaksmise ning seadusandluses ettenähtud soodustuste ja eeliste andmise kodanikele;

2) juhib linnalise alluvusega sotsiaalhooldusasutusi ja kontrollib linna territooriumil asuvate kõrgema alluvusega sotsiaalhooldusasutuste tööd;

3) taotleb seaduses ettenähtud korras üleliidulise, vabariikliku ja kohaliku tähtsusega personaalpensionide määramist;

4) rakendab abinõusid invaliidide, sõjaväelaste, langenud sõjameeste ja partisanide perekonnaliikmete tööerakendamiseks; korraldab invaliidide kutsealast väljaõpet; tagab tootmisalade organiseerimise, kus kasutatakse invaliidide tööjõudu;

5) otsustab kodanike sotsiaalhooldusasutustesse saatmise;

6) juhib nende täisealiste kodanike hooldust, kes füüsiliste puuduste või haiguse tõttu vajavad kaasabi oma õiguste teostamisel ja kohustuste täitmisel, võtab tarvitusele abinõusid nende elutingimuste parandamiseks;

7) kontrollib arstliku tööekspertiisi organite tööd;

8) abistab pimedate ja kurtide ühinguid nende tegevuses.

§ 26. Rahvakontrolli, sotsialistliku seaduslikkuse tagamise, riikliku ja avaliku korra ning kodanike õiguste kaitse alal linna tööraha saadikute nõukogu:

1) moodustab linna rahvakontrolli komitee ja juhib selle tegevust; võtab tarvitusele abinõusid töötajate osavõtu koordineerimiseks riiklikust ja ühiskondlikust kontrollist linna territooriumil;

2) tagab NSV Liidu ja Eesti NSV seaduste ning kõrgemalseisvate riigivõimu- ja riigivalitsemisorganite muude aktide täitmise, riikliku ja avaliku korra, sotsialistliku omandi, kodanike, riigiasutuste, riiklike ettevõtete ja kooperatiivsete ning muude ühiskondlike organisatsioonide õiguste ja seadusega tagatud huvide kaitse; organiseerib seadusandluse selgitamist elanikele;

3) tühistab vajaduse korral nõukogule alluvate haldusorganite, samuti linnalise alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijate käskkirjad ja korraldused;

4) peatab kõrgema alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijate seadusandlusega vastuolus olevate käskkirjade ja korralduste täitmise elamu- ja kommunaalehituse, kultuuri- ning elukondlike objektide ehitamise, heakorrastuse, maakasutamise, hoonestuse, looduskaitse ja kultuurimälestiste kaitse, elanike sotsiaalkultuurilise ja elukondliku teenindamise küsimustes ning teatab sellest vastavatele kõrgemalseisvatele organitele;

5) tagab kodanike ettepanekute, avalduste ja kaebuste õigeaegse ning õige läbivaatamise ja lahendamise; kontrollib kodanike ettepanekute, avalduste ja kaebuste läbivaatamise olukorda linna territooriumil asuvates ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides ning kuulab nende juhtijate aruandeid nendes küsimustes;

6) võtab vastu seadusandluses ettenähtud juhtudel ja korras otsuseid, mis näevad nende rikkumise eest ette administratiivvastutuse kindlaksmääratud piires;

7) teostab järelevalvet linna territooriumil asuvate parandusliku töö asutuste tegevuse üle;

8) juhib avaliku korra kaitse vabatahtlike rahvamalevate ja seltsimehelike kohtute tegevust;

9) juhib alluvaid siseasjade organeid; tagab passisüsteemi eeskirjade täitmise;

10) juhib perekonnaseisuorganite ja linnaarhiivi tegevust;

11) osutab kaasabi kohtu-, prokuratuuri- ja muude justiitsorganite tööle;

12) juhib tuletõrjealast tööd linna territooriumil ja vabatahtlike tuletõrjesalkade tegevust;

13) võtab tarvitusele abinõusid loodusõnnetuste ennetamiseks ja nende tagajärgede likvideerimiseks, kaasab vajaduse korral ettevõtteid, asutusi ja organisatsioone ning elanikke võitlusse loodusõnnetustega ja nende tagajärgede likvideerimisele;

14) organiseerib vetelpäästet jõgedel, järvedel ja mere rannavetes;

15) kontrollib usukultuste kohta kehtiva seadusandluse täitmist.

§ 27. Riigikaitse alal linna töörahva saadikute nõukogu:

1) tagab NSV Liidu seaduse «Üldisest sõjaväekohustusest» täitmise kõigi ametiisikute ja kodanike ning ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide poolt;

2) juhib tsiviilkaitset linna territooriumil;

3) osutab kaasabi kodanike sõjaväe tegevteenistusse kutsumisel, õppekogunemiste ja sõjalise ala ettevalmistuse organiseerimisel ning läbi viimisel;

4) kontrollib NSV Liidu relvastatud jõududest reservi arvatud ja demobiliseeritud kodanike ettenähtud soodustuste ja eeliste kohta kehtiva seadusandluse täitmist;

5) teeb sõjalis-patriootilist kasvatustööd elanike hulgas ja propageerib võitlustraditsioone; organiseerib töötajate kollektiivide šeflust sõjaväeosade üle; osutab kaasabi riigikaitsealaste vabatahtlike ühingute tegevusele.

§ 28. Linna töörahva saadikute nõukogu vaatab läbi ja algatab taotlusi autasustamiseks NSV Liidu ordenite ja medalitega, kangelasema aunimetuse andmiseks, samuti Eesti NSV autasude määramiseks.

2. Rajoonilise alluvusega linna töörahva saadikute nõukogu õigused ja kohustused

§ 29. Rajoonilise alluvusega linna töörahva saadikute nõukogu:

1) kinnitab linnamajanduse arendamise ning linna sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö koondperspektiivplaanid ja -aastaplaanid, organiseerib ja kontrollib nende täitmist; kinnitab perspektiiv- ja aastaplaani ülesanded linnalise alluvusega ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele, samuti tähendatud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide paigutamise, arendamise ja spetsialiseerimise plaanid;

2) vaatab läbi kohaliku tööstuse, teenindus-, kaubandus- ja toitlustusettevõtete, kõrgema alluvusega kultuuri-, haridus- ja tervishoiuorganisatsioonide ning -asutuste linna territooriumile paigutamise, arendamise ja spetsialiseerimise plaanid, esitab vajaduse korral oma ettepanekud vastavatele kõrgemalseisvatele organitele;

3) vaatab läbi linna territooriumil asuvate kõrgema alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide plaanide projektid selles osas, mis puutub elamu- ja kommunaalmajanduse arendamisse, teede ning sotsiaal-, kultuuri- ja elukondlike objektide ehitamisse, heakorrastusse ja muudesse elanike teenindamisega seotud küsimustesse, esitab vajaduse korral oma ettepanekud vastavatele kõrgemalseisvatele organitele, kinnitab nendes küsimustes plaanilised koondnäitajad, lülitades need linnamajanduse arendamise ning linna sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö plaani;

4) kinnitab linna eelarve ja organiseerib selle täitmist; vajaduse korral jaotab eelarve täitmise käigus eelarvesummad ümber ühest osast teise (välja arvatud palgaassigneeringud); kinnitab linna eelarve täitmise aruande; suunab linnalise eelarve täitmisel täiendavalt saadud tulud, samuti summad, mille võrra tulud ületavad aasta lõpuks kulusid tuludeosa ületamise või kulude alal tehtud kokkuhoiu tulemusena, linnamajanduse ning sotsiaalkultuuriliste ürituste finantseerimiseks (kaasa arvatud kapitalmahutused), administratiivhoone ehitamiseks ja remontimiseks, inventari, sisustuse ja transpordivahendite soetamiseks linnanõukogu täitevkomiteele (tähendatud summade äravõtmine linnalisest eelarvest ei ole

lubatud, välja arvatud assigneeringud, mis on jäänud kasutamata seoses tsentraliseeritud kapitaalvahutuste plaani ning sotsiaalkultuuriliste asutuste võrgu arendamise plaani mittetäitmisega);

5) võimaldab soodustusi kohalike maksude osas vastavalt NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Kohalike maksude kohta» §-le 2 ning rajooni rahandusorgani eelneva arvamuse põhjal põllumajandusmaksu alal vastavalt NSV Liidu seaduse «Põllumajandusmaksu kohta» §-le 18;

6) vaatab läbi linna generaalplaani ja esitab selle ettenähtud korras kinnitamiseks vastavatele kõrgemalseisvatele riigivalitsemisorganitele; haldab kogu maad linna piirides;

7) juhib linnalise alluvusega tööstus- ja ehitusorganisatsioone, elamu- ja kommunaalmajandust, linna heakorrastust, linnatransporti, riiklikku ja kooperatiivkaubandust ning toidlustust, linnalise alluvusega teeninduste võtteid ja -organisatsioone;

8) juhib linna territooriumil kultuuritööd ning tervishoiu, sotsiaalkindlustuse ja hariduse korraldust;

9) tagab NSV Liidu ja Eesti NSV seaduste ning kõrgemalseisvate riigivõimu- ja riigivalitsemisorganite muude aktide täitmise, riikliku ja avaliku korra, sotsialistliku omandi, kodanike, riigiasutuste, riiklike ettevõtete ja kooperatiivsete ning muude ühiskondlike organisatsioonide õiguste ja seadusega tagatud huvide kaitse; organiseerib seadusandluse selgitamist elanikele;

10) tühistab vajaduse korral nõukogule alluvate haldusorganite, samuti linnalise alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijate käskkirjad ja korraldused; peatab kõrgema alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijate seadusandlusega vastuolus olevate käskkirjade ja korralduste täitmise elamu- ja kommunaalehituse, kultuuri ning elukondlike objektide ehitamise, heakorrastuse, maakasutamise, hoonestuse, looduskaitse ja kultuurimälestiste kaitse, elanike sotsiaalkultuurilise ja elukondliku teenindamise küsimustes ning teatab sellest vastavatele kõrgemalseisvatele organitele;

11) võib kasutada muid õigusi ja täita muid kohustusi, mis on ette nähtud käesoleva seaduse §-des 12—28, NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega kindlaksmääratud ulatuses.

§ 30. Rajoonilise alluvusega linna tööraha saadikute nõukogu tegevust juhib seadusega antud õiguste piires rajooni tööraha saadikute nõukogu.

3. peatükk

LINNARAJOOINI TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGU ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

§ 31. Linnarajooni tööraha saadikute nõukogu:

1) kinnitab rajoonimajanduse arendamise ning rajooni sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö koondperspektiivplaanid ja -aastaplaanid, organiseerib ja kontrollib nende täitmist; kinnitab perspektiiv- ja aastaplaani ülesanded rajoonilise alluvusega ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele, samuti tähendatud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide paigutamise, arendamise ja spetsialiseerimise plaanid;

2) vaatab läbi kohaliku tööstuse, teenindus-, kaubandus- ja toitlustus-ettevõtete, kõrgema alluvusega kultuuri-, haridus- ja tervishoiuorganisatsioonide ning -asutuste rajooni territooriumile paigutamise, arendamise ja spetsialiseerimise plaanid, esitab vajaduse korral oma ettepanekud vastavatele kõrgemalseisvatele organitele;

3) vaatab läbi rajooni territooriumil asuvate kõrgema alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide plaanide projektid selles osas, mis puutub elamu- ja kommunaalmajanduse arendamisse, teede ning sotsiaal-, kultuuri- ja elukondlike objektide ehitamisse, rahvatarbekaupade ja kohalike ehitusmaterjalide tootmisse, heakorrastusse, kaubandusse, toitlustusse, haridusse, tervishoiusse, kultuurisse ja muudesse elanike teenindamisega seotud küsimustesse, esitab vajaduse korral oma ettepanekud vastavatele kõrgemalseisvatele organitele, kinnitab nendes küsimustes plaanilised koondnäitajad, lülitades need rajoonimajanduse arendamise ning rajooni sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö plaani;

4) kinnitab rajooni eelarve ja organiseerib selle täitmist; vajaduse korral jaotab eelarve täitmise käigus eelarvesummad ümber ühest osast teise, samuti jaotab ümber palgaassigneeringud kinnitatud palgafondi piires; kinnitab rajooni eelarve täitmise aruande; suunab rajoonilise eelarve täitmisel täiendavalt saadud tulud, samuti summad, mille võrra tulud ületavad aasta lõpuks kulusid tuludeosa ületamise või kulude alal tehtud kokkuhoiu tulemusena, rajoonimajanduse ning sotsiaalkultuuriliste ürituste finantseerimiseks (kaasa arvatud kapitaalmahutused), administratiivhoonete ehitamiseks ja transpordivahendite soetamiseks rajooni ja alevite nõukogude täitevkomiteedele, täitevkomiteede ja nende valitsuste ning osakondade ja kohtuorganite hoonete kapitaalremondiks, nendele inventari ja sisseseade soetamiseks (tähendatud vahendite äravõtmine rajoonilisest eelarvest ei ole lubatud, välja arvatud assigneeringud, mis on jäänud kasutamata seoses tsentraliseeritud kapitaalmahutuste plaani ning sotsiaalkultuuriliste asutuste võrgu arendamise plaani mittetäitmisega);

5) juhib riigi- ja kohalike maksude arvestamise ja võtmise alast tööd; vastavalt NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Kohalike maksude kohta» §-le 2 vähendab maksumäära ja võimaldab soodustusi kohalike maksude osas nii üksikute maksustatavate objektide kategooriatele ja maksumaksjate gruppidele kui ka üksikutele maksumaksjatele; võimaldab vastavalt NSV Liidu seaduse «Põllumajandusmaksu kohta» §-le 18 soodustusi; võimaldab seadusandlusega ettenähtud korras üksikutele maksumaksjatele lisaoodustusi vastavalt NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Riigilõivust» §-le 3 ja NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse «Elanikkonna tulumaksu kohta» §-le 4;

6) juhib rajoonilise alluvusega teenindus-, kaubandus- ja toitlustus-ettevõteteid ning -organisatsioone, elamu- ja kommunaalmajandust, rajooni heakorrastust ning kultuuritööd, hariduse, tervishoiu ja sotsiaalkindlustuse korraldust;

7) moodustab rajooni rahvakontrolli komitee ja juhib selle tegevust; võtab tarvitusele abinõusid töötajate osavõtu koordineerimiseks riiklikust ja ühiskondlikust kontrollist rajooni territooriumil; tagab NSV Liidu ja Eesti NSV seaduste ning kõrgemalseisvate riigivõimu- ja riigivalitsemisorganite muude aktide täitmise, riikliku ja avaliku korra, sotsialistliku

omandi, kodanike, riigiasutuste, riiklike ettevõtete ja kooperatiivsete ning muude ühiskondlike organisatsioonide õiguste ja seadusega tagatud huvide kaitse; organiseerib seadusandluse selgitamist elanikele;

8) tühistab vajaduse korral nõukogule alluvate haldusorganite, samuti rajoonilise alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijate käskkirjad ja korraldused; peatab kõrgema alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijate seadusandlusega vastuolus olevate käskkirjade ja korralduste täitmise elamu- ja kommunaalehituse, kultuuri ning elukondlike objektide ehitamise, heakorrastuse, maakasutamise, hoonestuse, looduskaitse ja kultuurimälestiste kaitse, elanike sotsiaalkultuurilise ja elukondliku teenindamise küsimustes ning teatab sellest vastavatele kõrgemalseisvatele organitele;

9) võib kasutada muid õigusi ja täita muid kohustusi, mis on ette nähtud käesoleva seaduse §-des 12—28, välja arvatud need õigused ja kohustused, mida teostab linna tööraha saadikute nõukogu üldlinnalise tähtsusega küsimuste lahendamiseks ja ühtsuse tagamiseks linnamajanduse arendamisel.

§ 32. Linnarajoonide tööraha saadikute nõukogude tegevust juhib seadusega antud õiguste piires linna tööraha saadikute nõukogu.

Linna tööraha saadikute nõukogu kinnitab linnarajoonide arendamise põhilised plaaninäitajad, määrab kindlaks linnarajoonide eelarved tulude üldsummas ja kulude üldsummas iga linnarajooni kohta eraldi, nende eelarvete kassalise käibefondi suuruse, kinnitab eraldiste suuruse riigimaksudest ja tuludest linnarajoonide eelarvetesse, jaotab linna eelarve tulud ja kulud linnalise eelarve ja linnarajoonide eelarvete vahel, kontrollib linnarajoonide eelarvete täitmist, samuti otsustab muid küsimusi, mis on seotud linnarajoonide tööraha saadikute nõukogude tegevuse suunamise ja koordineerimisega ühtsuse tagamiseks linnamajanduse arengus.

Linna tööraha saadikute nõukogu otsustab linnamajanduse arendamise, linna planeerimise ja hoonestamise, linnatranspordi töö ja muid linna majandamise ning sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö tähtsamaid küsimusi, arvestades linnarajoonide tööraha saadikute nõukogude arvamust.

4. p e a t ü k k

LINNA JA LINNARAJOONI TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGU TÖÖ KORRALDUS

1. Linna ja linnarajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärk

§ 33. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärgud kutsuvad kokku nõukogu täitevkomitee vähemalt kuus korda aastas, see on üks kord kahe kuu jooksul.

Rajoonilise jaotusega linna tööraha saadikute nõukogu istungjärgud kutsuvad kokku täitevkomitee vähemalt neli korda aastas, see on üks kord kolme kuu jooksul.

Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärgu võib kokku kutsuda ka vähemalt $\frac{1}{3}$ nõukogu saadikute nõudmisel.

Linnanõukogu või linnarajooninõukogu istungjärgu aja ja koha, samuti nõukogule arutamiseks esitatavad küsimused teeb linna- või linnarajooninõukogu täitevkomitee rahvasaadikutele ning elanikele teatavaks hiljemalt 10 päeva enne istungjärku.

§ 34. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu uue koosseisu esimese istungjärgu kutsub kokku eelmise koosseisu linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee hiljemalt kahe nädala jooksul pärast valimisi. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu uue koosseisu esimese istungjärgu avab üks vanemaid rahvasaadikuid, kõik järgmised istungjärgud aga nõukogu täitevkomitee esimees. Istungjärgu juhtimiseks valib linna- või linnarajooninõukogu rahvasaadikute hulgast juhataja ja sekretäri.

§ 35. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärg on otsustusvõimeline, kui kohal on vähemalt $\frac{2}{3}$ rahvasaadikutest.

§ 36. Linna ja linnarajooni tööraha saadikute nõukogude istungjärgude tööst võivad nõuandva häälega osa võtta kõrgemalseisvate nõukogude saadikud, samuti istungjärgule kutsutud alama astme nõukogude saadikud ning ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide esindajad.

§ 37. Õigus esitada küsimusi linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärgu päevakorda on nõukogu täitevkomiteel, alalistel komisjonidel ja rahvasaadikutel.

Ettepanekuid linna- või linnarajooninõukogu istungjärgu päevakorra kohta võivad teha ühiskondlike organisatsioonide linna- või linnarajooni-organid. Istungjärgu päevakord kinnitatakse nõukogu istungjärgul.

§ 38. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu istungjärgul võidakse lahendada kõiki nõukogu pädevusse kuuluvaid küsimusi, kusjuures ainult istungjärgudel võib arutada ja otsustada järgmisi küsimusi:

- 1) rahvasaadikute volituste tunnustamine; rahvasaadikute volitustest vabastamine nende avalduste alusel;
- 2) täitevkomitee valimine ja tema koosseisu muutmine; alaliste komisjonide moodustamine ja nende koosseisu muutmine;
- 3) täitevkomitee ja alaliste komisjonide tööaruanded;
- 4) täitevkomitee osakondade ja valitsuste moodustamine, nende juhatajate kinnitamine ning ametist vabastamine;
- 5) täitevkomitee aparadi, tema osakondade ja valitsuste struktuuri ja koosseisude kinnitamine;
- 6) linna või linnarajooni rahvakontrolli komitee moodustamine, tema koosseisu kinnitamine, rahvakontrolli komitee esimehe nimetamine ja ametist vabastamine;
- 7) täitevkomitee juurde administratiiv- ja järelevalvekomisjonide ning alaealiste asjade komisjonide moodustamine;
- 8) rajooni (linna) rahvakohtu esimehe kinnitamine;
- 9) linna- või rajoonimajanduse arendamise ning sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö koondperspektiivplaanide ja -aastaplaanide kinnitamine;
- 10) valijate juhendite täitmise abinõude plaanide kinnitamine;
- 11) otsuste tegemine rahvasaadikute arupärimiste põhjal;

12) linna või linnarajooni eelarve ja selle täitmise aruande kinnitamine;

13) täitevkomitee otsuste kinnitamine, mis puutuvad linnalise või linnarajoonilise eelarve täitmisel täiendavalt saadud tuludesse, samuti summade kasutamisse, mille võrra tulud ületavad aasta lõpuks kulusid tuludeosa ületamise või kulude alal tehtud kokkuhoiu tulemusena;

14) linna generaalplaani projekti ja linnalähedase tsooni planeerimise projekti läbivaatamine ning nende esitamine kinnitamiseks kõrgemalseisvale riigivalitsemisorganile.

§ 39. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu otsused võetakse vastu lahtisel hääletamisel kõigi nõukogu saadikute lihthääletenamusega. Otsustele kirjutavad alla nõukogu täitevkomitee esimees ja sekretär.

Linna- või linnarajooninõukogu otsustele täitevkomitee valimise või tema koosseisu muutmise kohta kirjutavad alla nõukogu istungjärgu juhataja ja sekretär.

§ 40. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu otsused teeb nõukogu täitevkomitee asjaomastele organisatsioonidele, ametiisikutele ja kodanikele teatavaks hiljemalt kümne päeva jooksul.

Linna- või linnarajooninõukogu otsustes sisalduvad ettepanekud ja soovitused linna või linnarajooni territooriumil asuvate kõrgema alluvusega ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele on kohustatud nende organisatsioonide juhtijad läbi vaatama ning nõukogule läbivaatamise tulemustest teatama hiljemalt kümne päeva jooksul.

§ 41. Rajoonilise alluvusega linna, samuti linnarajooni tööraha saadikute nõukogu otsuseid võib tühistada vastav rajooni või linna tööraha saadikute nõukogu ja peatada vastav rajooni või linna tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee.

Vabariigilise alluvusega linna tööraha saadikute nõukogu otsuseid võib vastavalt Eesti NSV konstitutsioonile tühistada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium ning peatada Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

2. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee

§ 42. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee on linna- või linnarajooninõukogu täidesaatev ja korraldav organ, mis valitakse rahvasaadikute hulgast koosseisus: esimees, esimehe asetäitjad, sekretär ja 5—11 liiget vabariigilise alluvusega linna- või linnarajooninõukogu täitevkomitees ning 2—5 liiget rajoonilise alluvusega linnanõukogu täitevkomitees.

Linna- või linnarajooninõukogu täitevkomitee arvulise koosseisu määrab kindlaks vastav linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu.

§ 43. Rajoonilise alluvusega linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee annab vahetult aru teda valinud nõukogule ja vastavalt rajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteele või linna tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteele.

Vabariigilise alluvusega linna tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee annab vahetult aru teda valinud nõukogule, samuti Eesti NSV Ministrite Nõukogule.

§ 44. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee juhhib riiklikku, majanduslikku ja sotsiaalkultuurilist ülesehitustööd linna või linnarajooni territooriumil linna- või linnarajooninõukogu ning kõrgemalseisvate riigivõimu- ja riigivalitsemisorganite otsuste alusel.

Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee otsustab nõukogu pädevusse antud küsimusi, välja arvatud need, mis kuuluvad otsustamisele ainult linna- või linnarajooninõukogu istungjärgul.

§ 45. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee kutsub kokku nõukogu istungjärgud ja tagab nende ettevalmistuse, organiseerib tähtsamates küsimustes nõukogu otsuste projektide eelnevat läbiarutamist elanike poolt.

§ 46. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee koordineerib nõukogu istungjärgude vahelisel ajal nõukogu alaliste komisjonide tööd, kaasab neid nõukogu istungjärgudel ja täitevkomitee istungitel arutamisele tulevate küsimuste ettevalmistamisele, vaatab läbi komisjonide ettepanekuid.

§ 47. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee abistab rahvasaadikuid nende kohustuste täitmisel, valijaile aruandmise ettevalmistamisel ja läbiviimisel, informeerib rahvasaadikuid nõukogu otsuste täitmise käigust ja abinõudest, mis nõukogu istungjärgul rahvasaadikute kriitiliste märkuste ning ettepanekute põhjal on tarvituks võetud.

§ 48. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee esitab nõukogule kinnitamiseks linna- või rajoonimajanduse arendamise ning linna või rajooni sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö koondperspektiivplaanid ja -aastaplaanid, linna või rajooni eelarve ja selle täitmise aruande.

§ 49. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee esitab nõukogule kinnitamiseks valijate juhendite täitmise abinõude plaanid ja organiseerib nende täitmist ning informeerib rahvasaadikuid ja elanikke juhendite täitmise käigust.

§ 50. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee juhhib täitevkomitee osakondi ja valitsusi ning vastavalt linnalise või rajoonilise alluvusega ettevõtteid, asutusi ja organisatsioone; nõukogu istungjärgude vahelisel ajal määrab ametikohustuste täitjaks ja kõrvaldab ametikohustuste täitmisest täitevkomitee osakondade ning valitsuste juhatajaid järgneva kinnitamisega järjekordsel istungjärgul.

Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee nimetab ametisse ja vabastab ametist teisi täitevkomitee osakondade ja valitsuste juhtivaid töötajaid ning vastavalt linnalise või rajoonilise alluvusega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtivaid (vastavalt ametikohtade loetelule, mille nõukogu täitevkomitee on kinnitanud kooskõlastatult kõrgemalseisva riigivalitsemisorganiga).

Linna- või linnarajooninõukogu täitevkomitee võib arutada küsimusi, mis kuuluvad tema osakondade ja valitsuste pädevusse.

§ 51. Linna või linnarajooni territooriumil asuvate ja elanike teenindamise seisukohalt suurt tähtsust omavate, kõrgema alluvusega kaubandus-, tootlustus- ja teenindustevõtete ning -organisatsioonide, tervishoiu-, sotsiaalhooldus- ja kultuuriorganisatsioonide ning asutuste juhtijate ametisse nimetamine ning ametist vabastamine toimub ainult kooskõlastatult linna või linnarajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteega.

§ 52. Linna või linnarajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee istungist võivad nõuandva häälega osa võtta alaliste komisjonide esimehed ja liikmed, nõukogu saadikud, nõukogu täitevkomitee osakondade ning valitsuste juhatajad, kes ei kuulu täitevkomitee koosseisu, samuti nõukogu täitevkomitee istungile kutsutud ettevõtete, asutuste ja muude riiklike, kooperatiivsete ning ühiskondlike organisatsioonide esindajad.

§ 53. Linna või linnarajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsused võetakse vastu kogu täitevkomitee koosseisu lihthäälteenamisega ning nendele kirjutavad alla nõukogu täitevkomitee esimees ja sekretär.

Linna või linnarajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee korraldustele kirjutab alla täitevkomitee esimees.

§ 54. Rajoonilise alluvusega linna või linnarajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsuseid ja korraldusi võivad tühistada vastavalt rajooni või linna töörahva saadikute nõukogu ja rajooninõukogu täitevkomitee või linnanõukogu täitevkomitee.

Vabariigilise alluvusega linna töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsuseid ja korraldusi võib tühistada linna töörahva saadikute nõukogu ning Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

§ 55. Linna või linnarajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee annab vähemalt kord aastas aru oma tööst teda valinud nõukogule, samuti elanike koosolekul ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides ning kodanike elukohas.

§ 56. Linna või linnarajooni töörahva saadikute nõukogu volituste lõppemisel säilitab nõukogu täitevkomitee oma volitused kuni uue täitevkomitee moodustamiseni linna või linnarajooni töörahva saadikute nõukogu uue koosseisu poolt.

§ 57. Linna või linnarajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee osakonnad ja valitsused moodustatakse kooskõlas Eesti NSV seadusandlusega ning nad on eelarvel või isemajandamisel.

Linna- või linnarajooninõukogu täitevkomitee osakondade ning valitsuste pädevus määratakse kindlaks Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt kinnitatavate põhimäärustega.

Täitevkomitee aparaadi, tema osakondade ja valitsuste struktuur ning koosseisud kinnitatakse lähtudes Eesti NSV-s kehtivatest normatiividest ja antud täitevkomiteele kindlaksmääratud administratiiv-halduspersonali arvust. Koosseisud määratakse kindlaks kehtestatud korras töötasufondi piires.

§ 58. Linna või linnarajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee osakonnad ja valitsused alluvad oma tegevuses nii linna- või rajooninõukogule ja tema täitevkomiteele kui ka Eesti NSV vastavale ministerriumile või keskasutusele.

§ 59. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee osakondade ja valitsuste juhatajad annavad osakondade ja valitsuste pädevuse piirides ning linna- või linnarajooninõukogu ja tema täitevkomitee otsuste ning korralduste, samuti kõrgemalseisvate riigivõimu- ja riigivalitsemisorganite aktide alusel ning nende täitmiseks käskkirju.

§ 60. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee osakonnad ja valitsused annavad oma tegevusest aru linna- või linnarajooninõukogule ja tema täitevkomiteele, samuti töötajate koosolekutel ettevõtetes, asutustes, organisatsioonides ning kodanike elukohas.

§ 61. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu täitevkomitee juhhib ja kontrollib linna- või linnarajooninõukogu poolt täitevkomitee juurde moodustatud administratiiv- ja järelevalvekomisjone, samuti alaealiste asjade komisjone.

Tähendatud komisjonide pädevus määratakse kindlaks põhimäärustega, mille kinnitab Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium.

Linna- või linnarajooninõukogu moodustab täitevkomitee juurde ka muid komisjone, mille vajalikkus määratakse kindlaks NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega.

Linna- või linnarajooninõukogu täitevkomitee võib oma tegevusaladel moodustada ka muid komisjone, mille ülesanded määratakse kindlaks nende moodustamisel.

3. Linna ja linnarajooni tööraha saadikute nõukogu alalised komisjonid

§ 62. Nõukogu pädevusse kuuluvate küsimuste eelnevaks arutamiseks ja ettevalmistamiseks ning nõukogu otsuste elluviimisele kaasaaitamiseks moodustab linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu oma volituste ajaks alalised komisjonid.

§ 63. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu alaliste komisjonide põhiülesanded on:

välja töötada ettepanekuid läbivaatamiseks linna- või linnarajooninõukogus ja tema täitevkomitees;

ette valmistada arvamusi linna- või linnarajooninõukogus ja tema täitevkomitees arutusele tulevate küsimuste kohta;

osa võtta organisatoorsest tööst linna- või linnarajooninõukogu ja tema täitevkomitee otsuste ning kõrgemalseisvate riigiorganite otsuste elluviimisel;

kontrollida linna- või linnarajooninõukogu täitevkomitee osakondade ja valitsuste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide tegevust linna- või linnarajooninõukogu, tema täitevkomitee ja kõrgemalseisvate riigiorganite otsuste elluviimisel, samuti NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandluse järgimisel.

§ 64. Alalised komisjonid valib linna- või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu rahvasaadikute hulgast. Alaliste komisjonide koosseisu ei või valida linna või linnarajooni täitevkomitee koosseisu kuuluvaid rahvasaadikuid.

§ 65. Alalised komisjonid vastutavad linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu ees ja annavad talle aru.

§ 66. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu moodustab mandaatkomisjoni, plaani- ja eelarvekomisjoni, sotsialistliku seaduslikkuse ja avaliku korra kaitse komisjoni, noorsookomisjoni ning kohalikke tingimusi arvestades ka alalised komisjonid majandusliku ja sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö harude järgi.

§ 67. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu mandaatkomisjon:

1) kontrollib nõukogu saadikute volitusi ja esitab nõukogule läbivaatamiseks ettepanekuid tunnistada valitud rahvasaadikute volitusi või tühistada mõne rahvasaadiku valimine;

2) valmistab ette ja esitab linna- või linnarajooninõukogu täitevkomiteele ettepanekuid väljalangenud rahvasaadikute asemele uute rahvasaadikute valimiste läbiviimiseks;

3) annab arvamusi seoses rahvasaadiku isikupuutumatus ja ärakutsumisega, samuti rahvasaadiku avaldusega vabastada ta saadikukohustustest.

§ 68. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu plaani- ja eelarvekomisjon:

1) vaatab läbi linna- või rajoonimajanduse arendamise ja linna või linnarajooni sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö koondperspektiivplaanid ning -aastaplaanid, mille täitevkomitee on esitanud kinnitamiseks nõukogule, ja annab nende kohta arvamuse;

2) vaatab läbi linna või rajooni eelarve ja selle täitmise aruande, mille täitevkomitee on esitanud kinnitamiseks nõukogule, ning annab nende kohta arvamuse;

3) vaatab läbi ja kooskõlastab nõukogu teistelt alalistelt komisjonidelt linna- või rajoonimajanduse arendamise ning linna või rajooni sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö plaanide, linna või rajooni eelarve ja selle täitmise aruande kohta saabunud märkused ning ettepanekud;

4) suunab majandisestest reservide ja eelarve täiendavate tulude väljaselgitamist ning säästurežiimi tugevdamist riiklike vahendite kulutamisel;

5) kontrollib linna- või rajoonimajanduse arendamise ja linna või rajooni sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö plaanide ning linna või rajooni eelarve täitmist;

6) võtab osa muude plaani- ja eelarve- ning rahandusküsimuste arutamisest, mis esitatakse läbivaatamiseks nõukogule või tema täitevkomiteele.

§ 68. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu sotsialistliku seaduslikkuse ja avaliku korra kaitse komisjon:

1) võtab osa abinõude väljatöötamisest ja rakendamisest sotsialistliku seaduslikkuse tagamiseks ning avaliku korra kaitseks linna või rajooni territooriumil;

2) annab arvamusi nõukogu otsuste projektide kohta, mis näevad nende rikkumise eest ette administratiivvastutuse;

3) kontrollib sotsialistlikust seaduslikkusest kinnipidamist nõukogu täitevkomitee osakondades ja valitsustes, ettevõtetes, asutustes ja organi-

satsioonides, kodanike ettepanekute, avalduste ja kaebuste läbivaatamise ning nende vastuvõtu organiseerimise olukorda;

4) abistab avaliku korra kaitse vabatahtlikke rahvamalevaid ja seltsimehelikke kohtuid;

5) võtab osa õiguspropaganda organiseerimisest elanike hulgas.

§ 70. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu noorsookomisjon:

1) valmistab ette ja esitab nõukogule ja tema täitevkomiteele läbivaatamiseks otsuste projekte ning muid ettepanekuid noorte kasvatamise, hariduse, kutsehariduse, töö, elutingimuste, puhkuse ning tervise kaitse küsimustes ning noorte osavõtu kohta riiklikust, majanduslikust ja sotsiaalkultuurilisest ülesehitustööst;

2) vaatab eelnevalt läbi talle arvamuse andmiseks esitatud nõukogu ja selle täitevkomitee otsuste projekte tema pädevusse kuuluvates küsimustes ning koostab vastava arvamuse;

3) võtab osa komisjoni pädevuse piires linna- või rajoonimajanduse arendamise ja linna või rajooni sotsiaalkultuurise ülesehitustöö plaanide, linna või rajooni eelarve ja selle täitmise aruande eelnevast läbivaatamisest.

§ 71. Majandusliku ja sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö harude järgi moodustatud linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu alalised komisjonid:

1) võtavad osa nõukogule ja tema täitevkomiteele läbivaatamiseks esitatavate küsimuste ettevalmistamisest, mis on seotud majandusliku või sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö vastava haruga;

2) vaatavad eelnevalt läbi linna- või rajoonimajanduse arendamise ja linna või rajooni sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö plaanide, linna või rajooni eelarve ja selle täitmise aruande vastavad osad ning esitavad nende kohta oma märkused ja ettepanekud;

3) selgitavad välja täiendavaid reserve ning võimalusi kohaliku tööstuse, elamu- ja kommunaalmajanduse ning heakorrastuse arendamiseks, elanike sotsiaalkultuurilise ja elukondliku teenindamise parandamiseks, töötavad neis küsimustes välja ettepanekuid ning esitavad need läbivaatamiseks nõukogule ja tema täitevkomiteele;

4) kontrollivad oma volituste piires nõukogu täitevkomitee osakondade ja valitsuste, ettevõtete, asutuste ja muude linna või rajooni territooriumil asuvate organisatsioonide tööd, esitavad kontrolli tulemuste põhjal ettepanekuid, mis ettevõtete, asutuste ja muude organisatsioonide juhtijad peavad läbi vaatama, vajaduse korral esitavad ettepanekuid läbivaatamiseks nõukogule ja tema täitevkomiteele.

§ 72. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu alalised komisjonid võivad nende pädevusse antud küsimustes kuulata oma istungitel nõukogu täitevkomitee osakondade ja valitsuste, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijate ettekandeid ning informatsioone ja anda neile soovitusi.

Alalistel komisjonidel on õigus vajaduse korral nõuda nõukogu täitevkomitee osakondade ja valitsuste ning linna või rajooni territooriumil asuvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijatelt vastavaid materjale ja dokumente.

Nõukogu täitevkomitee osakondade ja valitsuste, linna või rajooni territooriumil asuvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijad on kohustatud linna- või linnarajooninõukogu alaliste komisjonide soovitusel läbi vaatama. Soovitude läbivaatamise tulemustest tuleb vastavale alalisele komisjonile teatada hiljemalt kümne päeva jooksul.

§ 73. Alalised komisjonid juhivad oma tegevuses käesolevast seadusest ja «Eesti NSV kohalike tööraha saadikute nõukogude alaliste komisjonide põhimäärusest».

§ 74. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu võib moodustada ajutisi komisjone.

4. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu saadik

§ 75. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu saadiku volitused algavad tema valimise päevast ja lõpevad linna- või linnarajooninõukogu uue koosseisu valimise päeval.

§ 76. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu saadik on kohustatud osa võtma nõukogu tööst, täitma temalt saadud ülesandeid, pidama sidet valijatega, informeerima neid nõukogu ja tema täitevkomitee otsustest, taotlema valijate juhendite ja ettepanekute elluviimist, vastu võtma kodanikke ja osutama abi nende ettepanekute, avalduste ning kaebuste lahendamisel.

§ 77. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu saadikul on õigus esitada nõukogule, tema täitevkomiteele ja alalistele komisjonidele arutamiseks ettepanekuid saadikutegevuses üleskerkinud küsimustes.

§ 78. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu saadikul või saadikute grupil on õigus pärida istungjärgul aru täitevkomiteelt, tema osakondade ja valitsuste, samuti linna või linnarajooni territooriumil asuvate ettevõtete, asutuste või organisatsioonide juhtijatel kõigis linna- või linnarajooninõukogu pädevusse kuuluvates küsimustes.

Linna- või linnarajooninõukogu täitevkomitee, tema osakonna või valitsuse ning ettevõtte, asutuse või organisatsiooni juhtija, kelle poole rahvasaadik arupärimisega pöördub, on kohustatud arupärimisele vastama nõukogu istungjärgul, kui aga vastuse ettevalmistamiseks on vaja pikemat aega, siis nõukogu poolt määratud aja jooksul, kusjuures vastus tuleb istungjärgul teatavaks teha. Rahvasaadiku arupärimisele antud vastuse põhjal võtab nõukogu vastu otsuse.

§ 79. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu saadik võib pöörduda saadikutegevusega seotud küsimustes linna või linnarajooni territooriumil asuvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhtijate poole, kes on kohustatud rahvasaadiku küsimusele vastama hiljemalt kümne päeva jooksul.

§ 80. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu saadik võtab nõukogu, tema täitevkomitee või alaliste komisjonide ülesandel osa linna või linnarajooni territooriumil asuvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide töö kontrollimisest ning teeb oma ettepanekud kontrolli tulemuste kohta.

§ 81. Vastavalt Eesti NSV konstitutsioonile on linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu saadik kohustatud valijatele oma saadikutööst ning nõukogu tööst regulaarselt aru andma.

Valijate nõudmisel võidakse rahvasaadiku aruanne ära kuulata igal ajal.

§ 82. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu saadik vastatakse istungjärgu ajaks ja täitevkomitee (mille koosseisu ta on valitud) istungi ajaks oma töö- või ametikohustuste täitmisest, kusjuures talle säilitatakse keskmine palk või töötasu alalise töökohas.

§ 83. Oma saadikukohustuste täitmisel on linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu saadikul õigus tasuta kasutada linnatransporti (autobuss, tramm, trollibuss).

§ 84. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu saadikut ei või administratsiooni algatusel vallandada ettevõttest, asutusest või organisatsioonist või välja heita kolhoosist, samuti ei või teda nõukogu territooriumil kriminaalvastutusele võtta või arreteerida linna- või linnarajooninõukogu nõusolekuta, istungjärgudevahelisel ajal aga tema täitevkomitee nõusolekuta.

§ 85. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu saadikut, kes ei ole õigustanud temale osutatud usaldust, võib valijate enamiku otsusel seadusega kehtestatud korras igal ajal ära kutsuda.

§ 86. Juhul kui linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu saadik asub alaliselt elama väljapoole linna piire või kui ta muudel põhjustel ei saa oma valimisringkonnas saadikukohustusi täita, pöördub ta linna- või linnarajooninõukogu poole avaldusega vabastada ta rahvasaadiku volitustest. Linna- või linnarajooninõukogu vaatab rahvasaadiku avalduse oma istungjärgul läbi ja võtab selles küsimuses vastu otsuse, mille teeb teatavaks vastava ringkonna valijatele.

§ 87. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu saadiku volitused lõpevad enne tähtaega, kui rahvasaadiku kutsuvad ära valijad, samuti nõukogu otsuse põhjal vabastada rahvasaadik volitustest.

§ 88. Rahvasaadiku väljalangemise korral linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu koosseisust määrab nõukogu täitevkomitee hiljemalt kahe kuu jooksul pärast rahvasaadiku väljalangemist vastavas valimisringkonnas uue rahvasaadiku valimised.

5. Elanike osavõtt linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu tööst

§ 89. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu organiseerib kodanike laialdase osavõtu kohaliku ja üldriikliku tähtsusega küsimuste lahendamisest.

§ 90. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu tagab elanike informeerimise oma tegevusest, alaliste komisjonide, täitevkomitee, tema osakondade ja valitsuste tööst nõukogu saadikute ning täitevkomitee, tema osakondade ja valitsuste töötajate regulaarse esinemisega elanikele, samuti ajakirjanduses, raadios ja televisioonis.

Kõige tähtsamad riikliku, majandusliku ja sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö küsimused linnas ja rajoonis esitab linna- või linnarajooninõukogu arutamiseks töötajate koosolekutel ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides ning kodanike elukohas.

§ 91. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu suunab linna vabatahtlike ühingute tegevust ning juhib elanike omaalgatuslike organite tööd.

5. peatükk

LÕPPSÄTTED

§ 92. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu võib peale käesolevas seaduses ettenähtud küsimuste otsustada ka muid riikliku, majandusliku ja sotsiaalkultuurilise ülesehitustöö küsimusi, mis on NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega antud tema pädevusse.

§ 93. Linna või linnarajooni tööraha saadikute nõukogu, kellele administratiivselt alluvad alevid ja linnad, kinnitab alevite ja linnade arendamise põhilised plaaninäitajad, määrab alevite ja linnade nõukogude eelarved tulude üldsummas ja kulude üldsummas, nende eelarvete kassalise käibefondi suuruse, kinnitab eraldiste suuruse riigimaksudest ja tuludest alevite ja linnade eelarvetesse, jaotab linna ja linnarajooni eelarve tulud ja kulud linnalise ja linnarajoonide eelarvete ning alevite ja linnalise eelarvete vahel, samuti kasutab muid õigusi ja täidab muid kohustusi, mis on alevite ja linnade nõukogude suhtes ette nähtud Eesti NSV seadusega «Eesti NSV rajooni tööraha saadikute nõukogu kohta».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär B. TOLBAST

Tallinn, 14. juulil 1971.

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI TERVISHOIUSEADUS

Rahva tervise kaitse on Nõukogude riigi üks tähtsamaid ülesandeid. Sotsialistlik ühiskonnakord kindlustab rahva materiaalse heaolu ja kultuuritaseme pideva tõusu, töö-, elu- ja puhketingimuste paranemise. NSV Liidus, mille koosseisu kuulub vabatahtlikult ühinenud ja teiste liiduvabariikidega võrdõiguslik Eesti Nõukogude Sotsialistlik Vabariik, viiakse ellu sotsiaal-majanduslike ja meditsiiniliste abinõude ulatuslikku süsteemi, mis tõhustab elanikkonna tervise kaitset, samuti teeb kõigile kättesaadavaks tasuta ja kvalifitseeritud arstiabi. Üha rohkem rakendatakse tervistus- ja sanitaarabinõusid ning arendatakse igakülgset massilist kehakultuuri ja sporti. Sotsialistlikus ühiskonnas pööratakse erilist tähelepanu ema ja lapse tervise kaitsele.

Nõukogude tervishoiu tähtsaks aluseks on pidevalt arenev arstiteadus. Teaduslik uurimistöö meditsiini valdkonnas on allutatud hoolitsusele inimese tervise ja pikaajalise aktiivse elu eest.

NSV Liidus rakendatud rahva tervise kaitse süsteem, mis on sotsialismi üks suuremaid saavutusi, on võimaldanud tagada elanikkonna tervise kaitse märkimisväärse paranemise, haigestumiste vähenemise, mitmete varem levinud nakkushaiguste likvideerimise, üldise ja laste suremuse järsu vähenemise ning inimeste eluea märgatava pikenemise.

Nõukogude tervishoiuseadusandlus peab aktiivselt kaasa aitama elanikkonna tervise kaitse edasisele parandamisele ja seaduslikkuse tugevdamisele ühiskondlike suhete selles valdkonnas.

I OSA

ÜLDSÄTTED

§ 1. Eesti NSV tervishoiuseadusandluse ülesanded

Eesti NSV tervishoiuseadusandlus reguleerib ühiskondlikke suhteid elanikkonna tervise kaitse alal selleks, et garanteerida kodanike füüsiliste ja vaimsete omaduste harmooniline arenemine, tervis, kõrge töövõime ja pikaajaline aktiivne elu; haigestumiste ärahoidmine ja haigestumuse vähenemine, invaliidistumise ja suremuse edasine vähenemine; kodanike tervist kahjustavate tegurite ja tingimuste kõrvaldamine.

§ 2. NSV Liidu ja Eesti NSV tervishoiuseadusandlus

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» koosneb NSV Liidu ja Eesti NSV tervishoiuseadusandlus nimeetatud «Alustest» ja nendega kooskõlas olevatest NSV Liidu ja Eesti NSV muudest tervishoiuseadusandluse aktidest.

§ 3. Elanikkonna tervise kaitse on kõigi riigiorganite ja ühiskondlike organisatsioonide kohustus

Elanikkonna tervise kaitse on kõigi riigiorganite, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide kohustus. Mainitud organite, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide volitused elanikkonna tervise kaitseks määratakse kindlaks NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega.

Ametiühingud, kooperatiivsed organisatsioonid, Punase Risti Selts ja teised ühiskondlikud organisatsioonid võtavad vastavalt oma põhikirjale (põhimäärusele) osa elanikkonna tervise kaitse tagamisest NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega ettenähtud korras.

Eesti NSV kodanikud peavad hoolikalt suhtuma oma ja ühiskonna teiste liikmete tervisesse.

§ 4. Kodanikele arstiabi tagamine

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» tagatakse NSV Liidu kodanikele kättesaadav tasuta ja kvalifitseeritud arstiabi, mida annavad riiklikud tervishoiuasutused.

§ 5. Tervishoiukorralduse alused Eesti NSV-s

Eesti NSV-s tagatakse elanikkonna tervise kaitse sotsiaalsete ja majanduslike ning meditsiiniliste ja sanitaarsete abinõude süsteemiga järgmiselt:

1) laialdaste tervistus- ja profülaktikaabinõude rakendamine, eriline hoolitsus sirguva põlvkonna tervise kaitse eest;

2) nõuetekohaste sanitaar-hügieeniliste tingimuste loomine tööl ja elukondlikul alal, tootmistraumade ja kutsehaiguste põhjuste, samuti teiste tervist kahjustavate tegurite likvideerimine;

3) abinõude rakendamine väliskeskonna tervistamiseks, veekogude, pinnase ja atmosfääriõhu sanitaarkaitse tagamine;

4) tervishoiuasutuste ja meditsiinitööstuse ettevõtete võrgu plaani-pärane arendamine;

5) elanikkonnale iga liiki tasuta arstiabi andmine; arstiabi kvaliteedi ja meditsiinilise teenindamise kultuuri parandamine; dispanserse järelevalve järkjärguline laiendamine; spetsialiseeritud arstiabi arendamine;

6) tasuta ravi ja diagnoosimisvahendite andmine statsionaarse ravi puhul, kusjuures järk-järgult laiendatakse ravivahendite andmist tasuta või soodustatud tingimustel ka teiste arstiabi liikide puhul;

7) sanatooriumide, profülaktooriumide, puhkekodude, pansionaatide, turismibaaside ning muude töötajate raviks ja puhkuseks ettenähtud asutuste võrgu laiendamine;

8) kodanike kehaline ja hügieeniline kasvatamine; spordi ja keha-kultuuri massiline arendamine;

9) teaduse arendamine, plaanipärane teaduslik uurimistöö, teadlaste kaadri ja kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistide ettevalmistamine tervishoiu alal;

10) tervishoiuasutuste tegevuses teaduse, tehnika ja meditsiinipraktika saavutuste kasutamine; nende asutuste varustamine uusima aparatuuriga;

11) elanikkonna teaduslik-hügieenilise toitlustamise aluste arendamine;

12) ühiskondlike organisatsioonide ja töötajate kollektiivide laialdane osavõtt elanikkonna tervise kaitsest.

§ 6. NSV Liidu kompetents tervishoiu alal

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» kuuluvad NSV Liidu kompetentsi tema kõrgemate riigivõimu- ja valitsemisorganite kaudu tervishoiu alal:

1) üleliiduliste plaanide kehtestamine tervishoiu arendamiseks ja ter-
vistusabinõude rakendamiseks;

2) üleliiduliste plaanide kehtestamine teadusliku uurimistöö arenda-
miseks, uute ravimite ja meditsiiniseadmete väljatöötamiseks, nende uuri-
mistööde koordineerimiseks, teaduse saavutuste ning diagnoosimise, ravi
ja profülaktika uute meetodite rakendamiseks meditsiinipraktikas;

3) üleliiduliste plaanide kehtestamine meditsiinilise ja farmatseutilise
hariduse arendamiseks, kõrgema meditsiinilise ja farmatseutilise õppe-
asutuse lõpetanud spetsialistide jaotamiseks, teadlaste kaadri ettevalmis-
tamiseks ning meditsiini ja farmaatsia alal töötajate teadmiste täienda-
miseks; meditsiiniliste ja farmatseutiliste kvalifikatsioonide kindlaksmää-
ramine, meditsiini ja farmaatsia alal töötajate ettevalmistamise tähtaegade
kindlaksmääramine;

4) üleliiduliste plaanide kehtestamine meditsiinitööstusele tootmiseks
ja toodangu jaotamiseks liiduvabariikide, NSV Liidu ministeeriumide ja
keskasutuste vahel, medikamentide, meditsiiniseadmete ja muude medit-
siinilise otstarbega toodete ekspordiks ja impordiks;

5) ühtse tehnikapoliitika tagamine meditsiinitööstuses, ühtsete medit-
siinilis-tehnoloogiliste nõuete kindlaksmääramine tervishoiuasutuste pro-
jekteerimiseks; meditsiinilise otstarbega toodangu riiklike ja majandus-
harustandardite ning tehniliste tingimuste ja hindade kinnitamine; kont-
rolli organiseerimine NSV Liidus toodetava ja välismaalt sisseveetava me-
ditsiinilise otstarbega toodangu kvaliteedi üle; narkootikumide tootmise
mahu kindlaksmääramine ning kontrolli organiseerimine nende käibe ja
tarbimise üle;

6) NSV Liidu tervishoiuorganite ja -asutuste juhtimine; meditsiini-
tööstuse ettevõtete, tervishoiu organisatsioonide ja teadusliku uurimise

asutuste, kõrgemate meditsiiniliste ja farmatseutiliste õppeasutuste ning arstide üleliidulise alluvusega täiendusinstituutide juhtimine;

7) üleliiduliste sanitaar-hügieeniliste ja epideemiatõrje sanitaareeskirjade ning normide kinnitamine; riikliku sanitaarjärelevalve korra kindlaksmääramine; abinõude rakendamine NSV Liidu territooriumi sanitaarkaitseks karantiini vajavate haiguste sissetoomise vastu, samuti üleliiduliste abinõude rakendamine sanitaar-epidemioloogilise heaolu ja kiirgusohutuse tagamiseks;

8) elanikkonnale arstiabi andmise, tervishoiuasutuste seadmete, inventari ja transpordivahenditega varustamise normatiivide ning medikamentide kulunormide kinnitamine; ravi- ja profülaktika- ning teistes tervishoiuasutustes ravil viibivate isikute toitlustamise normide kinnitamine;

9) tervishoiuasutuste ühtse nomenklatuuri ja nende tüüpõhimääruste kinnitamine; tervishoiuasutuste meditsiinilise, farmatseutilise, insener-tehnilise, pedagoogilise ja muu personali koosseisunormatiivide kindlaksmääramise korra kehtestamine;

10) töövõimelisuse, kohtumeditiinilise ja kohtupsühhiaatrilise ekspertiisi organiseerimise ja läbiviimise korra põhjaluste kehtestamine;

11) ühtse statistilise arvestuse ja aruandluse süsteemi kindlaksmääramine tervishoiuorganites ja -asutustes;

12) teiste tervishoiuküsimuste lahendamine, mis vastavalt NSV Liidu konstitutsioonile ja «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» kuuluvad NSV Liidu kompetentsi.

§ 7. Eesti NSV kompetents tervishoiu alal

Eesti NSV kompetentsi tervishoiu alal tema kõrgemate riigivõimude ja riigivalitsemisorganite kaudu kuuluvad:

1) vabariiklike plaanide kehtestamine tervishoiu arendamiseks ja tervistusabinõude rakendamiseks;

2) vabariiklike plaanide kehtestamine teadusliku uurimistöö arendamiseks, teaduse saavutuste ning diagnoosimise, ravi ja profülaktika uute meetodite rakendamiseks meditsiinipraktikas;

3) vabariiklike plaanide kehtestamine meditsiinilise ja farmatseutilise hariduse arendamiseks, meditsiinilise ja farmatseutilise kõrgema ja kesk-eriõppeasutuse lõpetanud spetsialistide jaotamiseks, teadlaste kaadri ettevalmistamiseks ning meditsiini ja farmaatsia alal töötajate teadmiste täiendamiseks;

4) vabariiklike plaanide kehtestamine meditsiinipreparaatide ja -seadmete tootmiseks ja jaotamiseks; kontroll apteekides valmistatavate ravivahendite kvaliteedi üle; kontroll narkootikumide käibe ja tarbimise üle;

5) Eesti NSV tervishoiuorganite ja -asutuste juhtimine ning vabariikliku alluvusega tervishoiuettevõtete, -organisatsioonide ja teadusliku uurimise asutuste ning meditsiiniliste ja farmatseutiliste kõrgemate ja kesk-eriõppeasutuste valitsemine;

6) abinõude rakendamine territooriumi sanitaarkaitseks karantiini vajavate haiguste sissetoomise vastu, samuti abinõude rakendamine sanitaar-epidemioloogilise heaolu ja kiirgusohutuse tagamiseks;

7) Eesti NSV aunimetuste kehtestamine ja andmine tervishoiuorganite ja -asutuste töötajatele;

8) tervishoiualaste seadusandlike aktide vastuvõtmine, samuti NSV Liidu konstitutsiooni ja Eesti NSV konstitutsiooni ning «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse aluste» kohaselt Eesti NSV kompetentsi kuuluvate tervishoiu juhtimise teiste küsimuste lahendamine.

§ 8. Tervishoiu juhtimine Eesti NSV-s

Vastavalt NSV Liidu konstitutsioonile ja Eesti NSV konstitutsioonile juhivad tervishoidu NSV Liidu ja Eesti NSV kõrgemad riigivõimu- ja riigivalitsemisorganid, samuti kohalikud tööraha saadikute nõukogud ja nende täitevkomiteed.

NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium juhib tervishoidu Eesti NSV-s üldreeglina Eesti NSV Tervishoiu Ministeeriumi kaudu ning valitseb temale vahetult alluvaid asutusi, ettevõtteid ja organisatsioone.

Eesti NSV Tervishoiu Ministeerium juhib tervishoidu vastavate kohalike tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteede tervishoiuorganite kaudu ning valitseb temale vahetult alluvaid asutusi, ettevõtteid ja organisatsioone.

Eesti NSV Tervishoiu Ministeerium ja tema organid vastutavad tervishoiu ja arstiteaduse olukorra ja nende edasiarendamise ning elanikkonnale antava arstiabi kvaliteedi eest.

Kohalikud tööraha saadikute nõukogud ja nende täitevkomiteed juhivad neile alluvaid tervishoiuorganeid ja -asutusi, rakendavad abinõusid tervishoiuasutuste võrgu arendamiseks, nende asutuste õigeks paigutamiseks ja nende materiaal-tehnilise baasi tugevdamiseks ning elanikkonnale antava arstiabi organiseerimiseks, koordineerivad ja kontrollivad kõigi ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide tegevust abinõude väljatöötamisel ja rakendamisel tervise kaitse valdkonnas, elanikkonna sanitaarse heaolu tagamisel, töötajate puhkuse organiseerimisel, kehakultuuri arendamisel ning väliskeskonna kaitsmisel ja tervistamisel, samuti kontrollivad elanikkonna tervise kaitse seadusandlusest kinnipidamist.

§ 9. Tervishoiuasutuste alluvus

Eesti NSV territooriumil paiknevad tervishoiuasutused alluvad NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumile, Eesti NSV Tervishoiu Ministeeriumile ja vastavate kohalike tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteede tervishoiuorganitele.

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» võivad Eesti NSV territooriumil paiknevad tervishoiuasutused olla teiste ministeeriumide, keskasutuste ja organisatsioonide alluvuses ainult NSV Liidu Ministrite Nõukogu loal ning neid asutusi on nad kohustatud valitsema vastavalt NSV Liidu ja Eesti NSV tervishoiuseadusandlusele.

NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium koordineerib tema süsteemi mittekuuluvate tervishoiuasutuste tegevust ravi ja profülaktika alal, ela-

nikkonna sanitaar-epidemioloogilisel teenindamisel, NSV Liidu territooriumi kaitsmisel karantiini vajavate ja muude nakkushaiguste sissetoomise ja levimise vastu ning kontrollib seda tegevust.

§ 10. Tervishoiuasutuste, lasteasutuste ja spordiehitiste võrgu arendamine

Tervishoiuasutuste võrku tuleb arendada ja neid asutusi paigutada lähtudes elanikkonnale arstiabi andmiseks kindlaksmääratud normatiividest ning arvestades vabariigi rajoonide majanduslikke, geograafilisi ja muid iseärasusi.

Asulate, elamumassiivide, ettevõtete ja muude objektide projekteerimisel ja ehitamisel peab olema ette nähtud vajalike tervishoiuasutuste, koolieelsete ja kooliväliste lasteasutuste, koolide ning spordihoonete ja -ehitiste rajamine.

§ 11. Tervishoiuasutuste tegevuse organiseerimise kord

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» kehtestab ravi- ja profülaktikaasutuste, sanitaar-profülaktika asutuste ning apteekide tegevuse organiseerimise korra põhialused NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium.

NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumi süsteemi kuuluvate ravi- ja profülaktikaasutuste, sanitaar-profülaktiliste asutuste ja apteekide tegevuse organiseerimise kord määratakse kindlaks vastavalt Eesti NSV Tervishoiu Ministeeriumi põhialustele.

II OSA

MEDITSIINI- JA FARMAATSIAALANE TEGEVUS

§ 12. Meditsiini- ja farmaatsiaalane tegevus

Meditsiini ja farmaatsia alal võivad tegutseda isikud, kes on saanud eriettevalmistuse ja omandanud kvalifikatsiooni vastavates NSV Liidu kõrgemates ja kesk-eriõppeasutustes.

NSV Liidu territooriumil alaliselt elunevad välismaalased ja kodakondsuseta isikud, kes on saanud eriettevalmistuse ja omandanud kvalifikatsiooni NSV Liidu vastavates kõrgemates ja kesk-eriõppeasutustes, võivad Eesti NSV territooriumil meditsiini ja farmaatsia alal tegutseda vastavalt omandatud erialale ja kvalifikatsioonile.

Isikutel, kes on saanud ettevalmistuse meditsiini või farmaatsia alal ja omandanud kvalifikatsiooni välisriikide õppeasutustes, lubatakse Eesti NSV-s meditsiini või farmaatsia alal tegutseda NSV Liidu seadusandlusega kindlaksmääratud korras.

§ 13. Vastutus ebaseadusliku arstimise eest

Meditsiini ja farmaatsia alal on keelatud tegutseda isikuil, kellel ettenähtud korras ei ole lubatud sel alal tegutseda.

Isikud, kellel ei ole meditsiinilist haridust ja kes tegelevad ebaseadusliku arstimisega, kannavad Eesti NSV seadusandlusega kehtestatud vastutust.

§ 14. Arsti ametivanne

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» annavad Eesti NSV-s kõrgema meditsiinilise õppeasutuse lõpetanud ja arsti kvalifikatsiooni omandanud NSV Liidu kodanikud Nõukogude Liidu arsti ametivande.

Ametivande teksti ja selle andmise korra määrab kindlaks NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidium.

§ 15. Meditsiini ja farmaatsia alal töötajate kutsealased kohustused ja õigused

Meditsiini ja farmaatsia alal töötajate põhilised kutsealased kohustused ja õigused määratakse kindlaks NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega.

Meditsiini-, farmaatsia- ja teiste tervishoiuasutuste töötajate kutsealased kohustused ja õigused erialade järgi määrab kindlaks NSV Liidu Tervishoiu Ministerium.

Arstide ja teiste meditsiini alal töötajate kutsealased õigused, au ja väärikus on seadusega kaitstud.

§ 16. Soodustused meditsiini ja farmaatsia alal töötajatele

Maal ja alevites elavatele ja töötavatele arstidele, proviisoritele, keskmeditsiinitöötajatele ja farmaatsiapersonalile ja nendega koos elavatele perekonnaliikmetele antakse kehtestatud korra kohaselt tasuta korter, küte ja valgustus.

Muud soodustused, mida saavad meditsiini ja farmaatsia alal töötajad, määratakse kindlaks NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega.

§ 17. Meditsiini ja farmaatsia alal töötajate kutsealaste teadmiste täiendamine

Tervishoiuorganite ülesandeks on välja töötada ja rakendada abinõusid meditsiini ja farmaatsia alal töötajate spetsialiseerimiseks ning kutsealaste teadmiste täiendamiseks täiendusinstituutides ja teistes vastavates tervishoiuasutustes perioodilise ettevalmistuse saamise teel.

Tervishoiuorganite ja -asutuste juhtijad on kohustatud looma meditsiini ja farmaatsia alal töötajatele tingimused nende süstemaatiliseks tööks kvalifikatsiooni tõstmisel.

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» määrab meditsiini ja farmaatsia alal töötajate atesteerimise korra kindlaks NSV Liidu Tervishoiu Ministerium koos Tervishoiutöötajate Ametiühingu Keskkomiteega.

§ 18. Arstisladuse hoidmise kohustus

Arstidel ja teistel meditsiini alal töötajatel ei ole õigust levitada andmeid ravialuse haiguse ning intiim- ja perekonnaelu kohta, mis on neile teatavaks saanud kutsealaste kohustuste täitmise tõttu.

Tervishoiuasutuste juhtijad on kohustatud informeerima kodanike haigustest tervishoiuorganeid, kui see on nõutav elanikkonna tervise huvides, uurimis- ja kohtuorganeid aga nende nõudmisel.

§ 19. Meditsiini ja farmaatsia alal töötajate vastutus kutsealaste kohustuste rikkumise eest

Meditsiini ja farmaatsia alal töötajad, kes on rikkunud kutsealaseid kohustusi, kannavad seadusandlusega kehtestatud distsiplinaarvastutust, kui need rikkumised ei too endaga kaasa kriminaalvastutust.

III OSA

ELANIKKONNA SANITAAR-EPIDEMIOLOOGILISE HEAOLU TAGAMINE

§ 20. Elanikkonna sanitaar-epidemioloogiline heaolu

Eesti NSV elanikkonna sanitaar-epidemioloogiline heaolu tagatakse komplekssete sanitaar-hügieeniliste ja sanitaar-epideemiatõrje abinõude ning riikliku sanitaarjärelevalve süsteemiga.

Väliskeskkonna saastumise likvideerimisele ja ärahoidmisele, elanikkonna töö-, elu- ja puhketingimuste tervendamisele ning haiguste vältimisele suunatud sanitaar-hügieeniliste ja sanitaar-epideemiatõrje rakendamine on kõigi riigiorganite, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide, kolhooside, ametiühingute ja teiste ühiskondlike organisatsioonide kohustus.

Sanitaar-hügieeniliste ja sanitaar-epideemiatõrje eeskirjade ning normide rikkumine toob kaasa distsiplinaar-, administratiiv- või kriminaalvastutuse vastavalt NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusele.

§ 21. Riikliku sanitaarjärelevalve organid

Riiklik sanitaarjärelevalve sanitaar-epideemiatõrje abinõude rakendamise ning sanitaar-hügieenilistest ja sanitaar-epideemiatõrje eeskirjadest ja normidest kinnipidamise üle riigiorganite ning kõigi ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide, ametiisikute ja kodanike poolt tehakse vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse aluste» ülesandeks NSV Liidu Tervishoiu Ministeriumi ja Eesti NSV Tervishoiu Ministeriumi sanitaar-epidemioloogiasteenistuse organitele ja asutustele.

Riiklikku sanitaarjärelevalvet teostavate sanitaar-epidemioloogiasteenistuse organite ja asutuste volitused määratakse kindlaks NSV Liidu seadusandlusega.

§ 22. Sanitaarnõuded asulate planeerimisel ja hoonestamisel

Asulate planeerimisel ja hoonestamisel tuleb silmas pidada elanikkonna eluks ja tema tervisele kõige soodsamate tingimuste loomist.

Elamumassiivid, tööstusettevõtted ja muud objektid tuleb paigutada selliselt, et oleks välistatud kahjulike tegurite toime elanikkonna tervisele ning sanitaar- ja olustikutingimustele.

Linnade ja alevite projekteerimisel ja ehitamisel peavad olema ette nähtud: veevarustus, kanalisatsioon, tänavakatte tegemine, haljastus, valgustus, sanitaarpuhastuse tagamine ja muu heakorras.

Ehituskruuntide eraldamisel, projekteerimisnormide ning asulate planeerimise ja hoonestamise projektide kinnitamisel, elamute, kultuuri- ja elukondlike hoonete, tööstus- ja muude ettevõtete ning ehitiste eksploatatsiooni andmisel on nõutav sanitaar-epidemioloogiategenistuse organite kohustuslik otsus.

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» määratakse ettevõtete, hoonete ja rajatiste ehitamise ja rekonstrueerimise projektide sanitaar-epidemioloogiategenistuse organitega kooskõlastamise kord kindlaks NSV Liidu seadusandlusega.

§ 23. Tööstuslike, kommunaal- ja elukondlike heitmete, jääkainete ja jäätmete puhastamise ja kahjutustamise abinõude tagamine

Ettevõtete ja asutuste, projekteerimis-, ehitus- ja teiste organisatsioonide juhid ning kolhooside juhatused on ettevõtete ning kommunaal- ja elukondlike objektide projekteerimisel, ehitamisel, rekonstrueerimisel ja kasutamisel kohustatud ette nägema ja tarvitusele võtma abinõusid atmosfääriõhu, veekogude, põhjavee ja pinnase saastumise vältimiseks ning kannavad nende kohustuste täitmata jätmisel vastutust, mis on kindlaks määratud NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega.

Keelatud on käiku lasta uusi ja rekonstrueeritud ettevõtteid, tsehhe, jaoskondi, seadeldisi ja muid objekte, mis ei garanteeri kahjulike heitmete, jääkainete ja jäätmete efektiivset puhastamist, kahjutustamist ega kinnipüüdmist.

Sanitaar-epidemioloogiategenistuse organitel on õigus keelata või ajutiselt seisma panna objektide kasutamine, mis võivad inimeste tervisele kahju tekitada heitmete, jääkainete või jäätmetega.

§ 24. Eluruumide asustamise sanitaarnõuded

Eluruumide asustamise sanitaarnõuded määrab kindlaks Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

On keelatud asustada ruume, mis ei vasta sanitaarnõuetele.

§ 25. Lisaalamispinna andmine mõnda kroonilist haigust raskel kujul põdevatele isikutele

NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega kehtestatavatel juhtudel ja korras antakse mõnda kroonilist haigust raskel kujul põdevatele isikutele lisaalamispind.

§ 26. Tootmisruumide korrashoiu sanitaareeskirjade täitmine

Ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhid on kohustatud tagama tootmisruumide ja töökohtade korrashoiu vastavalt sanitaar- ja hügieeni-normidele ning -eeskirjadele.

Ettevõtted, asutused ja organisatsioonid peavad tagama tingimused töötajate sanitaarsete ja elukondlike vajaduste rahuldamiseks.

§ 27. Elamute ning muude hoonete ja maa-alade korrashoiu sanitaareeskirjade järgimine

Elamute ja ühiskondlike hoonete ning nende paiknemisterritooriumi korrashoiu sanitaareeskirjade täitmise tagavad need ettevõtted, asutused, organisatsioonid ja kodanikud, kelle halduses, kasutuses või omanduses need hooned on.

Üldiste ürituste läbiviimine elamute ja ühiskondlike hoonete korrashoiu sanitaareeskirjade täitmise ning asulates nõutava sanitaarolukorra tagamiseks pannakse kohalike tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteedele. Järelevalvet tänavate, õuedes ja muude asulaterritooriumide korrashoiu sanitaareeskirjade täitmise üle teostavad miilits ja sanitaarjärelevalveorganid.

§ 28. Müra vältimine ja likvideerimine

Kohalike tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed ja teised riigiorganid, ettevõtted, asutused ja organisatsioonid on kohustatud rakendada abinõusid müra vältimiseks, selle intensiivsuse vähendamiseks ja likvideerimiseks linnade ja muude asulate tootmishoonetes, elamutes ja ühiskondlikes hoonetes, õuedes, tänavatel ja väljakutel.

Elukondlikes tingimustes müra vältimise ja likvideerimise eeskirju on kohustatud täitma kõik kodanikud.

§ 29. Vastutus müra vältimise ja likvideerimise eeskirjade rikkumise eest

Müra vältimise ja likvideerimise eeskirjade rikkumine toob endaga kaasa süüdi olevate isikute vastutuse kehtestatud korras.

§ 30. Majanduslikuks otstarbeks ja joogiks kasutatava veevarustuse sanitaarnõuded

Majanduslikuks otstarbeks ja joogiks kasutatava vee kvaliteet peab vastama riikliku standardi nõuetele, mis kinnitatakse ettenähtud korras NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumi esildusel.

Majanduslikuks otstarbeks kasutatava vee ja joogivee torustiku ning veeallikate ümber määratakse kindlaks erirežiimiga sanitaartsoon, mis tagab kvaliteetse vee.

Veetorstiku ja selle toiteallikate sanitaartsoonide kindlaksmääramise kord kehtestatakse NSV Liidu seadusandlusega ning nende tsoonide sanitaarreežiim NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega.

§ 31. Standardite ja tehniliste tingimuste kohustuslik kooskõlastamine tervishoiuorganitega

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» kinnitatakse uute tooraineliikide, toiduainete, tööstustoodete, uute ehitusmaterjalide, taara ja pakkimismaterjalide, polümeersete ja sünteetiliste ainete ning nendest valmistatavate toodete standardite ja tehniliste tingimuste projektid kooskõlastatult NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumiga, viimase poolt kindlaksmääratud juhtudel aga — kooskõlastatult Eesti NSV Tervishoiu Ministeeriumiga. Nimetatud korras lubatakse kasutusele võtta ka uusi tehnoloogilisi protsesse, seadmeid, aparate ja tööriistu, millel võib olla tervist kahjustav toime.

§ 32. Toiduainete tootmise, töötlemise, hoidmise, transportimise ja realiseerimise sanitaarnõuded

Toiduainete, nende valmistamiseks ja järgnevaks kulinaarseks töötlemiseks kasutatavate tehnoloogiliste seadmete tootmine, hoidmine ja transportimine, taara, pakkimismaterjalide ja nõude tootmine toiduainete tarvis, samuti toiduainete realiseerimine on lubatud sanitaar- ja hügieeni-normidest ning -eeskirjadest kinnipidamisel.

Uute keemiliste ainete, vahendite ja meetodite kasutamine toiduainete tootmiseks ja töötlemiseks, samuti toiduks tarvitavate põllumajandustaimede ja -loomade kasvu stimulaatorite, keemiliste taimekaitsevahendite, polümeer- ja plastmasside ning muude keemiatoodete kasutamine võib toimuda NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumi loal.

§ 33. Sanitaarjärelevalve radioaktiivsete, mürgiste ja tugevatoimeliste ainete tootmise, kasutamise, hoidmise ja transportimise üle

Radioaktiivsete ainete, ionkiirgusallikate, mürgiste ja tugevatoimeliste ainete tootmine, kasutamine, hoidmine, transportimine ja maassekaevamine toimuvad sanitaar-epidemioloogiateenistuse organite ja asutuste järelevalvel.

§ 34. Sanitaarjärelevalve mürkemikaalidega töötamisel põllumajanduses

Sanitaar-epidemioloogiateenistuse organid kontrollivad süstemaatiliselt, et toiduks vajalikud põllumajandussaadused ei sisaldaks mürkemikaale.

§ 35. Kohustuslikud arstlikud läbivaatused

Elanikkonna tervise kaitseks ning nakkus- ja kutsehaiguste vältimiseks korraldatakse toiduainete tööstuse, ühiskondliku toitlustamise ja kaubandusettevõtete, veevarustuse, ravi- ja profülaktikaasutuste ning lasteasutuste, karjafarmide ning mõnede teiste ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide, samuti tervist kahjustavate töötingimustega ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide töötajale kohustuslikke töölevõtmisele eelnevaid ja perioodilisi arstlikke läbivaatusi.

§ 36. Kutse- ja tootmisalad, kus töötamisel on arstlikud läbivaatused kohustuslikud

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» määrab nende kutse- ja tootmisalade nimestiku, kus töötamisel arstlikud läbivaatused on kohustuslikud, ning läbivaatuste korra kindlaks NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium kooskõlastatult Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukoguga.

§ 37. Nakkushaiguste vältimine ja likvideerimine

Kohalike tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhid ning teised ametiisikud on kohustatud tagama ürituste õigeaegse läbiviimise nakkushaiguste leviku vältimiseks ning nende likvideerimiseks juhul, kui nad tekivad.

Epideemiliste nakkushaiguste tekke või leviku ohu korral võivad Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja kohalike tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed ettenähtud korras sisse seada vastavatel territooriumidel erilised töö-, õppe-, liiklus- ja vedudetingimused ning -režiimid nende haiguste leviku vältimiseks ja likvideerimiseks.

§ 38. Nakkushaigete hospitaliseerimine ja pisikukandjate tervistamine

Ümbruskonnale ohtlikud nakkushaiged kuuluvad kohustuslikule statistonaarsele ravimisele, nakkushaigetega kokkupuutuvad isikud aga peavad läbi tegema karantiini.

Nakkushaiguste pisikukandjad kuuluvad tervistamisele. Kui need isikud võivad osutada nakkushaiguste levitajateks oma tootmisala iseärasuste või oma töö iseloomu tõttu, viiakse nad ajutiselt üle teisele tööle, kui see aga pole võimalik, vabastatakse nad ajutiselt töölt, kusjuures neile makstakse sotsiaalkindlustuse toetust vastavalt NSV Liidu seadusandlusele.

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» määrab NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium kindlaks nende nakkushaiguste ja muude haiguste loetelu, mille puhul isikud tunnistatakse pisikukandjateks.

§ 39. Kaitsepookimised

Nakkushaiguste ärahoidmiseks tehakse kodanikele kaitsepookimisi.

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» määrab kaitsepookimiste korra ja tähtajad kindlaks NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium.

§ 40. Võitlus inimesele ja loomadele ühiste nakkushaigustega

Eesti NSV tervishoiuorganid koos Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumi veterinaarteenistusega töötavad välja ja viivad ellu abinõud inimeste kaitseks inimesele ja loomadele ühiste nakkushaiguste vastu.

§ 41. Sanitaarharidustöö elanikkonna hulgas

Tervishoiuorganid ja -asutused peavad koos teaduslike, kultuuri- ja haridusorganite ning asutustega, Punase Risti Seltsi ning teiste ühiskondlike organisatsioonide aktiivsel osavõtul tagama meditsiini- ja hügieeni-alaste teadmiste propageerimise elanikkonna hulgas.

IV OSA

RAVI JA PROFÜLAKTILINE ABI ELANIKKONNALE

§ 42. Ravi ja profülaktilise abi tagamine NSV Liidu kodanikele

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» antakse NSV Liidu kodanikele spetsialiseeritud arstiabi poliiklinikutes, haiglates, dispanserites ning muudes ravi- ja profülaktikaasutustes, samuti meditsiinilist kiirabi ja arstiabi kodus.

Suure Isamaasõja invaliididele antakse arstiabi ka erilistes ravi- ja profülaktikaasutustes, ravimisel väljaspool statsionaari aga saavad nad täiendavaid soodustusi, mis on kehtestatud NSV Liidu seadusandlusega.

Ajutise töövõimetusega seotud haiguse ajaks vabastatakse kodanikud töölt, kusjuures neile makstakse sotsiaalkindlustuse toetust ettenähtud korras.

Haiguste vältimise eesmärgil on ravi- ja profülaktikaasutused kohustatud laialdaselt korraldama elanike profülaktilisi läbivaatusi ja rakendama dispanseerset järelevalvet.

§ 43. Ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide kohustused tootmistraumatismi ja kutsehaiguste profülaktika osas

Ettevõtted, asutused ja organisatsioonid on kohustatud koos tervishoiuasutuste ja ametiühinguorganisatsioonidega tarvitusele võtma abinõusid tootmistraumade ja kutsehaiguste vältimiseks ning töövõime taastamiseks.

§ 44. Töökohal haigestunud tööliste ja teenistujate transportimine ravi- ja profülaktikaasutustesse

Töökohal haigestunud töölisi ja teenistujaid transporditakse vajaduse korral ravi- ja profülaktikaasutustesse selle ettevõtte, asutuse või organisatsiooni poolt, kus haigestunud tööline või teenistuja töötab.

§ 45. Haigestunud kolhoosnikute transportimine ravi- ja profülaktikaasutustesse

Vastavalt kolhoosi põhikirjale annab kolhoos kolhoosiliikmetele tasuta ja viivitamatult transpordivahendi haigete viimiseks ravi- ja profülaktikaasutustesse.

§ 46. Ravi ja profülaktilise abi tagamine välisriikide kodanikele ja kodakondsuseta isikutele

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» saavad välisriikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud, kes elavad alaliselt NSV Liidus, Eesti NSV-s arstiabi NSV Liidu kodanikega võrdsetel alustel.

Ajutiselt NSV Liidus viibivatele ning Eesti NSV territooriumil asuvatele välisriikide kodanikele ja kodakondsuseta isikutele antakse arstiabi NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumi poolt kindlaksmääratavas korras.

§ 47. Kodanikele ravi ja profülaktilise abi andmise kord

Ravi ja profülaktilist abi annavad kodanikele tervishoiuasutused elu- ja töökoha järgi.

Õnnetusjuhtumi läbi kannatada saanud isikutele või isikutele, kes äkilise haigestumise tõttu on seisundis, mis nõuab kiiret arstiabi, annab seda viivitamatult lähim ravi- ja profülaktikaasutus oma ametkondlikust alluvusest olenemata.

§ 48. Meditsiini ja farmaatsia alal töötajate kohustustest anda kodanikele esmaabi ja vastutus abi andmata jätmise eest

Meditsiini ja farmaatsia alal töötajad on kohustatud andma kodanikele esmaabi reisiril, tänaval, muudes avalikes kohtades ja kodus.

Haigele mõjuva põhjuseta meditsiinilise abi mitteandmise eest kannavad meditsiini alal töötajad kriminaalvastutust.

§ 49. Eesti NSV või teiste liiduvabariikide vastavatesse ravi- ja profülaktikaasutustesse haigete suunamise kord

Vajaduse korral võidakse haiged suunata Eesti NSV ravi- ja profülaktikaasutustesse Eesti NSV Tervishoiu Ministeeriumi poolt kindlaksmääratud korras, teiste liiduvabariikide ravi- ja profülaktikaasutustesse aga NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumi poolt kindlaksmääratud korras.

§ 50. Arstide töölerakendamine kodanike arstliku läbivaatuse komisjonides

Vajaduse korral rakendavad vastavad tervishoiuorganid arste tööle kodanike arstliku läbivaatuse komisjonides.

§ 51. Diagnoosimis- ja ravimeetodite ning ravimite kasutamine

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» kasutavad arstid meditsiinipraktikas NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumi poolt lubatud diagnoosimis-, profülaktika- ja ravimeetodeid ning ravimeid.

Haige terveksravimise huvides võib arst haige nõusolekul, alla kuuestkümnelt aasta vanuste ning psüühiliste haigete puhul aga nende vanemate, hooldajate või eestkostjate nõusolekul kasutada uusi, teaduslikult

põhjendatud, kuid üldiselt veel mitte rakendatavaid diagnoosimis-, profülaktika- ja ravimeetodeid ning ravimeid. Mainitud diagnoosimis-, profülaktika- ja ravimeetodite ning ravimite kasutamise korra määrab kindlaks NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium.

§ 52. Operatsioonide ja keerukate diagnoosimismeetodite kasutamise kord

Operatsioone tehakse ja keerukaid diagnoosimismeetodeid kasutatakse haigete nõusolekul, alla kuueteistkümnne aasta vanuste ja psüühiliste haigete puhul aga nende vanemate, hooldajate või eestkostjate nõusolekul.

Arstid teevad vältimatuid operatsioone ja kasutavad keerukaid diagnoosimismeetodeid ilma haigete või nende vanemate, hooldajate või eestkostjate nõusolekuta ainult nendel erandjuhtudel, kui diagnoosi või operatsiooniga viivitamine ohustab haige elu, mainitud isikute nõusolekut saada aga ei ole võimalik.

§ 53. Profülaktika ja ravi eriabinõud

Elanikkonna tervise kaitseks on tervishoiuorganid kohustatud rakedama eriabinõusid ümbruskonnale ohtlike haiguste (tuberkuloos, psüühilised ja suguhaigused, pidalitõbi, krooniline alkoholism, narkomaania), samuti isolatsiooni vajavate haiguste profülaktikaks ja raviks.

NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega võidakse kindlaks määrata nimetatud haigusi põdevate isikute sundravi ja sundkorras hospitaliseerimise juhtumid ja kord.

§ 54. Tuberkuloosihaigete ravi

Tuberkuloosihaiged kuuluvad dispanseersele järelevalvele ja ravile.

Tuberkuloosihaiged saavad tuberkuloosivastaseid ravimeid tasuta; nende ravi sanatooriumides ja profülaktooriumides on samuti tasuta.

§ 55. Vaimuhaigete hospitaliseerimine

Vaimuhaigeid võtavad psühhiaatrilistesse (psühhoneuroloogilistesse) asutustesse ja kirjutavad neid sealt välja nende asutuste arstid-psühhiaatrid vastavalt meditsiinilistele näidustustele.

Juhul kui vaimuhaige tegevus on ümbritsevatele inimestele või haigele endale ilmselt ohtlik, võivad tervishoiuorganid ja -asutused paigutada vaimuhaige vältimatu psühhiaatrilise abi korras psühhiaatrilisse (psühhoneuroloogilisse) asutusse ilma tema enda, vanemate või abikaasa nõusolekuta, nende puudumisel aga täiskasvanud laste, vendade või õdede, hooldaja või eestkostja nõusolekuta. Sellisel juhul peab haige ööpäeva jooksul läbi vaatama arstide-psühhiaatrite komisjon. Komisjon otsustab hospitaliseerimise õigsuse küsimuse ja määrab kindlaks haige edaspidise viibimise vajaduse psühhiaatrilises (psühhoneuroloogilises) asutuses. Komisjon teatab oma otsusest tervishoiuorganitele, abikaasale või mõnele sugulasele, hooldajale või eestkostjale.

Siseasjade organid on kohustatud tervishoiuorganite ja -asutuste nõudmisel osutama neile vajalikku abi vaimuhaigete hospitaliseerimisel.

§ 56. Suguhaigete ravi

Suguhaiged kuuluvad kohustuslikule ravile vastavates ravi- ja profülaktikaasutustes, samuti dispanseersele järelevalvele kuni tervistumiseni.

Ravi vältivad suguhaiged kuuluvad nakkusperioodil sundkorras hospitaliseerimisele ja ravile seadusandlusega kindlaksmääratud korras.

§ 57. Alkohoolikute ja narkomaanide ravi

Kroonilised alkohoolikud ja narkomaanid kuuluvad ambulatoorsele polikliinilisele või statsionaarsele ravile.

Kroonilised alkohoolikud ja narkomaanid, kes väldivad ravi, suunatakse sundravile seadusandlusega kindlaksmääratud korras.

§ 58. Meditsiinitöötajate abistamine kodanikele ravi ja profülaktilise abi andmisel

Tervishoiuasutuste organiseerimiseks ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides on administratsioon kohustatud eraldama vajalikud ruumid ja transpordivahendid, samuti abistama arste ja teisi meditsiinitöötajaid nende kutsealaste kohustuste täitmisel.

Kohalike tööraha saadikute nõukogude täitevkomiteed, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhid ning teised ametiisikud on kohustatud meditsiinitöötajaid abistama kodanikele esmaabi osutamisel, andes transpordi- ja sidevahendeid ning muud vajalikku abi.

§ 59. Meditsiinitöötajate õigus igat liiki transpordivahendi kasutamisele

Juhul kui haige elu on ohus, võib arst või mõni teine meditsiinitöötaja ettenähtud korras tasuta kasutada ükskõik missugust antud olukorras olemasolevat transpordivahendit haige juurde sõitmiseks või tema toimetamiseks lähimasse ravi- ja profülaktikaasutusse.

§ 60. Doonorlus

Vere andmine ravi eesmärgil (doonorlus) on vabatahtlik kõrge humaansuse akt.

Tervishoiuorganid on kohustatud ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide administratsioonide kaasabil igati arendama doonorlust.

Doonoritele antakse seadusandluses ettenähtud soodustusi.

EMADE- JA LASTEKAITSE

§ 61. Emaduse soodustamine. Ema ja lapse tervise kaitse tagamine

Eesti NSV-s riik kaitseb ja soodustab emadust.

Ema ja lapse tervise kaitse tagatakse naistenõuandlate, sünnitusmajade, rasedatele naistele ning emadele ja lastele määratud sanatooriumide ja puhkekodude, lastesõimede, -aedade ja muude lasteasutuste laialdase võrgu organiseerimisega; naisele rasedus- ja sünnituspuhkuse võimaldamisega koos sotsiaalkindlustustoetuse maksmisega; töövaheaegade sisseseadmise ja lapse toitmisega; ettenähtud korras toetuse maksmisega lapse sünni korral ja haige lapse eest hoolitsemise ajal; keeluga kasutada naiste tööjõudu rasketel ja tervist kahjustavatel töödel, rasedate üleviimisega kergemale tööle koos keskmise töötasu säilitamisega; töö- ja olustikutingimuste parandamise ja tervislikumaks muutmisega; riikliku ja ühiskondliku abiga perekonnale ja teiste abinõudega NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega kehtestatavas korras.

Naise tervise kaitsmise huvides on talle antud õigus ise otsustada emaduse küsimus.

§ 62. Arstiabi tagamine rasedatele ja vastsündinutele

Tervishoiuasutused tagavad igale naisele kvalifitseeritud meditsiinilise järelevalve raseduse kulgemise üle, statsionaarse arstiabi sünnitamisel ning ravi ja profülaktilise abi emale ja vastsündinule.

§ 63. Arstiabi tagamine lastele ja noorukitele

Lastele ja noorukitele tagavad arstiabi ravi-, profülaktika- ja tervitusasutused: lastepolikliinikud, dispanserid, haiglad, sanatooriumid ja muud tervishoiuasutused. Tuusikud lastesanaatoriumidesse antakse lastele tasuta.

Lapsed ja noorukid on dispanserse järelevalve all.

§ 64. Hoolitsus laste ja noorukite tervise tugevdamise ja kaitse eest

Terve, harmooniliselt arenenud kehaliste ja väimsete omadustega noore põlvkonna kasvatamiseks tagavad riigiorganid, ettevõtted, asutused, organisatsioonid, kolhoosid, ametiühingud ja muud ühiskondlikud organisatsioonid lastesõimede ja -aedade, koolide, internaatkoolide, metsakoolide, pioneerilaagrite ja muude lasteasutuste laialdase võrgu väljarendamise.

Lastele, keda kasvatatakse lasteasutustes või kes õpivad koolis, tagatakse tingimused tervise säilitamiseks ja tugevdamiseks ning hügieeniline kasvatus. Laste õppe- ja töökoormus ning näidisõpperežiim määratakse kindlaks kooskõlastatult NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumiga.

Lasteasutustes ja koolides kontrollivad laste tervise kaitset ja tervisüsürütuste läbiviimist tervishoiuorganid ja -asutused koos haridusorganite ja -asutustega ühiskondlike organisatsioonide osavõtul.

§ 65. Riiklik abi kodanikele laste eest hoolitsemisel

Põhilised laste ülalpidamise kulud lastesõimedes, -aedades ja muudes lasteasutustes tasutakse riigieelarvest, samuti ettevõtete, asutuste, organisatsioonide, kolhooside, ametiühingute ja teiste ühiskondlike organisatsioonide vahenditest.

Lapsi, kes on kehaliselt või vaimselt puudulikult arenenud, peetakse spetsialiseeritud väikelastekodudes, lastekodudes või muudes lasteasutustes riigi ülalpidamisel.

§ 66. Soodustused emadele laste haigestumise korral

Kui haiget last ei ole võimalik haiglasse paigutada või kui puuduvad näidustused statsionaarseks raviks, võidakse ema või mõni teine laps eest hoolitsev perekonnaliige tööst vabastada, kusjuures talle makstakse sotsiaalkindlustustoetust ettenähtud korras.

Kui kuni ühe aasta vanused lapsed, samuti raskesti haiged vanemad lapsed, kes viibivad statsionaarsel ravil, vajavad arstide otsusel ema hoolitsust, võimaldatakse emal viibida raviasutuses koos lapsega, kusjuures talle makstakse sotsiaalkindlustustoetust ettenähtud korras.

§ 67. Kontroll noorukite töö- ja tootmisalase väljaõppe ning töötingimuste üle

Noorukite tootmisalane väljaõpe on lubatud nendel kutsealadel, mis vastavad nende eale, kehalisele ja vaimsele arengule ning tervislikule seisundile. Töö- ja tootmisalane väljaõpe toimub süstemaatilise arstliku kontrolli all.

Kontrolli NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega alaealistele kehtestatud töötingimustest kinnipidamise, samuti noorukite haigestumise vältimist taotlevate eriabinõude rakendamise üle teostavad tervishoiuorganid ja -asutused koos kutseharidusorganite, haridusorganite, ametiühingu-, komsomoli- ja muude ühiskondlike organisatsioonidega.

VI OSA

SANATOORNE JA KUURORDIRAVI. PUHKUSE, TURISMI JA KEHAKULTUURI ORGANISEERIMINE

§ 68. Kodanike sanatoorne ja kuurordiravi

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» määrab NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium iga Eesti NSV kuurordi ja sanatooriumi kohta kindlaks, kas statsionaarne ja ambulatoorne ravi on näidustatud või vastunäidustatud.

Haigete sanatoorsele ja kuurordiravile arstliku valiku ja suunamise korra määrab kindlaks NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium kooskõlastatult Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukoguga. Kehtestatud korra kohaselt saavad haiged tuusikud sanatooriumidesse ja kuurortidesse tasuta, soodustatud tingimustel või täishinna eest.

§ 69. Kuurordid ja sanitaarkaitse piirkonnad

Kuurortideks võidakse tunnistada paigad, kus on looduslikud ravi- võimalused, mineraalveeallikad, ravimuda, kliimaatilised ning muud raviks ja profülaktikaks sobivad tingimused.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu või Eesti NSV Ministrite Nõukogu tunnistab paiga kuurordiks, kinnitab kuurordi sanitaarkaitse piirkonna piirid ja režiimi NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumi ja Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu või Eesti NSV Tervishoiu Ministeeriumi ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu ühise esildise alusel, mis on kooskõlastatud selle kohaliku tööraha saadikute nõukogu täitevkomiteega, kelle territooriumil kuurort asub.

§ 70. Sanatoorsete ja kuurordiasutuste organiseerimine ja avamine

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» on sanatoorsete ja kuurordiasutuste organiseerimine ja avamine lubatud NSV Liidu Tervishoiu Ministeeriumi ja Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu loal kooskõlastatult Eesti NSV Ministrite Nõukoguga.

Sanatoorsete ja kuurordiasutuste meditsiinilise profiili määravad kindlaks NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium ja Üleliiduline Ametiühingute Kesknõukogu.

§ 71. Sanatoorsete ja kuurordiasutuste tegevuse koordineerimine

Sanatoorsete ja kuurordiasutuste tegevust ravivahendite ja kuurorditegurite kasutamisel ning sanatoorse ja kuurordirežiimi organiseerimisel koordineerivad sõltumata ametkondlikust alluvusest vastavad kuurortide juhtimise organid.

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» kontrollivad NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium ja Eesti NSV Tervishoiu Ministeerium ravi ja profülaktika korraldamist sanatoorsetes ja kuurordiasutustes ning annavad neile ühtlasi teaduslikku, meetodilist ja konsultatiivset abi.

§ 72. Puhkekodude, pansionaatide, turismibaaside ja muude puhkeasutuste kasutamine

Kehtestatud korra kohaselt kasutavad kodanikud puhkekodude, pansionaatide, turismibaaside ja muude puhkeasutuste teenuseid tasuta, soodustatud tingimustel või täishinna eest.

§ 73. Kehakultuuri, spordi ja turismi organiseerimine

Riigiorganid, ametiühingud, komsomoli- ja kooperatiivsed organisatsioonid, spordiühingud, ettevõtted, asutused ja organisatsioonid peavad kaasa aitama tervistava kehakultuuri, spordi, turismi ja ekskursioonide propageerimisele elanikkonna hulgas, kehakultuurikollektiivide, turismiklubide ja -organisatsioonide moodustamisele ja tugevdamisele ning virtusvõimlemise populariseerimisele.

Koolieelsete ja kooliväliste lasteasutuste tööplaanides, üldhariduslike koolide, kutsekoolide, kesk-eriõppeasutuste ja kõrgemate õppeasutuste programmides nähakse ette kehaline kasvatus.

Kodanikele võimaldatakse kehakultuuri ja spordiga tegelemisel kasutada spordibaase ja -inventari ning turismivarustust vastavalt kehtestatud korrale.

Tervishoiuasutused teostavad arstlikku kontrolli kehakultuuri ja spordiga tegelevate kodanike tervisliku seisundi üle.

VII OSA

ARSTLIK EKSPERTIIIS

§ 74. Töövõime arstlik ekspertiis

Kodanike ajutise töövõimetuse ekspertiisi teeb tervishoiuasutuses arst või arstide komisjon, kes annab puhkuse haiguse ja vigastuse, raseduse ja sünnituse puhul, haige perekonnaliikme eest hoolitsemiseks, karantiini puhul, proteesimiseks, sanatoorseks ja kuurordiraviks, määrab töötaja haiguse puhul kindlaks ajutiselt teisele tööle üleviimise vajaduse ja tähtaja vastavalt kehtestatud korrale, samuti võtab vastu otsuse arstlikku tööekspertiisi komisjoni suunamiseks.

Ekspertiisi pikaajalise või alatise töövõime kaotamise kohta teeb arstlik tööekspertiisi komisjon, kes määrab kindlaks töövõime kaotuse astme, invaliidsusgrupi ja põhjuse; määrab invaliidide tööttingimused ja -liigid, töö ja eriala, mis on sobivad nende tervislikule seisundile; kontrollib, kas invaliidide rakendatakse tööle õigesti, vastavalt tööekspertiisi komisjoni otsusele; aitab kaasa invaliidide töövõime taastamisele.

Arstliku tööekspertiisi komisjoni otsus invaliidide tööttingimuste ja töö iseloomu kohta on ettevõtte, asutuse ja organisatsiooni administratsioonile kohustuslik.

Töövõime ekspertiisi organiseerimise ja teostamise kord määratakse kindlaks NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega.

§ 75. Kohtumeditiiniline ja kohtupsühhiaatriline ekspertiis

Vastavalt NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusele teostatakse kohtumeditiinilist ja kohtupsühhiaatrilist ekspertiisi juurdlust teostava isiku, uurija või prokuröri määruse alusel, samuti kohtumääruse alusel.

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» kehtestab kohtumeditiinilise ja kohtupsühhiaatrilise ekspertiisi organiseerimise ja teostamise korra NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium kooskõlastatult NSV Liidu Ülemkohtu, NSV Liidu Prokuratuuri, NSV Liidu Siseministeeriumi ja muude keskasutustega.

VIII OSA

RAVIMITE JA PROTEESIDE NÄOL OSUTATAV ABI

§ 76. Kodanikele ravimitealase abi andmise kord

Ravimitealast abi osutavad kodanikele riiklikud apteegid ning ravi- ja profülaktikaasutused.

Kodanike tasuta või soodustatud tingimustel ravimitega varustamise korra ambulatoorsel—polikliinilisel ravil määrab NSV Liidu seadusandlus.

Apteegid võivad väljastada ainult selliseid ravivahendeid, mida on lubanud kasutada NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium.

§ 77. Kontrolli tagamine ravivahendite tootmise üle

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tervishoiuseadusandluse alustele» lubab NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium uusi ravivahendeid meditsiiniliseks otstarbeks toota pärast nende ravi- või profülaktilise efektiivsuse kindlakstegemist.

Ravivahendite kvaliteet peab vastama NSV Liidu Riikliku Farmakopöa nõuetele või tehnilistele tingimustele, mis on kinnitatud kehtestatud korras.

Ravivahendite kvaliteeti kontrollib NSV Liidu Tervishoiu Ministeerium. Eesti NSV apteekides valmistatavaid ravivahendeid kontrollib ka Eesti NSV Tervishoiu Ministeerium.

§ 78. Kodanikele proteeside näol osutatav abi

Vajaduse korral varustatakse kodanikke proteesidega, ortopeediliste ja korrigeerivate vahenditega, kuulmisaparaatidega, ravikehakultuuri vahendite ja eriliikumishahenditega.

Isikute kategooriad, keda nimetatud vahendite ja esemetega tasuta või soodustatud tingimustel varustatakse, samuti nende varustamise tingimused ja kord määratakse kindlaks NSV Liidu ja Eesti NSV seadusandlusega.

RAHVUSVAHELISED LEPINGUD JA KOKKULEPPED

§ 79. Rahvusvahelised lepingud ja kokkulepped

Kui rahvusvahelises lepingus või rahvusvahelises kokkuleppes, millest võtab osa NSV Liit või Eesti NSV, on kehtestatud muud eeskirjad kui need, mida sisaldab NSV Liidu või Eesti NSV tervishoiuseadusandlus, kohaldatakse Eesti NSV territooriumil rahvusvahelise lepingu või rahvusvahelise kokkuleppe sätteid.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. VADER

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär B. TOLBAST

Tallinn, 14. juulil 1971.

INDEKS 78280

Väljaandja: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitsus.
Trükipoognaid 4,75. Arvestuspoognaid 5,7. Tellimuse nr. 1084.
ENSV MN Asjadevalitsuse Trükikoda, Tallinn.

Kontrollseksemplar

IX OSA

RAHVUSVAHELISED LEPINGUD JA KOKKULEPPED

§ 78. Rahvusvahelised lepingud ja kokkulepped

Kui rahvusvahelises lepingus või rahvusvahelises kokkuleppes, millest võtab osa NSV Liit või Eesti NSV, on kehtestatud muud eeskirjad kui need, mida sisaldab NSV Liidu või Eesti NSV tervikohuseandusandlus, kohaldatakse Eesti NSV territooriumil rahvusvahelise lepingu või rahvusvahelise kokkuleppe sätteid.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi otsusega A. VADEE
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi otsusega B. TOLEMIT

Tallinn, 14. juulil 1971.

INDEXS 70260

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR

43700

Raamatuvaldajad

71-1114a

3080